

Problematika refundace daní a poplatků v mezinárodní dopravě

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

Ing. et Ing. Pavel Semerád, Ph.D.

Miloš Kreps

Brno 2015

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce, panu Ing. et Ing. Pavlu Semerádovi, Ph.D. a to za odborné vedení a veškeré cenné připomínky a rady, které mi ochotně poskytl při vytváření této práce. Poděkování patří i všem respondentům z řad dopravních i daňových firem, kteří ochotně zodpověděli otázky v dotazníkových šetřeních a také oponentovi této práce, panu ing. Jiřímu Průšovi, za jeho čas strávený v souvislosti s oponenturou.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Problematika refundace daní a poplatků v mezinárodní dopravě** vypracoval samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 12. 5. 2015

Abstract

Kreps, M. The issue of refund taxes and charges in international transport. Bachelor thesis. Brno: Mendel University, 2015.

The main theme of the bachelor thesis is a refund of tax and fees regarding the buying of goods and services in the European Union countries from the view of the Czech transporters with the place of business in the Czech Republic. The aim of this thesis is to document and evaluate current situation of tax refund, in case of detection of imperfections to devise own method of solution to simplify or streamline this issue. Two possible options of this refund with effort to find the reasons for using one of them are also compared. Individual results are achieved by using analysis and comparison of the information, which were obtained from the book and internet sources in the theoretical part of thesis, as well as the information obtained from two questionnaires, which were sent to transporters and specialized companies that offer this refund. The issue of the whole tax refund process with proposals of its improvements is evaluated in final parts based on all these details.

Keywords

Charges, costs, international transport, refund, taxes

Abstrakt

Kreps, M. Problematika refundace daní a poplatků v mezinárodní dopravě. Bakalářská práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2015.

Hlavním tématem bakalářské práce je refundace daní a poplatků při nákupu zboží a služeb v zemích Evropské unie a to z pohledu českých dopravců, usazených v České republice. Cílem práce je zdokumentovat a zhodnotit současnou problematiku vrácení daní, v případě zjištění nedokonalostí navrhnout vlastní způsob řešení vedoucí ke zjednodušení, případně zefektivnění dané problematiky. Zároveň jsou porovnávány dvě možné varianty této refundace s cílem nalezení důvodů pro použití jedné z nich. Jednotlivých závěrů je dosahováno pomocí analýzy a komparace informací, které byly získány jak z knižních a internetových zdrojů v teoretické části práce, tak i informací získaných z dvou dotazníkových šetření, zaslaných dopravním firmám a specializovaným společnostem, které tuto refundaci nabízejí. V závěrečných částech je na základě všech těchto informací zhodnocena problematika celého procesu refundace daní s návrhy na jeho zlepšení.

Klíčová slova

Daně, mezinárodní doprava, náklady, poplatky, refundace

Obsah

1	Úvod a cíl práce	15
1.1	Úvod.....	15
1.2	Cíl práce.....	16
2	Metodika	18
2.1	Teoretická část	18
2.2	Praktická část.....	18
2.2.1	Dotazníkové šetření - dopravní firmy	18
2.2.2	Dotazníkové šetření - externí specializované firmy	19
2.2.3	Matematicko - statistické metody.....	20
2.3	Diskuze a závěr	22
3	Teoretická část	23
3.1	Základní pojmy z oblastí daní.....	23
3.2	Daňový systém v ČR	24
3.2.1	Přímé daně.....	25
3.2.2	Nepřímé daně	25
3.3	Nepřímé daně v ČR	26
3.3.1	Daň z přidané hodnoty	26
3.3.2	Spotřební daň	28
3.4	Harmonizace daní v Evropské unii.....	29
3.4.1	Harmonizace daně z přidané hodnoty v Evropské unii	30
3.4.2	Harmonizace spotřebních daní v Evropské unii	33
3.5	Proces vrácení daní	35
3.5.1	Obecné informace a podmínky pro vrácení daně	35
3.5.2	Vrácení DPH prostřednictvím portálu České daňové správy.....	39
3.5.3	Vrácení DPH prostřednictvím externí firmy a obě varianty vrácení spotřební daně	41
3.5.4	Solvit.....	42

4	Praktická část	44
4.1	Dotazníkové šetření - dopravní firmy	44
4.2	Dotazníkové šetření - externí specializované firmy.....	57
4.3	Vlastní návrhy řešení.....	62
5	Diskuze	65
6	Závěr	69
7	Literatura	71
8	Přílohy	77
A	Dotazníkové šetření - průvodní dopis dopravním firmám a jednotlivé otázky a odpovědi	77
B	Dotazníkové šetření - průvodní dopis externím firmám a jednotlivé otázky a odpovědi	84
C	Formuláře plných mocí pro zastupování při žádosti o přidělení přístupu do aplikace pro vrácení DPH plátcům v jiných členských státech	88

Seznam tabulek

Tab. 1	Kontingenční tabulka	20
Tab. 2	Sazby DPH v Evropské unii	32
Tab. 3	Sazby DPH v pěti zemích Evropy, které nejsou členy EU	33
Tab. 4	Minimální sazby daně z paliv pohonných hmot	34
Tab. 5	Sazby spotřebních daní u nafty	34
Tab. 6	Procentuální výše vratky spotřební daně k 24.1.2015	35
Tab. 7	Celková výše refundace nafty	37
Tab. 8	Seznam specializovaných firem, nabízejících refundaci daní	41
Tab. 9	Počet odpovědí rozdělených dle výše ročního obrátu při odpovědi na otázku "Proč ani jednu z možností vrácení daní nevyužíváte?"	47
Tab. 10	Vzájemná souvislost mezi způsobem refundace daní a velikostí firmy	48
Tab. 11	Počet odpovědí rozdělených dle výše ročního obrátu při odpovědi na otázku „Jakým způsobem žádáte o vrácení daní?“	50
Tab. 12	Počet odpovědí na otázku „Jak velkou procentuální část z celkově navrácené částky za všechna plnění mimo ČR tvoří částky za vrácení pohonných hmot?“	57
Tab. 13	Počet odpovědí na otázku „Jak velkou procentuální část z celkových nákladů firmy pro Vás představují pohonné hmoty?“	57
Tab. 14	Vzájemná souvislost mezi způsobem refundace daní a typem daně, ze které je vratka žádána	62

Seznam grafů

Graf 1	Rozdělení respondentů do skupin dle velikosti ročního obratu	45
Graf 2	Procentuální zastoupení odpovědí na otázku "Využíváte možnosti navrácení daní při nákupu v Evropské unii?"	46
Graf 3	Počet odpovědí na otázku "Proč ani jednu z možností vrácení daní nevyužíváte?"	47
Graf 4	Procentuální zastoupení odpovědí na otázku "Využíváte možnosti navrácení DPH i spotřební daně ze zemí EU?"	48
Graf 5	Procentuální zastoupení odpovědí na otázku „Vrácení DPH je možné požadovat i z dalších 5 zemí, které nejsou členy EU (Island, Lichtenštejnsko, Makedonie, Norsko, Švýcarsko). Využíváte tuto možnost?"	49
Graf 6	Procentuální zastoupení odpovědí na otázku „Jakým způsobem žádáte o vrácení daní?"	50
Graf 7	Počet odpovědí na otázku „Pokud o vrácení žádáte vlastní cestou přes Českou daňovou správu, proč?"	51
Graf 8	Počet odpovědí na otázku „Co považujete za výhodu při podání žádosti přes Českou daňovou správu?"	51
Graf 9	Počet odpovědí na otázku „Co považujete za nevýhodu při podání žádosti přes Českou daňovou správu?"	52
Graf 10	Počet odpovědí na otázku „Pokud o vrácení žádáte prostřednictvím externí firmy, proč?"	53
Graf 11	Počet odpovědí na otázku „Co považujete za výhodu při podání žádosti přes externí firmu?"	54
Graf 12	Počet odpovědí na otázku „Co považujete za nevýhodu při podání žádosti přes externí firmu?"	54
Graf 13	Počet odpovědí na otázku „Kterou z externích firem využíváte pro vrácení daní?"	55
Graf 14	Počet odpovědí na otázku „Za která plnění žádáte navrácení daní?"	56

Graf 15 Počet odpovědí na otázku „Z kterých plnění máte největší částky vratek daní?“	56
--	-----------

Seznam zkratk

BE – Belgie

ČR – Česká republika

DPH – daň z přidané hodnoty

EC - European Commission (Evropská komise)

EEC - European Economic Community (Evropské hospodářské společenství)

ES – Španělsko

EU – Evropská unie

FR – Francie

HU – Maďarsko

CH – Švýcarsko

IS – Island

IT – Itálie

Kč – koruna česká

NO – Norsko

MFČR – Ministerstvo financí České republiky

SI – Slovinsko

€ - EUR (Euro)

1 Úvod a cíl práce

1.1 Úvod

S daněmi se setkáváme každý den a jsou součástí našeho života, ačkoliv si to mnohdy zřejmě ani neuvědomujeme. Z pohledu státu představují daně jeden ze základních nástrojů fiskální politiky, z pohledu běžného občana pak nedílnou a významnou součástí jeho příjmů a výdajů, v souvislosti s nakupovanými službami a zbožím pak konkrétně daň z přidané hodnoty (dále též DPH) a spotřební daň. V této práci se autor zabývá právě těmito dvěma daněmi a to z pohledu tuzemského dopravce - respektive možnostmi jejich navrácení při nákupu různého zboží či služeb mimo Českou republiku (dále též ČR) se zaměřením na země Evropské unie (dále též EU), jelikož právě ty jsou nejčastějším cílem místních dopravců. Je totiž třeba si uvědomit, že pro českého dopravce, vykonávajícího svoji činnost mimo Českou republiku, mohou vratky těchto daní z různých plnění a poplatků – díky své výši - znamenat poměrně zásadní částky pro jejich rozpočet a výrazně snížit celkové náklady.

Tuto problematiku jsem si vybral, jelikož celý život pracuji v dopravě a logistice a tento obor mě zajímá. V současnosti jsem zaměstnán jako dispečer ve firmě, zaměřené na expresní přepravu zásilek po celém světě. Tato firma nevládní automobily určené k přepravě zásilek, potažmo tedy ani nemá zaměstnance na pozicích řidičů a k veškeré přepravě vždy používá externí dodavatele formou outsourcingu. Přibližně v polovině letošního roku se s největší pravděpodobností začne – z podnětu operativního vedení této společnosti - analyzovat možnost provozovat přepravu zásilek vlastními silami, neboli za použití vozů v obchodním majetku této firmy s tím, že firma bude mít tedy i vlastní řidiče, kteří s ní budou v zaměstnaneckém poměru. Vzhledem k tomu, že tato společnost nabízí své služby prakticky ve všech zemích světa a největší podíl tvoří přepravy právě v rámci Evropy, budou mít vratky daní a poplatků ze zemí EU velký dopad na nákladovost v souvislosti s provozováním vlastní dopravy. A právě nákladovost bude samozřejmě hlavním měřítkem při srovnání ekonomičnosti provozu varianty vlastní dopravy s variantou externích dodavatelů. Proto bude mít výsledek této práce i praktický dopad na moji každodenní pracovní činnost, jelikož vyčíslení nákladů přímo spojených s přepravou samotnou bude úkolem i pro náš brněnský dispečink.

Dne 1. 5. 2004 vstoupila ČR do EU, z čehož vyplývaly pro naši republiku také různé závazky, ke kterým se jako členský stát zavázala. Jedním z těchto závazků je i postupná harmonizace českého práva s právem EU a to zapracováním směrnic EU do zákonů ČR se snahou o vytvoření celoevropského jednotného trhu. Součástí této harmonizace je pak i sjednocení daňových soustav, v tomto případě pak konkrétně v otázce procesů vrácení daní v rámci jednotlivých členských států EU. Možností vrácení daní dochází k principu zachování neutrality daní na celém území unie. Pokud by tato možnost neexistovala, neměl by možnost plátce daně, který nakoupí zdanitelné plnění v zemi, ve které není registrován k dani, nárok na její

vrácení – na rozdíl od země, kde k dani registrován je a kde si může zaplacenou daň uplatnit formou jejího odpočtu. Tímto způsobem vznikají rovné podmínky pro všechny registrované plátce v rámci EU a to bez ohledu na to, zda se jedná o tuzemský, či intrakomunitární (v rámci EU) nákup.

Bakalářská práce je členěna na dvě hlavní části – teoretickou a praktickou. V teoretické části jsou uvedeny základní pojmy z oblasti daní, popsán daňový systém (soustava) v ČR se zaměřením na nepřímé daně a to konkrétně na DPH a spotřební daň. Dále je zde v základních bodech popsán proces vývoje harmonizace daní v EU a také směrnice, které upravují pravidla pro vrácení daní podnikatelským subjektům v rámci EU. Na závěr teoretické části jsou uvedeny základní informace k samotnému procesu vrácení daní a také dva možné způsoby procesu refundace těchto daní zaplacených v jiném členském státě EU podnikatelskou osobou registrovanou k dani v ČR. První z variant je podání *vlastní cestou* přes portál České daňové správy, druhou poté možnost využití specializované externí firmy, které službu refundace daní nabízejí. Zároveň jsou v poslední kapitole uvedeny nedokonalosti celého systému refundace s autorovými návrhy na jejich řešení. Praktická část obsahuje 2 dotazníková šetření, z nichž získaná data jsou následně zanalyzována, vyhodnocena a poté jsou z nich vyvozovány dílčí závěry, související s obsahem jednotlivých otázek dotazníků.

1.2 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je na základě analýzy uplatňování vrátek vybraných daní a poplatků zhodnotit současný stav v rámci mezinárodní dopravy. V případě zjištění nedokonalostí navrhnout vlastní způsob řešení vedoucí ke zjednodušení, případně zefektivnění dané problematiky. Na věc je nahlíženo ze strany žadatele, v tomto případě českého dopravce, žádajícího vratky daní a poplatků za zboží a služby, zakoupené v zemích EU se snahou o nalezení optimální varianty – respektive způsobu – refundace těchto daní.

Hlavní cíl práce obsahuje několik dílčích cílů:

- shromáždit informace o průběhu vyřízení žádostí oběma výše zmíněnými způsoby a to jak ze zdrojů České finanční správy, tak i z webových stránek externích specializovaných firem,
- vytvořit dotazníky ke sběru primárních dat, získaná data následně odpovídajícím způsobem vyhodnotit a získané výsledky poté použít pro dosažení následujících cílů bakalářské práce.

Po získání informací díky dosažení dvou prvních dílčích cílů zodpovědět tyto otázky, neboli dosáhnout těchto dalších cílů:

- jaké firmy využívají možnost refundace daní a zda lze vypočítat a následně stanovit nějakou souvislost mezi velikostí firmy a využitím refundace a za jaké zboží či služby vratky daně požadují,

- srovnat obě varianty refundace – podání přes Českou daňovou správu nebo přes externí specializovanou firmu - a to z hlediska administrativní, časové a finanční náročnosti. Stanovit důvody použití jednoho z těchto dvou způsobů z pohledu dotazovaných dopravců,
- v případě zjištění nedokonalostí v samotném procesu vyřízení žádosti navrhnout vlastní postup, který by danou problematiku zjednodušil a zefektivnil.

Splnění dílčích cílů postupně přispívá k prozkoumání a orientaci v tématu a následně umožňuje dosažení hlavního cíle.

2 Metodika

2.1 Teoretická část

Pro teoretickou část práce jsou použity tuzemské i zahraniční prameny, přičemž je použita jak odborná literatura, tak internetové prameny a to zejména zdroje veřejné správy. Pro úvodní část, popisující základní pojmy z oblastí daní, daňový systém v ČR a historii a vývoj procesu vrácení DPH v EU je použita spíše knižní literatura. Ve druhé části, zabývající se samotným průběhem podání a vyřízení žádosti pak byly také použity ve větší míře internetové zdroje a to především portály České daňové správy, Evropské komise a webové stránky externích firem, specializujících se právě na zprostředkování vratek daní a poplatků tzv. *na klíč* za úplatu v určité výši.

V této části jsou využity zejména analýza, syntéza a deskripce, které jsou tak typické právě pro teoretické části prací tohoto typu. Zatímco analýza je využívána k rozboru daného tématu na jednodušší, lépe pochopitelné části, syntéza naopak spojuje několik částí do jednoho celku. V tomto případě se jedná o pospojování informací z jednotlivých – výše zmíněných – zdrojů do souvislého textu. Deskripci je pak možno charakterizovat jako popis a utřídění dané problematiky.

2.2 Praktická část

Důležitou součástí praktické části jsou dvě dotazníková šetření, respektive jejich sestavení, distribuce a následně roztřídění, zpracování a vyhodnocení dat z nich získaných. Dotazníková šetření jsou zvolena z jednoznačného důvodu – získat díky zpětné vazbě od tuzemských dopravců a externích specializovaných firem realitu co nejvíce se blížíci představu o stavu a průběhu vyřizování samotné refundace daní, včetně zjištění případných nedokonalostí v současném systému. Zjednodušeně řečeno – kde jinde získat informace o reálném stavu a náhledu na tuto problematiku, než právě u samotných žadatelů a také firem, které tuto službu refundace nabízejí.

2.2.1 Dotazníkové šetření – dopravní firmy

Seznam společností, zabývajících se zahraniční dopravou, byl vytvořen díky dostupným internetovým zdrojům a procházením různých webových stránek obsahujících informace o tomto oboru činnosti. Nalezení samotných stránek s tímto obsahem bylo dosaženo zadáním klíčových slov *dopravní firmy*, *mezinárodní doprava*, *mezinárodní spedice*, nebo případně různými kombinacemi těchto slov do dostupných internetových vyhledávačů. Nalezené odkazy pak lze rozdělit na dva různé typy - na weby jednotlivých přepravních společností a na dopravní portály, které obsahují poměrně rozsáhlé seznamy firem z tohoto oboru. Tímto způsobem bylo nalezeno přibližně tisíc dopravních firem, které

tvořily základní soubor. Z tohoto souboru bylo poté *prostým náhodným výběrem*¹ zvoleno 500 dopravních společností, které na svých webových stránkách uváděly, že podnikají v oboru mezinárodní dopravy. Distribuce dotazníku k těmto potenciálním respondentům proběhla přímým emailem na kontaktní emailové adresy těchto společností. Email obsahoval jak průvodní dopis, tak i odkaz na webovou stránku, na které byl dotazník k dispozici (viz příloha A). Dotazník byl k dispozici pro vyplnění po dobu 4 týdnů na přelomu měsíců února a března 2015, takže v podstatě reflektuje aktuální situaci. Otázky (viz příloha A) byly sestaveny z hlediska obsahu možných odpovědí u každé z nich tak, aby v co největší možné míře byla postihnuta a popsána problematika refundace daní z pohledu žadatelů. Jednalo se jak o otázky uzavřeného typu (výběr z několika variant odpovědí), tak o typ otázek polouzavřených, v nichž je navíc i možnost volné tvorby odpovědi a v jednom případě byla použita i otázka otevřená, kde se mohl respondent libovolně dlouhým textem vyjádřit k dané problematice. Dalším typem dělení bylo na otázky výběrové (výběr pouze 1 varianty), nebo výčtové (možnost výběru více variant). Odpovědi u 2 otázek byly kvantitativního (numerického, číselného) charakteru, zbylých 17 pak kvalitativního (kategoriálního, verbální proměnné). Pro umístění dotazníku byl vybrán server Vyplňto.cz, který nabízí příjemné uživatelské prostředí a to jak pro tvůrce dotazníku, tak pro samotné respondenty. Navíc i základní bezplatná verze umožňuje filtrování výsledků – více o této možnosti v kapitole 2.2.3.

Pro zpracování a vyhodnocení primárních dat z dotazníkového šetření byla využita analýza, otázkou pak samozřejmě zůstává, do jaké míry byli respondenti ochotni a také schopni odpovídat v souladu se skutečností – tím pádem je tímto ovlivněna i relevance samotné analýzy a následně pak vyvození z ní vyplývajících. Objektivně je ale třeba říct, že tvůrci prakticky jakéhokoliv dotazníku musí s touto skutečností počítat.

2.2.2 Dotazníkové šetření – externí specializované firmy

Vedle dotazníku pro dopravní firmy je součástí praktické části i vyhodnocení druhého dotazníku, obsahující otázky, tématicky se týkající procesu refundace a nákladovosti služeb při podání žádosti přes externí firmu. To pak následně také přispívá k dosažení hlavního cíle a to konkrétně k porovnání jednotlivých variant vyřízení žádosti. Firmy, které nabízejí tyto služby, byly nalezeny zadáním klíčových slov *refundace daní*, *vrácení daní*, *refundace DPH* a různými dalšími kombinacemi těchto slov do webových vyhledávačů. Pro zjištění nabídky a cen služeb u těchto firem byla použita elektronická cesta, když společnosti byly osloveny emailem s dotazem na samotný průběh registrace, následné komunikace (předávání potřebných dokumentů – dokladů, faktur, atd.) ze strany žadatele a také na ceník, týkající se služeb za zprostředkování refundace daní a poplatků ze zemí EU. Kontaktní emaily byly získány z webových stránek těchto společností. V tomto

---

¹ Výběr bez jakýchkoliv pravidel - pravděpodobnost, že bude některá z dopravních firem vybrána je pro všechny firmy stejná

případě nebyl použit – jako v případě dotazníkového šetření z předchozí kapitoly 2.2.1 – dotazník umístěný na „dotazníkovém“ webu, ale otázky byly poslány v přímo v emailu. Tohoto způsobu bylo použito, jelikož autor chtěl znát konkrétní odpovědi od každé z externích specializovaných firem s možností srovnat tyto odpovědi s údaji uvedenými na internetových stránkách těchto společností. Průvodní dopis včetně otázek, které byly firmám zaslány, je uveden v příloze B.

Pro zpracování a vyhodnocení primárních dat z dotazníkového šetření byla využita analýza, ke srovnání cen a služeb jednotlivých externích specializovaných firem komparace.

2.2.3 Matematicko – statistické metody

Jak již bylo naznačeno v kapitole 2.2.1, server Vyplňto.cz nabízí i v základní verzi zajímavou variantu filtrování výsledků v programu MS Excel. Přesněji se jedná o stažení výsledků v jednom z 6 dostupných formátů, přičemž jedním z nich je i MS Excel (.xlsx), který následně umožňuje dle jakéhokoliv typu odpovědi tuto možnost vyfiltrovat. Tudíž je možné zjistit, jak respondenti, kteří vybrali určitou odpověď u některého z dotazů, odpovídali na jiné dotazy, respektive jaké konkrétní odpovědi u jednotlivých dotazů volili. Díky existenci filtru byly například dle odpovědi na velikost firmy dle ročního obrátu rozděleny firmy do 4 různých kategorií. Následně pak bylo možné pro každou jednotlivou skupinu sledovat, v jakém množství respondenti z těchto 4 skupin vybírali konkrétní odpovědi u všech následujících otázek a tím pádem sledovat určitou závislost mezi velikostí firmy a způsobem, jakým postupují při refundaci daně. Pro vyhodnocování dotazníkových šetření je často používána tzv. *kontingenční tabulka*, která se používá k zobrazení vztahu dvou statistických znaků díky přehlednému znázornění četností. Výše zmíněná funkce filtrování kontingenční tabulku částečně supluje a to při možnosti sledovat vzájemné souvislosti v jednom jediném excelovském souboru.

Tab. 1 Kontingenční tabulka

Jednotlivé znaky $n(x,y)$	x_1	.....	x_k	Součty jednotlivých řádků
y_1	$n_{1,1}$	.....	$n_{k,1}$	n_1
.....	.....	.....	.....	.....
y_j	$n_{1,j}$	.....	$n_{j,k}$	n_j
Součty jednotlivých sloupců	n_1	.....	n_k	

Zdroj: Strádalová, Kubátová, 1997.

Kontingenční tabulka přesto byla pro některé vzájemné souvislosti vytvořena a to z důvodu následné možnosti výpočtu Pearsonova korelačního koeficientu. Jak již bylo naznačeno, kontingenční tabulka se používá při analýze kategoriálních dat a to pro dvourozměrné rozložení četností. V řádcích kontingenční tabulky jsou zobrazeny hodnoty prvního znaku, ve sloupcích pak hodnoty znaku druhého.

V každém poli kontingenční tabulky je pak zařazen počet případů, kdy má první znak hodnotu odpovídající příslušnému řádku a druhý znak hodnotu odpovídající příslušnému sloupci. Díky tomu lze sledovat vzájemné souvislosti těchto dvou znaků a vyvozovat z jejich četností sílu vzájemného vztahu (Chráska, 2007).

Díky vytvoření kontingenční tabulky bylo možné následně vypočítat *Pearsonův korelační koeficient (1)*, který zkoumá sílu vztahu dvou nezávislých proměnných. Korelace vyjadřuje závislost mezi dvěma různými procesy, neznamená to však, že jeden z nich je příčinou toho druhého. Koeficient nabývá hodnot z intervalu $\langle -1, 1 \rangle$, přičemž krajní hodnoty tohoto intervalu značí perfektní lineární vztah, hodnota 0 pak neexistenci tohoto vztahu. Koeficient se vypočte dle vzorce:

$$r_{x,y} = \frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 \sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2}} \quad (1)$$

Hodnoty $(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)$ značí jednotlivé hodnoty (četnosti) obou sledovaných veličin, $\bar{x}$ a $\bar{y}$ pak jejich aritmetické průměry (1). Díky skutečnosti, že výsledky dotazníkového šetření byly vygenerovány v programu MS Excel, bylo posléze možné vytvoření kontingenční tabulky a výpočet Pearsonova korelačního koeficientu v tomto programu, jelikož MS Excel tyto funkce nabízí.

U dvou otázek, jejichž odpovědi byly numerického (číselného) charakteru, bylo k vyhodnocení použito *mediánu (2)*, který je ve statistice používán jako jedna z charakteristik středu statistického souboru. Často je počítáno s aritmetickým průměrem, ale použití mediánu je vhodnější, jelikož není ovlivněn extrémními hodnotami a je vhodný pro šikmá rozdělení. Zároveň dělí statistický soubor na dvě stejně početné množiny. Pro intervalová data (rozdělená do stejně širokých tříd) se vypočte dle vzorce:

$$x_{0,5} = x_m + \frac{\frac{p}{2} - kp_{m-1}}{p_m} \cdot h \quad (2)$$

Jednotlivé části vzorce značí:

- $x_{0,5}$ - medián
- x_m - dolní hranice mediánové intervalu
- p - celková četnost všech hodnot
- kp_{m-1} - kumulativní četnost před dolní hranicí mediánového intervalu
- p_m - četnost mediánové intervalu
- h - šíře intervalu (třídy)

2.3 Diskuze a závěr

V diskuzi a závěru jsou informace, získané v teoretické a praktické části práce, shrnuty a následně jsou vyvozovány obecné závěry za pomoci syntézy a indukce. Zároveň je zde uceleným způsobem nahlíženo na danou problematiku. V závěru jsou zodpovězeny jednotlivé cíle stanovené v úvodní části a shrnuto téma této bakalářské práce.

3 Teoretická část

3.1 Základní pojmy z oblasti daní

Pojem daň

Definici daní můžeme najít poměrně velké množství, pro všechny je však společný popis základních vlastností daní - jedná se o povinnou, nenávratnou, zákonem stanovenou částku, kterou se odčerpává ekonomickému subjektu část důchodu. Daň je buď pravidelná, opakující se v určitých časových intervalech (například důchodové daně), nebo nepravidelná, kdy se platí při naplnění určitých skutečností (daň z nabytí nemovitých věcí). Daně jsou zároveň neúčelové, kdy v okamžiku výběru není zřejmé, na jaký účel bude daň použita a také neekvivalentní, kdy plátce nemá nárok na protihodnotu ve výši odpovídající jeho platbě (Široký, 2008).

Funkce daně

Daně plní ve státních ekonomikách významnou roli, například v ČR v roce 2014 tvořil jejich podíl na celkových příjmech státního rozpočtu přibližně 85% (MFČR, 2015). Jako čtyři nejdůležitější funkce daní jsou převážně uváděny (Kubátová, 2010):

- fiskální funkce, která je vnímána jako nejdůležitější a zároveň historicky nejstarší. Jedná se o získávání finančních prostředků do veřejných rozpočtů, z nichž jsou poté financovány veřejné výdaje. Fiskální funkce je zároveň obsažena v dalších třech níže zmíněných funkcích,
- alokační funkce, uplatňující se v případech, kdy trh není schopen zajistit efektivní alokaci zdrojů, přičemž příčinou tohoto tržního selhání mohou být například nedokonalá konkurence, existence veřejných statků či externality. Alokační funkce pak znamená vložení prostředků tam, kde je jich málo, nebo naopak odejmutí tam, kde jich přebývá. Přidání peněz je pak často řešeno pomocí daňových úlev, díky kterým zůstává v dané oblasti větší množství prostředků,
- redistribuční funkce, která zajišťuje přesouvání části důchodů směrem od bohatších k chudším a zmírňuje tím rozdíly v důchodech jednotlivých příjmových skupin. Tyto rozdíly totiž bývají lidmi často vnímány jako nespravedlnost,
- stabilizační funkce, kdy daně dokáží zmírňovat cyklické výkyvy v ekonomice a pomáhají dosahovat určitých hodnot makroekonomických ukazatelů (zaměstnanost, cenová stabilita) a tím pádem ovlivňují i chování jednotlivých ekonomických subjektů.

Daně by také měly také splňovat základní principy, které jsou požadavkem na vhodný daňový systém. Tyto požadavky se mohou lišit, přesto lze dle Širokého

(2008) mezi hlavní zařadit tyto čtyři: efektivnost, administrativní jednoduchost, pružnost a spravedlivost.

Základní konstrukční prvky daně

Daně je možno považovat za určitý druh právního vztahu – za daňově – právní vztah. Tak jako každý právní vztah, tak i daňově - právní vztah má základní konstrukční prvky. Daňově - právní vztah je však tvořen i dalšími konstrukčními prvky, které ho blíže definují. Mezi konstrukční prvky daně patří (Radvan a kol., 2008):

- daňový subjekt, kdy je rozlišováno mezi daňovým poplatníkem (osoba, jejíž příjmy či majetek podléhá dani) a plátcem daně, o kterém se hovoří v souvislosti s osobou, která je daň povinna vypočítat, vybrat nebo a odvést správci daně,
- objekt daně neboli předmět zdanění – například důchody, vlastnictví majetku, převod vlastnictví,
- základ daně, z něhož je poté v procentuálním vyjádření vyměřována daň,
- sazba daně, jež určuje výši daně ke vztahu k daňovému základu,
- korekční prvky, které slouží k ovlivnění výše vyměření daně a to cestou slev, daňových úlev, ale někdy také zvýšením daně,
- rozpočtové určení vyjadřuje, do kterých z veřejných rozpočtů plyne výnos z daně a případně v jakém poměru,
- správce daně, jenž vykonává správu daně, v ČR to jsou finanční a celní úřady a další správní úřady, které jsou tímto ze zákona pověřeny,
- podmínky placení, popisující termíny a způsob placení daní.

3.2 Daňový systém v ČR

Daňový systém v ČR je ve svých hlavních znacích podobný systémům většiny evropských vyspělých zemí. Mrkývka, Pařízková, Radvan (2008) uvádí, že se pro klasifikaci daní používají různá kritéria, která jsou v praxi více či méně použitelná. Daně lze třídit dle různých hledisek, pohledů na rozřídění daní existuje mnoho, každé nahlíží na daně z jiného úhlu. Kubátová (2010) používá následující třídění, kdy rozlišuje dle:

- vazby na důchod poplatníka – pak se rozlišují daně přímé a nepřímé,
- objektů, na něž jsou daně uloženy – na daně z důchodů, ze spotřeby a z majetku,
- charakteru veličiny, z níž se daň platí – na kapitálové (majetkové, dědická a darovací daň) a běžné (DPH, důchodové a spotřební dan),

- vztahu k platební schopnosti poplatníka – jedná se o dělení na osobní, vztahující se ke konkrétnímu poplatníkovi a zohledňující jeho platební schopnost (daně důchodové) a in rem, které neberou v úvahu schopnost poplatníka platit – mezi ně se řadí například DPH a spotřební daně,
- vztahu mezi velikostí daně a velikostí daňového základu – na stanovené bez závislosti ke zdaňovanému základu (paušální daně), specifické (dle množství jednotek daňového základu) a ad valorem (dle ceny základu daně – DPH),
- daňového určení, tedy podle rozpočtu, do kterého plynou – na státní, municipální a vyšší územněsprávní celky.

Mrkývka, Pařízková, Radvan (2008) navíc používají i dělení dle:

- subjektu daně, kdy se rozlišují daňové subjekty do čtyř skupin na fyzické osoby, domácnosti, korporace a účastníky sdružení typu konsorcia,
- šíře zachycení objektu daně, kdy dochází k dělení na analytické, které zdaňují každý příjem odděleně podle jeho zdroje a syntetické, zdaňující souhrn základů daně jednou sazbou,
- způsobu placení daně a to na daně vybírané srážkou a ty, které jsou vybírané na základě přiznání k dani.

Určitě by bylo možné uvést ještě dalších několik možných dělení daní, nicméně pro účely této práce je bráno v úvahu nejznámější dělení daní - na přímé a nepřímé a to z důvodu samotného tématu práce, kterým je refundace právě nepřímých daní. Níže je uveden základní výčet jednotlivých typů daní pro obě skupiny.

3.2.1 Přímé daně

Daně přímé jsou ty, jimiž je daněn majetek, či příjem poplatníka, takže lze předem určit osobu, která bude daň platit. Daně jsou děleny na (Bárta, 2013):

- daň z příjmů, která se dále dělí na daň z příjmu fyzických osob a na daň z příjmu právnických osob,
- daň z nemovitých věcí,
- daň z nabytí nemovitých věcí,
- daň silniční.

S ohledem na cíl této bakalářské práce již nejsou přímé daně více rozebírány. Jedná se pouze o základní rozdělení přímých daní v České republice.

3.2.2 Nepřímé daně

Nepřímými daněmi jsou nazývány ty, u kterých není naopak možné dopředu zjistit, kdo konkrétně tyto daně v konečné fázi zaplatí. Tyto daně jsou obsaženy v ceně za zboží či služby a jsou uhrazeny konečným spotřebitelem. Daně pak státu odvede

až příjemce platby za zboží či služby neboli plátce daně. Nepřímé daně jsou děleny do tří skupin:

- daň z přidané hodnoty, která je nazývána také daní univerzální, jelikož se týká veškerého zboží,
- daň spotřební, která je považovaná za daň selektivní, týkající se pouze vybraných druhů zboží,
- daň pro životní prostředí (ekologická).

Vzhledem k tomu, že částky - které jsou žadatelé schopni získat nazpět díky refundaci daně z přidané hodnoty a daně spotřební - tvoří často významnou část z celkových výdajů za zahraniční plnění, jsou tyto dva typy daní v další kapitole podrobněji rozebrány.

3.3 Nepřímé daně v ČR

3.3.1 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty tvoří významnou část celkových příjmů státního rozpočtu, v roce 2014 to byla více jak pětina těchto příjmů (MFČR, 2015). Dle Širokého (2012) je poplatníkem daně v podstatě každý občan, který nakupuje jakoukoliv službu či zboží, jelikož značnou část jejich ceny tvoří právě DPH. Princip této daně spočívá v jejím odvedení z rozdílu mezi vstupní a výstupní výší DPH. Z toho vyplývá, že ten kdo je registrován jako plátce daně, může v případě vyšších vstupů nárokovat vrácení daně ve výši tohoto rozdílu, v opačném případě je pak nucen danou částku odvést do státního rozpočtu. Tento princip je nazýván v případě DPH její neutralitou.

Radvan a kol. (2008) uvádí, že hlavním znakem DPH je její nepřímost, dále nelze opominout další znaky - univerzálnost a mnohofázovost. Nepřímost DPH vyjadřuje skutečnost, že nositelé daňového břemene, tedy daňový poplatníci, neplní svoji povinnost vůči státnímu rozpočtu přímo, ale prostřednictvím registrovaných plátců daně, jejichž povinností je daň vybrat a odvést. Univerzálnost znamená, že se daně týkají všech podnikatelských aktivit a všech subjektů a díky tomu jsou všechny podnikatelské subjekty vytvářeny shodné daňové podmínky. Mnohofázovost vyjadřuje skutečnost, že daň se promítá do všech fází obratu, včetně závěrečné, kterou je spotřeba.

Obecně platí, že DPH má větší dopad na obyvatele, patřící do nízkopříjmových skupin. Z důvodu udržení sociální rovnováhy jsou na zboží a služby uvalovány daně v různé výši. Mrkývka, Pařízková, Radvan (2008) uvádí, že nižší daňové sazby se uplatňují pro výrobky a služby, které jsou základními prvky spotřeby obyvatel s nižšími příjmy a vyšší daňové sazby pak pro výrobky a služby ostatní, případně pro výrobky a služby luxusnějšího charakteru. V ČR se v současnosti používají tři sazby daně – *základní* ve výši 21%, *snížená* 15% a od 1. 1. 2015 také *třetí sazba* ve výši 10%, nazývaná někdy *druhá snížená sazba*.

V současnosti existuje dvojitý pohled na DPH, respektive otázku vhodnosti jejího použití. Mezi nejčastější důvody hovořící pro používání DPH patří dle Radvana a kol. (2008) nižší výskyt daňových úniků a větší složitost jejich tvorby a také zajištění dostatečného fiskálního výnosu, čili spolehlivost výnosů pro stát. Jako další je zmiňováno snižování zdanění firem, neboli jejich zisku a tím větší možnost pro investice z jejich strany a v neposlední řadě i princip neutrality DPH (zmíněný již v samotném úvodu této podkapitoly).

Naopak Široký (2008) zmiňuje její negativa, mezi něž řadí administrativní náročnost spojenou se systémem její evidence, její přímý vliv na inflaci (možnost navýšení inflace), problémy s jejím zavedením a také nutnost vést přesné účetnictví.

V současnosti upravuje daň z přidané hodnoty zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Následující výčet vymezuje vybrané základní pojmy z tohoto zákona (Marková, 2015):

- **předmětem daně (§ 2)** je dodání zboží nebo poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti, s místem plnění v tuzemsku. Dále také pořízení zboží z jiného členského státu za úplatu uskutečněné v tuzemsku osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti nebo právnickou osobou nepovinnou k dani. Taktéž dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku je předmětem daně. Předmětem daně však není pořízení zboží z jiného členského státu, s výjimkou pořízení nového dopravního prostředku za úplatu osobou nepovinnou k dani nebo zboží, které je předmětem spotřební daně. Zboží, které je vyňato z předmětu daně, se blížeji specifikuje v § 2a,
- **správce daně (§ 4)** je příslušný finanční úřad. Ve věci povolení k prodeji za ceny bez daně a při dovozu zboží je správcem daně příslušný celní úřad s výjimkou případů, kdy daňová povinnost při dovozu zboží vzniká plátcí podle § 23 odst. 3 až 5,
- **osobou registrovanou k dani v jiném členském státě (§ 4)** je osoba, které bylo přiděleno daňové identifikační číslo pro účely DPH v rámci obchodování mezi členskými státy,
- **místem podnikání (§ 4)** u osoby povinné k dani adresa místa jejího vedení, kde jsou přijímána zásadní rozhodnutí týkající se řízení osoby povinné k dani,
- **provozovnou (§ 4)** organizační složka osoby povinné k dani, která může uskutečňovat dodání zboží nebo poskytnutí služby, neboť je dostatečně stálá a má vhodné personální a technické zdroje,
- **zbožím (§ 4)**, které je předmětem spotřební daně, zboží, které je předmětem některé ze spotřebních daní, předmětem daně z pevných paliv nebo předmětem daně ze zemního plynu a některých dalších plynů. Zbožím jsou věci movité, právo stavby, živé zvíře, elektřina, teplo, chlad, plyn a voda. Za určitých podmínek také bankovky, mince a cenné papíry v listinné podobě,

- **osoba povinná k dani** (§ 5) je fyzická nebo právnická osoba, která samostatně uskutečňuje ekonomické činnosti, pokud tento zákon nestanoví v § 5a jinak. Osobou povinnou k dani je i právnická osoba, která nebyla založena nebo zřízena za účelem podnikání, pokud uskutečňuje ekonomické činnosti,
- **plátcem daně** (§ 6) se rozumí osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku a jejíž obrat přesáhne částku 1 000 000 Kč za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců, pokud tento zákon nestanoví jinak (viz § 94),
- **daní při pořízení zboží** (§ 25) se rozumí daň, kterou je povinen pořizovatel povinen přiznat při pořízení zboží z jiného členského státu EU,
- **daňové doklady** (§ 26) - plátce je povinen vystavit daňový doklad do 15 dnů ode dne uskutečnění zdanitelného plnění nebo plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně nebo od přijetí úplaty za zdanitelné plnění pro osobu povinnou k dani nebo právnickou osobu, která není založena za účelem podnikání. Údaje o dani a základu daně se na daňovém dokladu uvádějí v české měně. Veškeré další náležitosti daňových dokladů pak jsou blíže specifikovány v § 26 - § 35 tohoto zákona,
- **osvobození daně s nárokem na odpočet daně** (§ 63) – jedná se o ta plnění, která jsou osvobozená od daně a u nichž je možno uplatnit nárok na odpočet daně. Blížeji jsou specifikována v § 63 - § 71 tohoto zákona,
- **vrácení daně plátcům v jiných členských státech** (§ 82) – plátce, který má sídlo, místo podnikání nebo provozovny v tuzemsku, má nárok na vrácení daně na vstupu z plnění s místem plnění v jiném členském státě, ve kterém v období pro vrácení daně neměl sídlo, místo podnikání ani provozovnu, a to podle pravidel stanovených tímto jiným členským státem. Tento zákon dále definuje veškeré podmínky pro možnost uplatnění vrácení daně,
- **registrace plátce** (§ 94) – osoba povinná k dani, která se stává plátcem od prvního dne třetího měsíce následujícího po měsíci, ve kterém přesáhla částku uvedenou v § 6, je povinna podat přihlášku k registraci do 15 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém překročila stanovený limit.

3.3.2 Spotřební daň

V současné době upravuje spotřební daně zákon č. 353/2003 Sb. Spotřební daň je státem používána za účelem regulace cen určitých komodit na trhu, které jsou škodlivé pro společnost, konkrétně jejich spotřeba pak má negativní vliv na zdraví jednotlivce, případně na životní prostředí. Díky tomu je ze strany společnosti toto vysoké daňové zatížení tolerováno. Touto daní jsou pak zatěžovány tyto položky (Mrkývka, Pařízková, Radvan, 2008):

- minerální oleje (pohonné hmoty),
- tabákové výrobky,

- pivo,
- víno a meziprodukty,
- líc.

Dle způsobu stanovení výše daně se také používá dělení spotřebních daní na obrátové a jednotkové. U obrátových se daň vypočte jako součin základu daně a sazby daně stanovené pro příslušný vybraný výrobek. U jednotkových se stanoví dle pevné sazby, která je určena na jednotku produkce.

Spotřební daně sice netvoří tak velké procento státních příjmů jako DPH, ale přispívají zajisté podstatnou částkou finančních prostředků do státního rozpočtu, když tvoří zhruba 11% celkových příjmů (Ševčík, Rod, 2013).

3.4 Harmonizace daní v Evropské unii

Vstupem do Evropské unie v roce 2004 se Česká republika zavázala plnit různé závazky a jedním z nich je i postupná harmonizace českého práva s právem Evropské unie. Cílem této práce zajisté není detailní popis harmonizace daní v Evropské unii, ale jelikož jedním z důsledků této harmonizace je právě možnost získání vratek daní a poplatků - zaplacených v Evropské unii - pro podnikatelské osoby usazené v České Republice, jsou v této kapitole uvedeny důležité okamžiky při vývoji harmonizace daní v Evropské unii s důrazem na nepřímé daně.

Harmonizace daní v Evropské unii měla za úkol sjednotit veškeré náležitosti týkající se této problematiky s cílem odstranit bariéry pro obchod mezi jednotlivými členskými státy a tedy vytvořit fungující společný trh. Prvním krokem ke splnění cíle bylo uzavření Smlouvy o založení Evropského společenství, které přineslo odstranění hranic mezi jednotlivými státy a následně přeshraničních kontrol. To ale k vytvoření jednotného trhu nestačilo, bylo třeba přistoupit k dalším opatřením. Konkrétně se jednalo o oblast samotné konstrukce daní, jejich výše a také administrativy s těmito daněmi souvisejícími (Berger, 2010).

Široký (2012) rozlišuje mezi daňovou koordinací a daňovou harmonizací. Koordinací má na mysli uzavírání dohod či doporučení s cílem zamezit praní špinavých peněz a omezení škodlivé daňové konkurence. Výsledkem jsou pak například smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Daňovou harmonizací pak nazývá proces sbližování daňových soustav států na principu dodržování společných pravidel. V rámci harmonizačního procesu lze identifikovat tři základní fáze:

- určení daně, kterou je nutno harmonizovat,
- harmonizace daňového základu,
- harmonizace daňové sazby.

Nerudová (2011) dále používá několik různých pohledů na harmonizaci samotnou a to dělením na pozitivní (přibližování daňových systémů pomocí směrnic, nařízení a jiných legislativních nástrojů) a negativní (opatření jsou činěna na základě

daňové judikatury Evropské soudního dvoru), přímou (prostřednictvím daňových směrnic) a nepřímou (dosažení harmonizace prostřednictvím jiných oblastí práva – například obchodního), celkovou (všechna ustanovení daňového systému) a dílčí (pouze vybraná ustanovení) a v neposlední řadě na vertikální a horizontální. O vertikální harmonizaci se jedná v případě harmonizace daňových systémů, jež jsou uvalovány různými stupni státní samosprávy. Horizontální pak představuje harmonizaci národních daňových systémů – obecně tedy daňových systémů uvalovaných stejným stupněm samosprávy. O horizontální harmonizaci pak hovoříme i v souvislosti s Evropskou unií, neboť se jedná o harmonizaci, jejímž cílem je odstraňování rozdílů mezi jednotlivými národními daňovými ustanoveními.

3.4.1 Harmonizace daně z přidané hodnoty v Evropské unii

Harmonizace DPH probíhala ve dvou fázích. V první fázi harmonizace šlo především o zavedení daně z přidané hodnoty jako unifikovaného systému nepřímého zdanění ve všech členských státech. V druhé fázi potom o harmonizaci legislativy včetně přiblížení sazeb DPH. Oba dva kroky byly realizované v úzké součinnosti s hlavním cílem, kterým bylo zavedení společného trhu (jednotného vnitřního trhu Evropské unie). Realizace dohody o jednotném používání DPH však nebyla vůbec jednoduchá, což potvrzuje i desetiletá pauza mezi založením Evropského hospodářského společenství a první směrnici týkající se DPH. První směrnice č. 67/227/EEC uvedla důvody, pro které je nutné přejít na systém daně z přidané hodnoty a definovala DPH jako obratovou všeobecnou daň ze spotřeby stanovenou procentem z prodejní ceny. Cílem směrnice bylo zavést DPH ve všech členských státech nejpozději k 1. 1. 1970, což se později ukázalo jako nereálné. Z věcného obsahu první směrnice vyvozoval Evropský soudní dvůr zákaz zavádění jakékoliv nové nepřímé daně, která by v členských státech Evropského hospodářského společenství (Evropské unie) konkurovala DPH (Široký, 2012).

Druhá směrnice č. 67/228/EEC přesně definovala předmět daně. Předmětem daně je prodej zboží a poskytování služeb na území členské země uskutečněné plátcem daně za úplatu a dovoz zboží. Směrnice dále definuje místo plnění, plátce daně, prodej zboží a poskytování služeb. Ponechává členským státům právo přijmout speciální ustanovení, které by zabraňovalo daňovým únikům a dále ustanovení, jímž se stanovuje speciální režim pro malé podniky - státy mohou pro malé podniky zjednodušit systém DPH v případě, že by těmto podnikům klasický systém DPH způsoboval problémy. Stanovení velikosti standardní či snížené sazby daně, stejně tak jako možnost podrobit vybraný okruh zboží nebo služeb zvýšení či snížení sazby daně, byla ponechána v kompetenci členských zemí. Výrazně je ovšem omezena možnost aplikace nulové sazby daně. Směrnice dále stanovuje, že dovážené zboží by mělo být zdaňováno stejnou sazbou daně jako zboží domácí. Následovaly tři směrnice – třetí č. 69/463/EEC, čtvrtá č. 71/401/EEC a pátá č. 72/250/EEC, které pouze prodlužovaly termíny pro implementaci DPH pro Belgie do roku 1972 v případě třetí směrnice a pro Itálii do roku 1973 u čtvrté a páté směrnice (Nerudová, 2011).

Za nejdůležitější směrnici v oblasti harmonizace nepřímých daní je považována šestá směrnice č. 77/388/EEC, která nahradila druhou směrnicí Rady č. 67/228/EEC. Šestá směrnice odstranila odlišné ustanovení národních daňových legislativ a sjednotila výklad základních pojmů u daně z přidané hodnoty. Velmi konkrétně definovala předmět daně, určování základu daně, určení místa zdanitelného plnění a vymezila osoby povinné k dani. Daň z přidané hodnoty se postupně připojila k vlastním zdrojům financování Evropského hospodářského společenství (Evropské unie). O významu šesté směrnice svědčí i fakt, že po dobu své existence do 31. 12. 2006, kdy byla zrušena, byla změněná 32 novelami. Tato směrnice byla novelizována směrnicí č. 2006/112/EC ze dne 28. 11. 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty (Široký, 2012).

V únoru 2008 byly přijaty další dvě důležité směrnice, které doplňují (s účinností od 1. 1. 2010) směrnici 2006/112/EC a to směrnice č. 2008/8/EC, zavádějící nová pravidla pro určování místa poskytování služeb a také směrnice č. 2008/9/EC stanovující pravidla pro vrácení DPH osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale usazeným v jiném členském státě s tím, že byl také zaveden pro DPH elektronický systém (Nerudová 2011).

Významná je také směrnice č. 92/77/EHS, která s účinností od 1. 1. 1993 zavedla minimální hranice daňových sazeb u DPH:

- 15% pro základní sazbu,
- 5% pro jednu až dvě snížené sazby.

Směrnice dále uváděla, že členské státy mohou stanovovat pouze dvě snížené sazby daně a také dovolovala přechodné období, po které směly členské státy aplikovat v oblasti snížené sazby daně sazbu nižší jak 5% (Nerudová 2011). Jak již bylo uvedeno, stanovení domácích sazeb, stejně tak jako možnost podrobit vybraný okruh zboží či služeb zvýšení či snížení sazby daně, byla ponechána plně v kompetenci členských zemí. Zároveň ale musí členské státy dodržovat pravidlo², kdy nepodrobí přímo ani nepřímo výrobky jiných členských států jakémukoli vyššímu vnitrostátnímu zdanění než je to, jemuž jsou přímo nebo nepřímo podrobeny podobné výrobky domácí a ani jakkoliv jinak tyto zahraniční výrobky cestou daňových sazeb diskriminovat (Terra a Kajus, 2011).

V současnosti jsou v jednotlivých zemích Evropské unie aplikovány tři sazby DPH – standardní (*standard rate*), snížená sazba (*reduced rate*) a super snížená sazba (*super reduced rate*). Standardní sazba se vztahuje na většinu zboží a služeb, snížená sazba potom převážně na léky, potraviny, potřeby pro děti nebo knihy, přičemž v některých státech existují dvě různé výše této snížené sazby. Super sníženou sazbu – nižší než 5% - pak mají zavedenu pouze některé státy, jež dostaly výjimku, jelikož zvyšovaly svoji základní sazbu o více než 2%. V tabulce č. 2 jsou uvedeny všechny sazby DPH v zemích Evropské unie.

---

² Článek 110 Smlouvy o fungování Evropské unie

Tab. 2 Sazby DPH v Evropské unii

Stát	Sazba DPH (%)		
	Standardní	Snížená	Super snížená
Belgie	21	12/6	-
Bulharsko	20	9	-
Česká republika	21	15/10	-
Dánsko	25	-	-
Estonsko	20	9	-
Finsko	24	14/10	-
Francie	20	10/5,5	2,1
Chorvatsko	25	13/5	-
Irsko	23	13,5/9	4,8
Itálie	22	10	4
Kypr	19	9/5	-
Litva	21	9/5	-
Lotyšsko	21	12	-
Lucembursko	17	8	3
Maďarsko	27	18/5	-
Malta	18	7/5	-
Německo	19	7	-
Nizozemí	21	6	-
Polsko	23	8/5	-
Portugalsko	23	13/6	-
Rakousko	20	12/10	-
Rumunsko	24	9/5	-
Řecko	23	13/6,5	-
Slovensko	20	10	-
Slovinsko	22	9,5	-
Španělsko	21	10/4	4
Švédsko	25	12/6	-
Velká Británie	20	5	-

Zdroj: European Commission, 2015a

Vzhledem k tomu, že v současnosti lze žádat o vrácení DPH i z dalších pěti evropských zemí, které ale nejsou součástí Evropské unie, jsou tyto země – včetně sazeb DPH – uvedeny odděleně v tabulce 3.

Tab. 3 Sazby DPH v pěti zemích Evropy, které nejsou členy Evropské unie

Stát	Sazba DPH (%)		
	Standardní	Snížená	Super snížená
Island	24	12	-
Lichtenštejnsko	8	2,5	-
Makedonie	18	5	-
Norsko	25	15/8	-
Švýcarsko	8	2,5	-

Zdroj: Kodap, 2015a

Těchto pět zemí sice není součástí Evropské unie, ale možnost vrácení vyplývá z členství Islandu, Norska a Švýcarska v Evropském hospodářském společenství. S Makedonií a Lichtenštejnskem je uzavřena tzv. dvoustranná smlouva, díky níž je možné toto vrácení nárokovat.

3.4.2 Harmonizace spotřebních daní v Evropské unii

Ačkoliv je v procesu harmonizace v Evropské unii kladen největší důraz na harmonizaci v oblasti daně z přidané hodnoty, podobné problémy se vyskytují i v oblasti spotřebních daní, neboť i tyto velmi významně ovlivňují jednotný trh. Pozornost je koncentrována zejména na vyrovnávání výše jednotlivých sazeb tak, aby nedocházelo k zvýhodňování domácích výrobců nižšími nebo nulovými sazbami (pokud by k výše uvedenému docházelo, znamenalo by to ohrožení fungování jednotného trhu a hospodářské soutěže). V souvislosti s jednotným trhem byla v devadesátých letech minulého století v této oblasti přijata řada směrnic. Celý systém spotřebních daní byl v Evropské unii jako součást jednotného trhu zaveden 1. 1. 1993. Harmonizace spotřební daně je založena na celkem třech skupinách směrnic (Nerudová, 2011):

- směrnice č. 92/12/EEC, nazývána jako tzv. horizontální směrnice, která všeobecně upravuje výrobu, držení a přepravu produktů, které podléhají spotřebním daním. Zavádí pro výrobky, které se pohybují mezi jednotlivými členskými státy, režim tzv. podmíněného osvobození od daně (výrobek je zdaněn až v zemi spotřeby, ne v zemi produkce),
- strukturální směrnice - týkají se harmonizace struktury spotřebních daní a rozděluje spotřební daně na daň z minerálních olejů, alkoholu a alkoholických nápojů a tabáku,
- čtyři směrnice k aproximaci sazeb výše uvedených spotřebních daní.

Od roku 2008 je v platnosti nová směrnice č. 2008/118/EC (s účinností od 1. 1. 2010) o obecné úpravě spotřebních daní, která zpřesňuje základní definice pojmů a zavádí pojem elektronický správní doklad, který by měl nahradit klasický papírový doklad. Elektronický systém je vytvořen na základě rozhodnutí

Evropského parlamentu a Rady o zavedení elektronického systému pro přepravu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani (Široký, 2012).

Pro účely této bakalářské práce je třeba zmínit i dvě směrnice, týkající se energetických produktů a elektrické energie, jelikož ty zahrnují i pohonné hmoty, představující tak významnou částku z celkových nákladů dopravců. Ve směrnici č. 92/81/EEC z roku 1992 jsou definovány jednotlivé druhy minerálních olejů, na které se spotřební daň vztahuje. Směrnice uvádí, že předmětem spotřební daně je minerální olej, pokud slouží ke spotřebě, je prodáván, nebo slouží jako palivo či jako pohonná hmota. Předmětem spotřební daně je i produkt, který není ve směrnici přímo vyjmenován jako minerální olej, ale je prodáván nebo užíván jako pohonná hmota či palivo. Směrnice č. 2003/96/EC restrukturalizuje zdaňování energetických produktů a elektrické energie. Mimo jiné rozlišuje mezi energetickými produkty sloužícími jako pohonné hmoty, palivo, či pro výrobu elektrické energie a stanovuje minimální sazby daně z energetických produktů v závislosti na účelu jejich užití (Nerudová, 2011). V tabulce 4 jsou uvedeny tyto minimální sazby daně z paliv pohonných hmot.

Tab. 4 Minimální sazby daně z paliv pohonných hmot

Produkt (množství)	Sazba (EUR)
Benzín olovnatý (1000 l)	421,00
Benzín bezolovnatý (1000 l)	359,00
Nafta (1000 l)	330,00
Petrolej (1000 l)	330,00
LPG (1000 l)	125,00
Zemní plyn (gigajoule)	2,60

Zdroj: Europa, 2015

Tab. 5 Sazby spotřebních daní u nafty

Stát	Sazba (%)
Belgie	21
Francie	20
Itálie	22
Maďarsko	27
Slovinsko	22
Španělsko	20

Zdroj: European Commission, 2015b

Vzhledem ke skutečnosti, že refundace spotřebních daní z paliv pohonných hmot je možná jen v šesti zemích Evropské unie, jsou v tabulce 5 uvedeny současné sazby spotřební daně z pohonných hmot jen právě pro tyto země.

Tab. 6 Procentuální výše vratky spotřební daně k 24. 1. 2015

Stát	Vratka (Eur/1l)	Cena (EUR/1l)	Výše vratky (%)
Belgie	0,076300	1,178	6,5
Francie	0,048900	1,079	4,5
Itálie	0,216600	1,432	15,1
Maďarsko	0,035376	1,058	3,3
Slovinsko	0,097980	1,197	8,2
Španělsko	0,040800	1,051	3,9

Zdroj: Madison, 2015b a Europe energy portal, 2015

V tabulce 6 je vypočtena výše spotřební daně v šesti zemích Evropské unie a to procentuálně ve vztahu k ceně pohonných hmot v těchto zemích. Tím pádem je možné určit, jak velké procento lze díky vratce spotřební daně získat z celkové ceny pohonných hmot. V tomto případě je brána v úvahu pouze cena nafty, jelikož vrácení lze nárokovat pouze u jejího tankování. Výše částky, kterou lze z jednotlivých států aktuálně obdržet je získána z webových stránek firmy Madison z tzv. *kalkulačky pro spotřební daň* (Madison, 2015a), kde po zadání data tankování, množství natankované nafty a výběru země, kde tankování proběhlo, je možné získat informaci o částce, kterou může žadatel aktuálně nárokovat na určitý objem natankované nafty (v tomto případě 1l). Vzhledem ke skutečnosti, že ve Španělsku je výše vratky různá pro celkem osm místních oblastí, je počítáno s průměrnou výší této vratky.

$$\text{Výše} = \frac{\text{Vratka}}{\text{Cena}} \times 100 \text{ (\%)} \quad (3)$$

Průměrná cena za 1l nafty je získána z Evropského energetického portálu (Europe energy portal, 2015). Následná procentuální výše vratky je vypočtena dle jednoduchého matematického vzorce (3).

3.5 Proces vrácení daní

3.5.1 Obecné informace a podmínky pro vrácení daně

Refundace DPH

Od 1. ledna 2010 vstoupil v platnost zákon č. 489/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o DPH. Tento nový zákon přinesl významné změny a to i pro plátce DPH z ČR, kteří žádají o vrácení daně v některém z členských států Evropské unie. Významná změna spočívá v nutnosti podávat žádost pouze v elektronické podobě a to prostřednictvím určeného správce daně v zemi usazení, kde má podnikatel sídlo nebo provozovnu. Právní úprava vrácení daně by měla být ve všech státech Evropské unie procesně přibližně stejná a to bez vlivu skutečnosti,

kde byla žádost podána a kým je vyřizována. Podmínky vrácení DPH, zaplacené v ostatních zemích Evropské unie, upravují v současnosti § 82 zákona č. 235/2004 Sb. a již zmíněné směrnice 2006/112/EC a 2008/9/EC. Podstatou této refundace je vrácení DPH osobě povinné k dani a to ze všech členských států, kde tato osoba není usazená, přičemž je nutné, aby jí zboží či službu poskytla osoba povinná k dani v tomto státě nákupu. Zároveň se musí jednat o plnění, u kterých má žadatel nárok na odpočet daně. O vrácení daně může požádat podnikatelský subjekt, který splňuje těchto pět podmínek (Karváňková, 2010):

- je registrován jako plátce DPH v členském státě svého sídla, nebo místa podnikání – v tomto případě v ČR,
- není registrován k DPH v příslušném státě vrácení daně,
- nemá v tomto státě sídlo, místo podnikání, ani zde nevznikla stálá provozovna,
- neuskutečňuje na území tohoto státu ekonomickou činnost (nepodniká zde),
- má zaručený elektronický podpis.

Žádost o vrácení daně se podává v členském státě usazení do 30. září kalendářního roku následujícího po období pro vrácení daně (článek 15 směrnice Rady 2008/9/EC). Limitní hodnoty částek DPH, od kterých lze uplatnit nárok na vrácení, jsou (MFČR, 2015a):

- 400,00 EURO (nebo ekvivalent této částky v národní měně) pro období kratší než jeden kalendářní rok, avšak nejméně tři měsíce,
- 50,00 EURO (nebo ekvivalent této částky v národní měně) pro období v délce jednoho kalendářního roku nebo na zbytek kalendářního roku – žádosti o vrácení daně se pak tedy mohou vztahovat i na období kratší než tři měsíce, pokud toto období představuje zbytek kalendářního roku (období končí dnem 31.12.).

V současnosti lze nárokovat vrácení DPH z celkem deseti různých skupin plnění. U každé ze skupin je zároveň uveden její oficiální číselný kód (MFČR, 2015a):

- 1 = palivo,
- 2 = nájem dopravního prostředku,
- 3 = výdaje související s dopravním prostředkem (jiné než zboží a služby uvedené pod kódy 1 a 2),
- 4 = mýtné a silniční poplatky,
- 5 = cestovní výlohy, jako například jízdné v taxi, jízdné ve veřejné dopravě,
- 6 = ubytování,
- 7 = potraviny, nápoje a restaurační služby,
- 8 = vstupné na veletrhy a výstavy,
- 9 = výdaje na luxusní zboží, zábavu a reprezentaci,
- 10 = jiné.

Členský stát vrácení daně může požadovat detailnější specifikaci plnění podle tzv. subkódů (viz kapitola 3.5.2). Přehled požadavků jednotlivých členských států je uveden na webu Finanční správy České republiky (Finanční správa, 2015b).

Refundace spotřební daně

V případě žádosti o vrácení spotřební daně je třeba tuto žádost podat příslušnou žádost celní správě státu, na území kterého se nákup realizoval. Vrácení spotřební daně podléhá různým podmínkám a procedurám v závislosti na dané zemi. Stejně tak se jednotlivé částky, které lze získat nazpět průběžně mění a to někdy poměrně výrazným způsobem. Zároveň se tankování musí týkat nákladního vozidla, jehož celková hmotnost činí aspoň 7,5 tuny, nebo vozidla kategorie M2 a M3 (sloužící pro přepravu osob, s minimálně devíti sedadly včetně sedadla řidiče), používaného k přepravě osob a vozidlo musí být registrováno v členském státě Evropské unie. Nárokovat lze pouze platby prováděné palivovou, kreditní nebo bankovní kartou, platby v hotovosti se neuznávají, přičemž faktura musí povinně obsahovat SPZ vozidla. Žádosti se podávají měsíčně, kvartálně, půlročně nebo ročně a to v závislosti na dané zemi. Stejně tak se může lhůta pro podání žádosti pohybovat v jednotlivých zemích od jednoho měsíce až po tři roky a doba realizace vrácení spotřební daně se pohybuje od několika měsíců až po více než rok. K nárokování je třeba dodat i další dokumenty a to konkrétně kopie technických průkazů a leasingových smluv příslušných vozidel, záznamy počtů kilometrů ke konci jednotlivých období, kterých se refundace týká (Plose, 2015).

Celková výše refundace v součtu DPH i spotřební daně

Vypočtená procentuální výše vratky pro spotřební daň je dále využita v tabulce 7, ve které jsou uvedeny sazby DPH (uvedené již v tabulkách 2 a 3) a spotřební daně (uvedené již v tabulce 6) pro naftu a následně součet sazeb těchto dvou daní ve sloupci *nafta*.

Tab. 7 Celková výše refundace nafty

Stát	DPH (%)	Spotřební daň (%)	Nafta (%)
Belgie	21	6,5	27,5
Bulharsko	20		20
Česká republika	21		21
Dánsko	25		25
Estonsko	20		20
Finsko	24		24
Francie	20	4,5	24,5
Chorvatsko	25		25
Irsko	23		23
Itálie	22	15,1	37,1

Stát	DPH (%)	Spotřební daň (%)	Nafta (%)
Kypr	19		19
Litva	21		21
Lotyšsko	21		21
Lucembursko	17		17
Maďarsko	27	3,3	30,3
Malta	18		18
Německo	19		19
Nizozemí	21		21
Polsko	23		23
Portugalsko	23		23
Rakousko	20		20
Rumunsko	24		24
Řecko	23		23
Slovensko	20		20
Slovinsko	22	8,2	30
Španělsko	21	4,6	25,6
Švédsko	25		25
Velká Británie	20		20
Island	24		24
Lichtenštejnsko	8		8
Makedonie	18		18
Norsko	25		25
Švýcarsko	8		8

Zdroj: European Commission, 2015 a Kodap Group, 2015a

Z uvedených sazeb daní (respektive ze sloupce *nafta*) je zřejmé, že částky, které lze u nafty celkově nárokovat, jsou vysoké a tvoří poměrně významnou část výdajů, uhrazených v zemích EU. Procentuální hodnoty pro celkovou vratku daní z nafty se pohybují v rozmezí 8,0 – 37,1 % z ceny v jednotlivých zemích. Je ale třeba říct, že ne ve všech zemích lze získat plnou částku vrátek, čili údaje ve sloupci *nafta* představují maximální možné hodnoty, kterých ale v praxi nemusí být dosaženo. Každá země má svoje specifika, například v Belgii lze nárokovat vrácení DPH z pohonných hmot u osobní dopravy pouze ve výši 50%, v případě jiných nárokovatelných plnění pak například v Řecku nelze žádat o vrácení DPH z ubytování. Je tedy věcí žadatele, aby se řádně informoval o možnosti vrácení daní v zemi, kde plnění proběhla. Veškeré informace jsou dostupné na webových stránkách firmy Deloitte (Deloitte, 2014), kde je uvedena specifikace (procentuálního vyjádření výše vratky) pro všechny položky, z kterých lze žádat navrácení DPH a to pro jednotlivé státy.

3.5.2 Vrácení DPH prostřednictvím portálu České daňové správy

Jak již bylo v předcházející kapitole uvedeno, v současné době je možné žádat o vrácení DPH pouze elektronicky a k tomuto účelu musí žadatel vlastnit uznávaný elektronický podpis, založený na kvalifikovaném certifikátu, vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb. V současnosti poskytují v České republice tyto certifikáty tři společnosti (Finanční správa, 2012):

- Česká pošta s.p.
- eIdentity, a.s.
- První certifikační autorita, a.s.

Samotné podání žádosti je dostupné na Daňovém portále MFČR přes aplikaci *Žádost o přidělení přístupu do aplikace pro vrácení DPH plátcům v jiných členských státech* (MFČR, 2015b). Žádost o přístup do aplikace lze získat buď prostřednictvím již zmíněného certifikátu, nebo prostřednictvím identity datové schránky, kdy žadatel použije identitu, kterou se hlásí do své vlastní datové schránky. Žádost podává buď sám žadatel, nebo případně jeho zástupce, pak ale musí být příslušnému finančnímu úřadu doručen originál plné moci (Finanční správa, 2011a) pro zastupování (pověření) a až teprve potom je žádost posouzena a rozhodnuta. Pro zastupování (pověření) může být zplnomocněna jak fyzická, tak právnická osoba - možné vzory plných mocí jsou uvedeny v příloze C této práce. Příslušný správce o žádosti rozhodne do 15 pracovních dní, v případě kladného rozhodnutí je žadatel informován SMS zprávou. Je-li přidělení přístupu odmítnuto, je žadatel vyrozuměn písemně na kontaktní údaje uvedené v žádosti. Po přidělení přístupu místně příslušným správcem daně je poté vstup do aplikace umožněn osobě, která žádost o přístup podepsala elektronickým podpisem nebo je oprávněnou osobou k datové schránce, ze které byla ověřena identita při podání žádosti o přístup. To znamená, že jak žadatel, tak i případně jeho zástupce mohou činit absolutně veškeré činnosti související s podáním a vyřizováním žádosti bez omezení (Finanční správa, 2015a).

Po prvním přihlášení do aplikace je třeba zkontrolovat správnost registračních dat. V případě jakékoliv nesrovnalosti je třeba kontaktovat příslušného správce daně a dojednat nápravu, mimo jiné i proto, že veškerá komunikace probíhá elektronicky a kupříkladu zadání špatné kontaktní elektronické adresy by způsobilo žadateli nemalé problémy. Po kontrole údajů je následně žadateli nabídnut výběr těchto položek (Finanční správa, 2014a):

- nová žádost o vrácení DPH,
- opravná žádost o vrácení DPH,
- samostatné prohlášení o upřesnění koeficientu pro poměrný nárok na vrácení daně – slouží k vytvoření prohlášení o upřesnění koeficientu pro poměrný nárok na vrácení daně samostatně,
- informace o podaných žádostech – zde je možné kontrolovat podané, či vyřízené žádosti, včetně veškerých souvisejících informací,

- informace o podaných upřesněních koeficientu,
- načtení souboru, podání, nebo opětovné vytištění opisu potvrzení – umožňuje uložit rozpracovanou písemnost tak, aby ji mohl žadatel později načíst a pokračovat ve vyplňování, nebo načíst písemnost z uloženého souboru a případně vytisknout opis potvrzení o jejím podání.

Celková velikost všech příloh dokladů, které žadatel vkládá v elektronické podobě, je maximálně 5MB po zazipování a to pouze ve formátech .pdf, .jpg, .tif. Pokud obsah příloh přesáhne velikost 5 MB, doporučuje se přiložit doklady dle výše částek plnění (přednostně ty s nejvyššími částkami), ostatní doklady je možné zaslat buď emailem, nebo klasickou poštou na kontaktní místa jednotlivých států pro účely vrácení DPH (Finanční správa, 2011b). Dle směrnice 2008/9/EC, článku 10 požaduje členský stát vrácení daně kopii faktury nebo dokladu, pokud základ daně u paliv převyšuje 250 EUR, u ostatních položek 1000 EUR. Je ale v kompetenci členského státu vyžádat si tyto kopie i v případech, kdy základ daně této výše nedosahuje. V samotném formuláři vyplňuje žadatel značné množství položek – stát, období pro vrácení, koeficient pro poměrný nárok, ekonomickou činnost dle výběru harmonizovaných kódů NACE dle požadavků jednotlivých států (Finanční správa, 2015), kontaktní údaje (email, telefon, bankovní spojení) a dále veškeré údaje pro jednotlivé doklady jako jméno, adresu a DIČ dodavatele, číslo dokladu, datum plnění a vystavení dokladu, základ daně, částku daně, požadovanou částku a také popis a množství zboží. Při vyplňování formuláře je třeba důsledně dbát na přesné vyplnění všech údajů, velmi důležitá je samotná specifikace druhu zboží či služeb pomocí tzv. kódů a subkódů, jelikož při nedodržení tohoto požadavku můžou být žadateli zasílány žádosti o opravy, v horším případě to může vést až k zamítnutí nároku na vrácení daní. Aplikace samotná dokáže žadateli dle požadavků zadaného státu vrácení automaticky nabídnout tyto kódy i subkódy. Po vyplnění žádosti obdrží žadatel potvrzení o podání s vygenerovaným podacím číslem a v případě nové žádosti i referenční číslo podání (Finanční správa, 2014b).

Pokud je žádost přijata na český úřad bez výhrad, je následně předána státu vrácení DPH a od okamžiku přijetí v tomto státu začíná běžet čtyřměsíční lhůta pro doručení rozhodnutí žadateli. V kompetenci státu vrácení je určení způsobu, jakým bude se žadatelem komunikovat a to zda bez nebo s účastí daňové správy usazení žadatele. Jelikož místní správce jedná již jen v jazyce daného státu vrácení – neboli pro českého žadatele v jazyce země, kde plnění proběhla – musí být žadatel připraven i na tuto možnost a být schopen komunikovat v zahraničním jazyce v okamžiku, kdy stát vrácení jedná přímo s ním – což se také často děje. Pokud si správce vyžádá doplňující údaje, musí být tyto údaje doručeny do 1 měsíce ode dne doručení výzvy. V takovém případě pak správce doručí rozhodnutí do 2 měsíců ode dne obdržení doplňujících údajů. Je ve vlastním zájmu žadatele, aby si průběžně v dané aplikaci kontroloval stav jednotlivých žádostí a řešil případné nesrovnalosti. V případě, že do 4 měsíců od potvrzení doručení žádosti do státu vrácení neobdrží žadatel rozhodnutí, musí sám kontaktovat

příslušný úřad v zemi vrácení. Celková lhůta vyřízení pak nesmí překročit maximálně stanovenou dobu 8 měsíců. (Finanční správa, 2014b).

3.5.3 Vrácení DPH prostřednictvím externí firmy a obě varianty vrácení spotřební daně

V současné době existuje možnost realizovat celý proces refundace daní prostřednictvím specializovaných externích firem, které tyto služby dodávají tzv. *na klíč*. Celkem je uvažováno s 12 firmami, které se touto problematikou zabývají, přičemž osm z nich se specializuje pouze na vrácení DPH či spotřební daně zaplacené v EU. Byly nalezeny i další firmy, které tyto služby nabízejí, ale po zjištění, že využívají zprostředkovaně služeb některé z výše uvedených dvanácti společností, s nimi již dále počítáno nebylo. Službu vrácení daní zajisté poskytují i různé daňové společnosti či kanceláře v rámci svých daňových služeb, ty ale vyhledáváním na internetu nalezeny nebyly.

Tab. 8 Seznam specializovaných firem, nabízejících refundaci DPH, případně spotřební daně

Firma	DPH	Spotřební daň
Alfa Transport Service	EU + CH + NO	BE + ES + FR + IT + SI
AS24 ČR	EU + CH	BE + ES + FR + IT + SI
ASD World Tax	EU	-
Česmad Bohemia	EU + CH + NO	BE + ES + FR + HU + IT + SI
Euro VAT Reclaim	EU + CH + NO	-
Eurowag	EU	BE + ES + FR + HU + IT + SI
Fastvat	EU + CH + NO	BE + ES + FR + IT + SI
ITS Holding	EU + CH + NO + IS	-
Kodap	EU	-
Madison VAT	EU + CH + NO	BE + ES + FR + HU + IT + SI
Negometal	EU	BE + ES + FR + IT + SI
Tax Refund	EU + NO	BE + FR

Zdroj: Alfa Transport Service, AS24 ČR, ASD World Tax, Euro VAT Reclaim, Eurowag, Fastvat, Negometal, Tax Refund – vše 2015, Česmad Bohemia – 2015a, ITS Holding - 2015a, Madison - 2015b, Kodap Group – 2015b

Předpoklad, že dopravní firmy využívají v převážné většině služeb níže zmíněných dvanácti firem byl potvrzen i výstupem z dotazníku a to konkrétně v souvislosti s otázkou č. 12 *Kterou z externích firem využíváte pro vrácení daní?*. Pouze dvě z celkem 37 odpovědí obsahovaly názvy jiných společností³ než některé z vybraných dvanácti firem, což značí přibližně 5%.

³ Jednalo se o společnosti Dainpo (česká daňová kancelář) a Vialtis (slovenská firma, specializující se na vrácení DPH a další služby pro dopravní firmy) – viz graf 6

V tabulce 8 jsou tyto společnosti uvedeny včetně seznamu zemí, ze kterých refundaci DPH nebo spotřební daně nabízejí. V tabulce jsou použity následující zkratky pro Švýcarsko (CH), Norsko (NO), Island (IS), Belgie (BE), Francii (FR), Itálii (IT), Maďarsko (HU), Slovinsko (SI) a Španělsko (ES) a také pro všechny země Evropské unie (EU).

Samotný průběh celého procesu vrácení daní přes tyto firmy (a další informace o službách těchto firem) je popsán v kapitole 4.2 *Dotazníkové šetření - externí specializované firmy*, jelikož konkrétní podrobné informace o samotném průběhu refundace byly získány na základě výstupů z dotazníkového šetření, zaslaného výše zmíněným firmám. Stejně tak je v kapitole 4.2 popsána i varianta, kdy si dopravní firmy veškerou agendu s vrácením spotřební daně vyřizují samy v součinnosti s celními úřady v daném státě nákupu - neboli bez spolupráce s externí specializovanou firmou.

3.5.4 Solvit

V souvislosti s navrácením daní z EU je třeba zmínit i institut Solvit, který pomáhá obyvatelům zemí EU řešit případné komplikace při jednání se zahraničními úřady a to v okamžiku, kdy existuje předpoklad, že tyto úřady nepostupovaly dle práva EU, neboli je možné hovořit o diskriminačních požadavcích či nespravedlivém zacházení z jejich strany. Pak se občan EU nebo podnikatelský subjekt se sídlem v EU může obrátit právě na Solvit, což je služba poskytovaná státní správou jednotlivých zemí EU a dále Islandu, Lichtenštejnska a Norska. Solvit pomáhá při řešení otázek týkajících se několika oblastí, přičemž jednou z nich je i vrácení DPH (Evropská komise, 2015a).

Solvit funguje na principu spolupráce dvou center – tzv. *domácího centra*, kterým je úřad v zemi stěžovatele a tzv. *řídícího centra*, které působí v zemi, kde problém vznikl. V podstatě se jedná síť center, která navzájem spolupracují při řešení problémů způsobených nesprávnou aplikací evropského práva ze strany správních orgánů. Vzniklý problém se vždy postupuje domácímu centru, které zjistí, zda tento problém spadá do oblasti působnosti sítě Solvit či nikoliv a žadatele do jednoho týdne kontaktuje v případě nutnosti dalších dodatečných informací. Následně případ zpracuje a zašle ho řídicímu centru. To poté zašle do jednoho týdne vyjádření, zda se bude případem zabývat či ne. V případě že ano, bude se snažit nalézt řešení společně s příslušným orgánem. Lhůta pro vyřešení případu je 10 týdnů od chvíle, kdy jej přijalo řídicí centrum (Evropská komise, 2015b).

Solvit je možné kontaktovat jakýmkoliv způsobem – telefonicky, e-mailem, dopisem nebo vyplněním on-line formuláře na webových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu. Je třeba – vedle stručného popisu případu – doložit také veškerou důležitou korespondenci, dokumenty nebo podpůrné doklady, přičemž plně postačí obyčejná kopie (MPO, 2015).

Co se týče úspěšnosti Solvitu při řešení jednotlivých případů, bylo v celé EU v roce 2013 vyřešeno 92% všech případů (v roce 2012 89%), což značí vysokou úspěšnost. Úspěšnost českého Solvitu byla v roce 2013 pouze 70%, což značí

podprůměrnou hodnotu v porovnání s průměrem celé EU, stejně jako počet případů, vyřešených v již zmíněné lhůtě 10 týdnů – tam se úspěšnost v ČR pohybovala v roce 2013 pouze na hranici 50%, zatímco průměr v EU za toto období byl 62%. Na druhou stranu lze velice pozitivně hodnotit poměr případů, kdy český Solvit přijal žádost jako domácí centrum (v roce 2013 celkem 50) v porovnání s počtem případů, kdy vystupoval jako řídicí centrum (v roce 2013 celkem 10) (European Commission, 2015c). Z toho vyplývá, že „stížnosti“ na české úřady bylo přijato 5x méně, než naopak obdržely české úřady na ty zahraniční. Lze tedy soudit, že české úřady – v porovnání se zahraničními – postupují a fungují poměrně výrazně přesněji v souvislosti s pravidly EU v daných oblastech, ve kterých jsou případné stížnosti řešeny.

4 Praktická část

4.1 Dotazníkové šetření – dopravní firmy

Jak již bylo uvedeno v teoretické části práce (viz kapitola 2.2.1), celkem bylo formou přímého mailu osloveno 500 firem, podnikajících v oboru mezinárodní dopravy. Z tohoto počtu se 11 mailů vrátilo jako nedoručitelných, načež byly tyto emailové adresy opakovaně zkontrolovány na internetových stránkách těchto firem a bylo zjištěno, že jsou správné. Žádost o vyplnění dotazníku se tedy touto cestou dostala k 489 potenciálním respondentům, z nichž 87 na ni reagovalo a dotazník zodpověděl, což znamená návratnost přibližně 18%. Průměrná doba vyplňování dotazníku byla 4:25 min. Důvody nevyplnění dotazníku mohly být různé. Mohlo se jednat o obecnou neochotu reagovat na tyto žádosti, tak v tomto případě i pravděpodobně skutečnost, že tento dotazník byl – díky obsahu jednotlivých otázek – určen výhradně pro osobu, která pro danou společnost či živnostníka tuto daňovou agendu zajišťuje. Což v praxi znamenalo přeposlání této žádosti na konkrétního daňového specialistu dané firmy, či případně na účetní externích firem, které poměrně často účetní a daňovou činnost formou outsourcingu pro tyto dopravní firmy vykonávají. Stejně tak je možné, že některé z oslovených společností jsou k dani registrovány i mimo ČR a pak již nemají nárok na vrácení daní některým ze způsobů⁴, které jsou v této práci uvažovány.

Z výše zmíněných 87 respondentů 4 uvedli, že v oboru mezinárodní dopravy nepodnikají, ačkoliv tuto skutečnost měli na svých internetových stránkách uvedenu. Pravděpodobně nedokáží zakázky tohoto typu získat, přestože tento typ služby nabízejí. Konečný počet firem, podnikajících v mezinárodní dopravě a ochotných zodpovědět dotazy byl tedy 83. V otázce na velikost ročního obrátu firmy z čistě dopravní činnosti došlo k rozdělení do 4 kategorií a to na mikro (0-10 mil. Kč), malý (10-50 mil. Kč), střední (50-200 mil. Kč) a velký podnik (více než 200 mil. Kč)⁵. Toto rozdělení nekoresponduje s běžně používaným oficiálním dělením firem v EU dle ročního obrátu na mikro (do 2 mil. € $\doteq$ 55 mil. Kč), malé (2-10 mil. € $\doteq$ 275 mil. Kč), střední (10-50 mil. € $\doteq$ 1365 mil. Kč) a velké podniky (Europa, 2006). Pokud by bylo použito toto oficiální dělení, tak by do kategorie velkých firem s ročním obrátem nad 50 mil. € ($\doteq$ 1365 mil. Kč) spadalo pouze

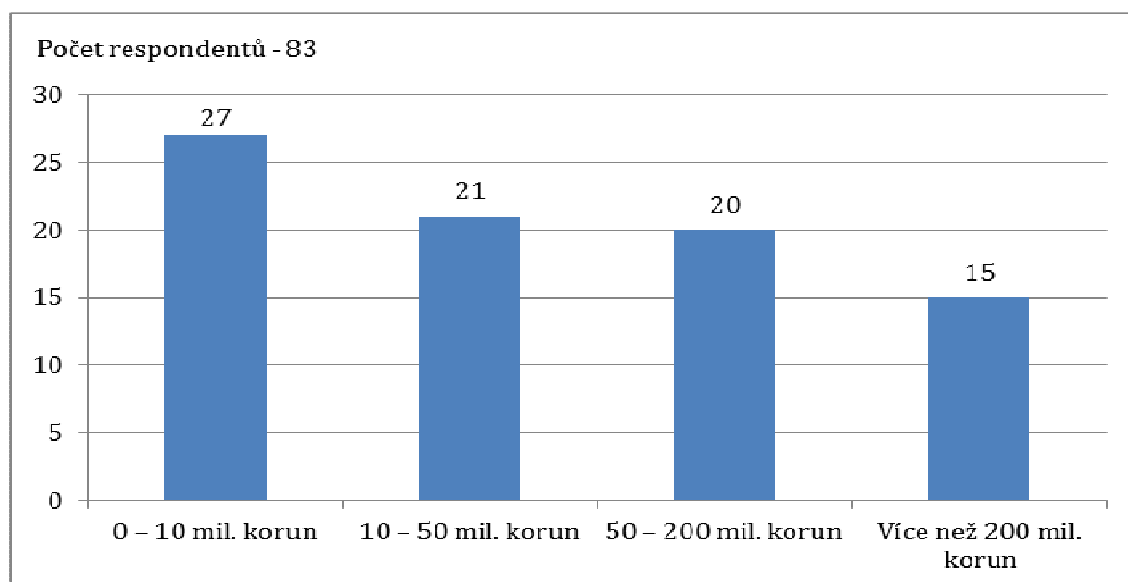
---

⁴ Je míněna forma vrácení přes Českou daňovou správu, případně přes externí firmu. Některé z těchto externích firem zároveň nabízejí i službu registrace k DPH v členských zemích mimo ČR a také pomoc s daňovým přiznáním mimo ČR, ale tento případ není v této práci uvažován. Ten, kdo je registrován k dani mimo ČR pak již logicky nemá možnost refundace daní výše zmíněnými 2 způsoby ze země, kde již registrován je.

⁵ Pokud jsou v dalším textu práce zmiňovány podniky dle ročního obrátu, je používáno právě toto autorovo dělení.

několik⁶ firem v řádu jednotek jako například CS Cargo, Icom Transport, Student Agency, Eurolines ČR, Veolia Transport. Z tohoto důvodu byl použit typ rozdělení dle autorova návrhu a to i s vytvořením skupiny mikropodniků s obratem do 10 mil. Kč s cílem postihnout samostatně tuto kategorii, zahrnující drobné živnostníky, používající ke své podnikatelské činnosti třeba i jen 1–2 vozidla. Stejně tak spodní hranice kategorie s největším obratem začínala už na 200 mil. Kč, jelikož nad touto výší ročního obratu se pohybují už jen největší dopravní firmy, které vlastní a provozují stovky kamionů⁷. Účelem tohoto rozdělení bylo zjistit, zda existuje jakákoliv souvislost mezi velikostí firmy a vybranými konkrétními odpověďmi na následující otázky, neboli zda při vrácení daní postupují – a na samotný proces vrácení daní nahlíží – stejně tak dopravci s obratem do 10 mil. Kč (mikropodnik), nebo velké podniky s obratem nad 200 mil. Kč. Tato souvislost byla snadno zjištělná, jelikož výsledky, vygenerované po skončení dotazníku na serveru Vyplňto.cz v programu MS Excel, bylo možné dle zvolených parametrů filtrovat díky excelovským funkcím (viz kapitola 2.2.3).

Graf 1 Rozdělení respondentů do skupin dle velikosti ročního obratu

Z grafu 1 je zřejmé, že došlo k poměrně vyrovnanému početnímu zastoupení v jednotlivých skupinách snad pouze s výjimkou velkých podniků, z jejichž řad se rekrutovalo nejméně respondentů. Pro práci samotnou je tato skutečnost určitým

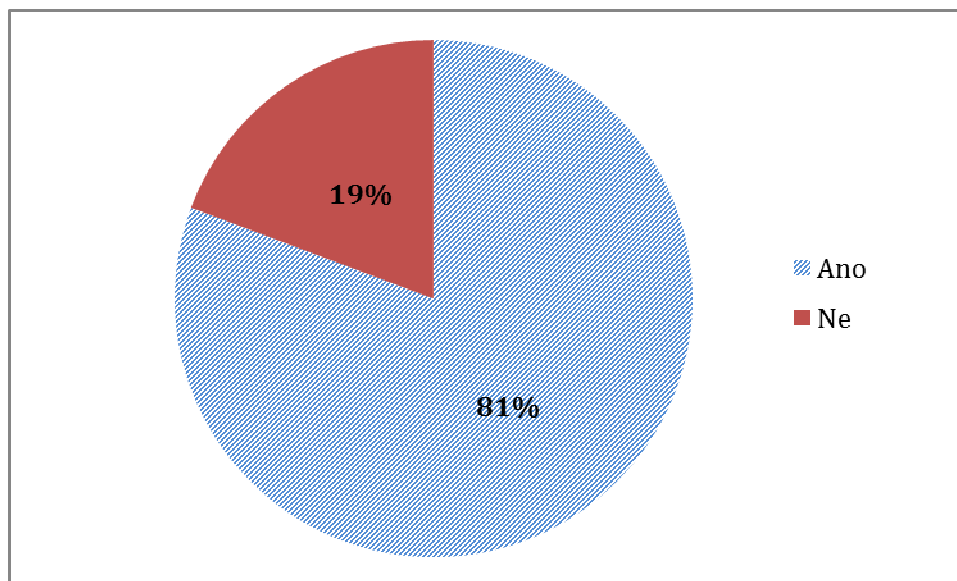
⁶ V ČR existují i další společnosti, podnikající v oboru dopravy a mající roční obrat více než 50 mil. € (například DHL, TNT Express), ale ty využívají ke svým aktivitám jiné dopravní firmy formou outsourcingu.

⁷ Autor vycházel z praktických dlouholetých zkušeností v oblasti dopravy - v tomto oboru znamená mikropodnik (s obratem do 10 mil. Kč) firmu s přibližně 1–15 dodávkovými vozidly (při každodenní činnosti), zatímco u velkého podniku s obratem více než 200 mil. Kč se jedná už o společnosti, které vlastní a provozují desítky, spíše stovky kamionů.

přínosem, jelikož jsou tím pádem ve výsledcích zohledněny odpovědi celého portfolia dopravních firem dle jejich velikosti (ročního obratu) a to v poměrně podobném početním zastoupení.

V grafu 2 je znázorněno procentuální zastoupení firem, které odpověděly, zda žádají, případně nežadají o navrácení daní. Z grafu plyne, že více než čtvrtina (67 z 83) tuto možnost využívají.

Graf 2 Procentuální zastoupení odpovědí na otázku "Využíváte možnosti navrácení daní při nákupu v Evropské unii?"

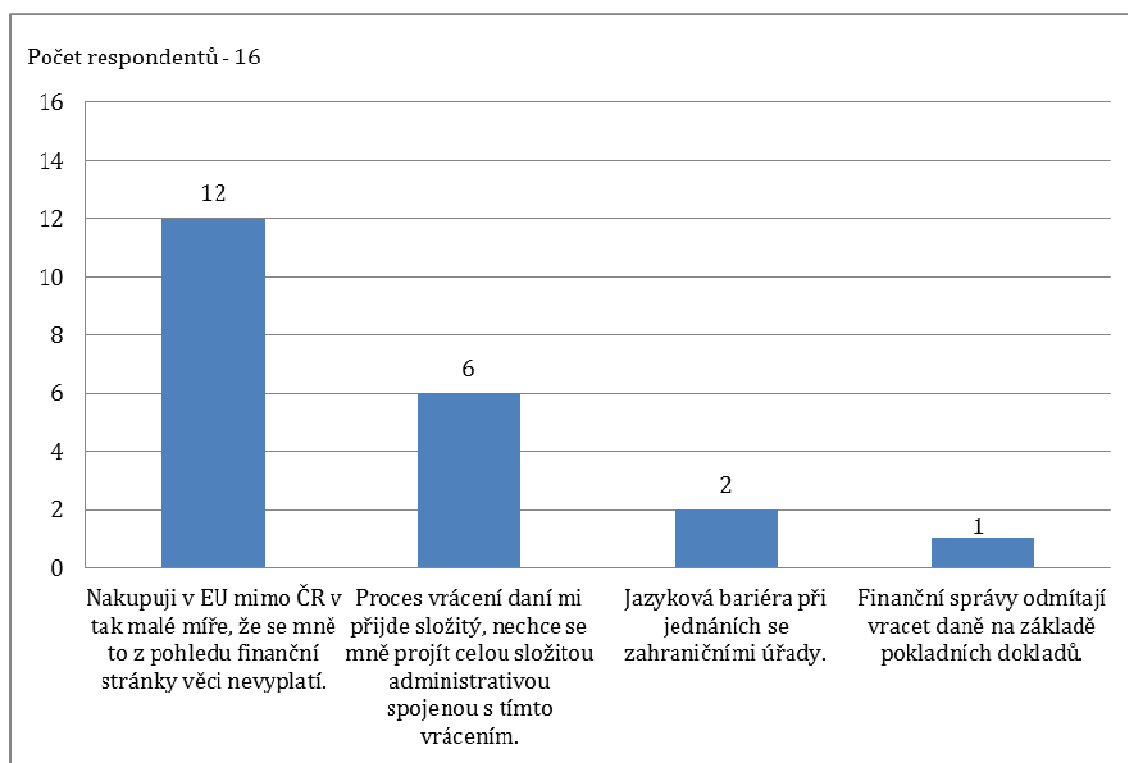

Důvodů, proč některé firmy o vrácení daní nežadají, může být několik. Z grafu 3 je zřejmé, že jsou zastoupeny i argumenty související s určitou nechutí respondentů podstupovat celkový proces a to díky „byrokracii“ s tímto navrácením spojenou. Nejčastěji uváděným důvodem je skutečnost, že výše nákupů v zahraničí se pohybuje v tak nízkých částkách, že se firmám nevyplatí o vrácení daní žádat. Toto tvrzení je poměrně překvapivé⁸, protože částky, které lze nazpět získat, jsou v procentuálním vyjádření (ve vztahu k výši zaplacených částek za plnění) poměrně vysoké a stejně jako v kterémkoliv jiném oboru podnikání platí staré české přísloví „Každá koruna se počítá“. Navíc v oboru dopravy panuje v posledních letech velká konkurence a ceny za přepravu se díky neustálému tlaku zákazníků často přibližují hranici rentability, respektive provozním nákladům. Stejně tak náklady na samotný provoz vzrůstají – například zaváděním mýtného na dalších úsecích komunikací, navyšováním cen mýtného i povinného ručení, atd. V tabulce 9 jsou firmy, které o vrácení daní nežadají, rozděleny dle výše obratu a to pro dva nejčastěji uvedené důvody, díky kterým není žádáno o vrácení daní. Z údajů v tabulce je zřejmé, že možnost vrácení daní nevyužívají pouze firmy, spadající do kategorie mikro a malých podniků, přičemž převažují mikropodniky. Naopak

⁸ Respektive počet firem, které tuto odpověď uvedly – 12 z celkových 16, což značí 75%.

všechny společnosti, mající roční obrat vyšší jak 50 mil. Kč tuto možnost využívají a to zřejmě z důvodu výše nákupů mimo ČR a patrně i díky lepší informovanosti o samotném průběhu, složitosti a rentabilitě refundace. Pearsonův korelační koeficient pro vzájemný vztah mezi velikostí firmy a nevyužíváním refundace daní nabývá hodnoty 0,90, což značí velmi silnou závislost.

Graf 3 Počet odpovědí na otázku "Proč ani jednu z možností vrácení daní nevyužíváte?"

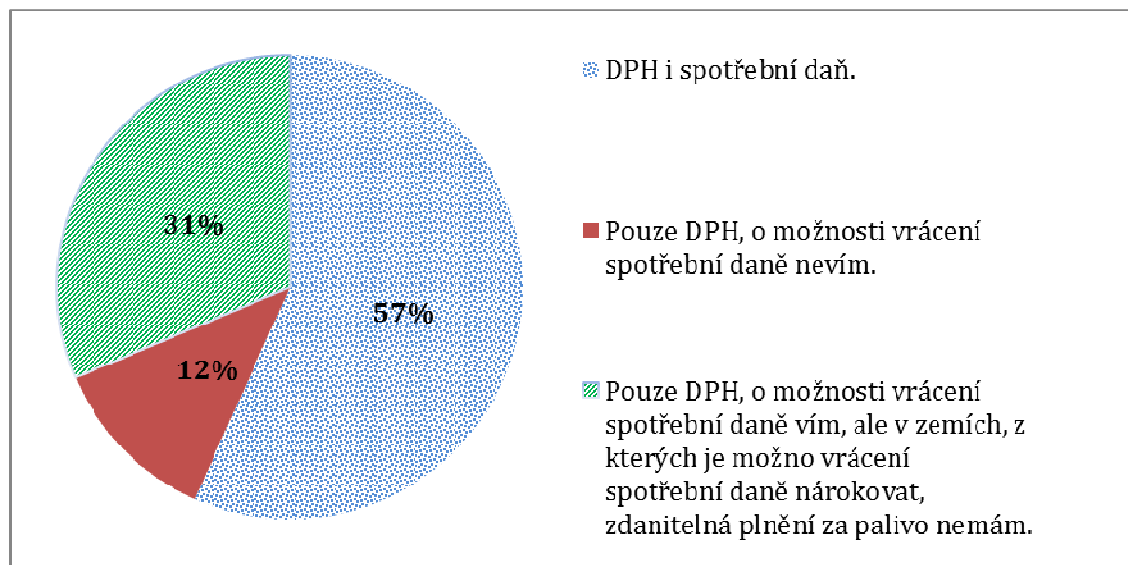
Tab. 9 Počet odpovědí rozdělených dle výše ročního obratu při odpovědi na otázku "Proč ani jednu z možností vrácení daní nevyužíváte?"

Nakupuji v EU mimo ČR v tak malé míře, že se mně to z pohledu finanční stránky věci nevyplatí.			
0-10 mil. Kč	10-50 mil. Kč	50-200 mil. Kč	>200 mil. Kč
9	3	0	0
Proces vrácení daní mi přijde složitý, nechce se mně projít celou složitou administrativou spojenou s tímto vrácením.			
0-10 mil. Kč	10-50 mil. Kč	50-200 mil. Kč	>200 mil. Kč
6	0	0	0

O vrácení obou daní žádá 38 respondentů, tedy více než polovina z celkového počtu 67 firem, které odpověděly, že možnost refundace daní využívají – viz graf 4. 12% respondentů uvedlo, že o vrácení spotřební daně neví, přičemž všichni

spadali do kategorie s obratem do 10 mil. Kč. Jedná se tedy o relativně drobné živnostníky, jejichž informovanost v problematice vrácení daní není úplná. Navíc by v případě spolupráce s externí specializovanou firmou s největší pravděpodobností na možnost vrácení spotřební daně byli upozorněni, i když ne všechny tyto společnosti tuto službu – vrácení spotřební daně - sami nabízejí.

Graf 4 Procentuální zastoupení odpovědí na otázku "Využíváte možnosti navrácení DPH i spotřební daně ze zemí EU?"

Tab. 10 Vzájemná souvislost mezi způsobem refundace daní a velikostí firmy

Využíváte možnost navrácení DPH i spotřební daně?		Velikost firmy dle ročního obrátu			
		0–10 mil. Kč	10–50 mil. Kč	50–200 mil. Kč	>200 mil. Kč
DPH i spotřební daň	38	3	6	14	15
Pouze DPH, o možnosti vrácení spotřební daně nevím.	8	8	0	0	0
Pouze DPH, o možnosti vrácení spotřební daně vím, ale v zemích, z kterých je možno vrácení spotřební daně nárokovat, zdanitelná plnění za palivo nemám.	21	3	12	6	0
Σ	67	14	18	20	15

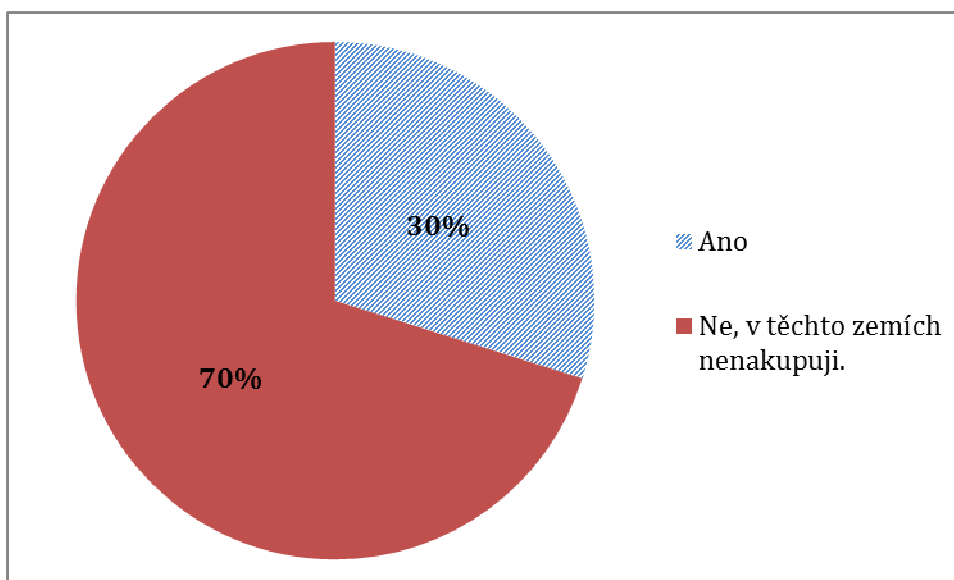
Z tabulky 10 je zřejmé, že se vzrůstajícím ročním obratem firmy se zvyšuje i procento firem v dané kategorii, které žádají o vrácení obou daní. Ve skupině

podniků s obratem nad 200 mil. Kč dokonce všech 15 firem využívalo možnosti vrácení obou daní. Tento fakt je způsoben rozsahem činností těchto velkých firem, které mají poměrně široké pole územní působnosti v rámci Evropy a to tedy včetně aspoň jedné z 6 zemí, ve kterých je možné o vrácení spotřební daně žádat. Nikdo ze zúčastněných nezvolil možnost „*Pouze spotřební daň, o možnosti vrácení DPH nevím*“.

Téměř třetina firem (20 z 67) uvedla, že žádá o vrácení DPH i z minimálně jedné z pětice evropských zemí, které ale nejsou součástí EU – Islandu, Lichtenštejnska, Makedonie, Norska a Švýcarska. Odpověď „*Ne, o této možnosti nevím, ačkoliv v těchto zemích nakupuji*“ nezvolil nikdo, z čehož lze soudit na výbornou informovanost dopravců, kteří v těchto zemích vykonávají svoji činnost a tedy i nakupují.

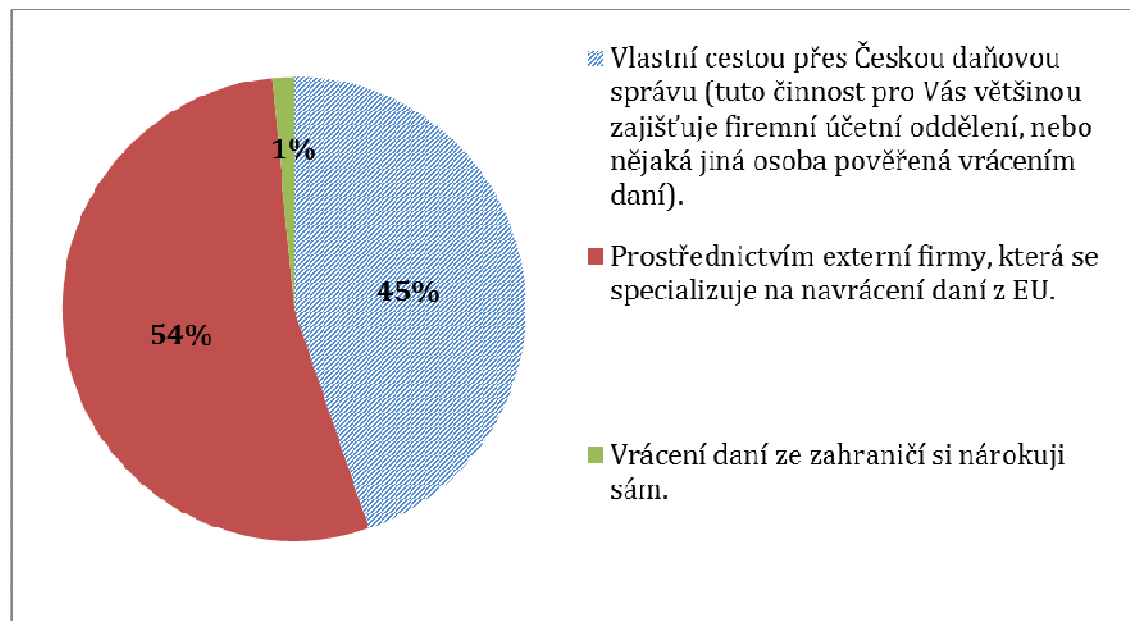
Graf 5 Procentuální zastoupení odpovědí na otázku „Vrácení DPH je možné požadovat i z dalších 5 zemí, které nejsou členy EU (Island, Lichtenštejnsko, Makedonie, Norsko, Švýcarsko). Využíváte tuto možnost?“

Těsná nadpoloviční většina (36 z 67) firem uvedla, že žádá o refundaci daní prostřednictvím externí firmy, zbytek pak – až na jednu výjimku - přes portál České daňové správy. Z tabulky 11 je patrné, že služby externích firem využívají spíše více dopravci spadající do kategorie středních a velkých podniků. Naopak forma podání přes Českou daňovou správu je typičtější pro podnikatele s ročním obratem do 50 mil. Kč.

Jeden z respondentů vybral možnost volné odpovědi a uvedl „*Vrácení daní ze zahraničí si nárokuji sám*“, přičemž tuto odpověď již více nekonkretizoval. Zřejmě se jednalo o případ, kdy si podnikatelský subjekt nárokuje vrácení DPH sám a to v okamžiku, když se z jakéhokoliv důvodu v zemi vrácení k DPH registruje.

Graf 6 Procentuální zastoupení odpovědí na otázku „Jakým způsobem žádáte o vrácení daní?“

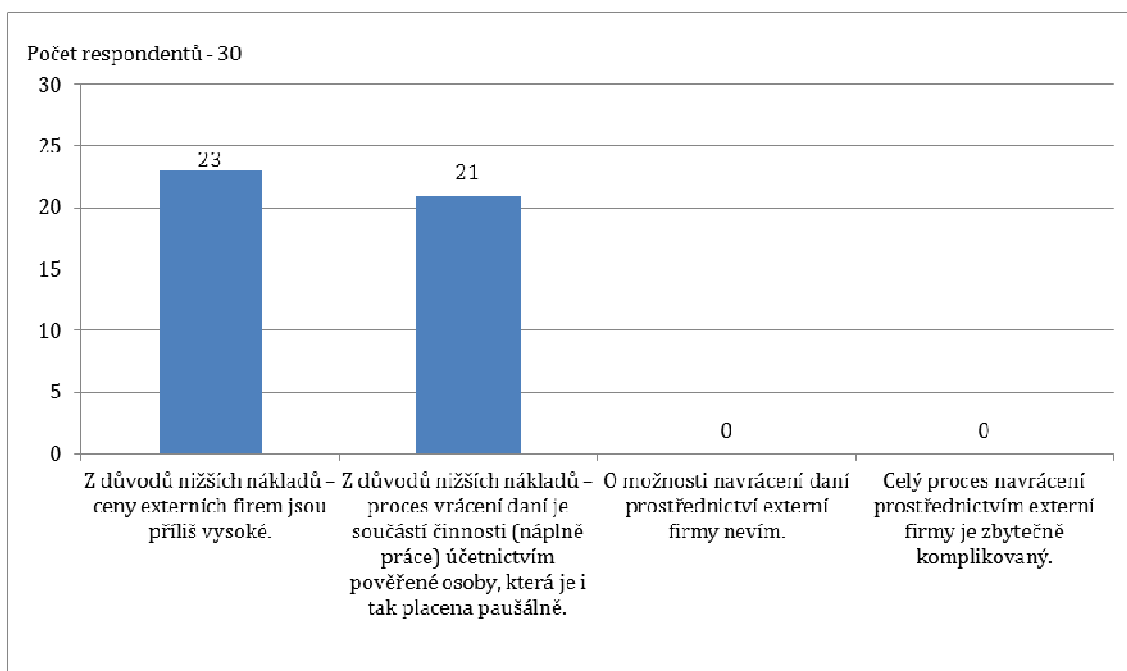
Tab. 11 Počet odpovědí rozdělených dle výše ročního obrátu při odpovědi na otázku " Jakým způsobem žádáte o vrácení daní?"

Externí firma			
0-10 mil. Kč	10-50 mil. Kč	50-200 mil. Kč	>200 mil. Kč
4	6	15	11
Česká daňová správa			
0-10 mil. Kč	10-50 mil. Kč	50-200 mil. Kč	>200 mil. Kč
10	12	5	3

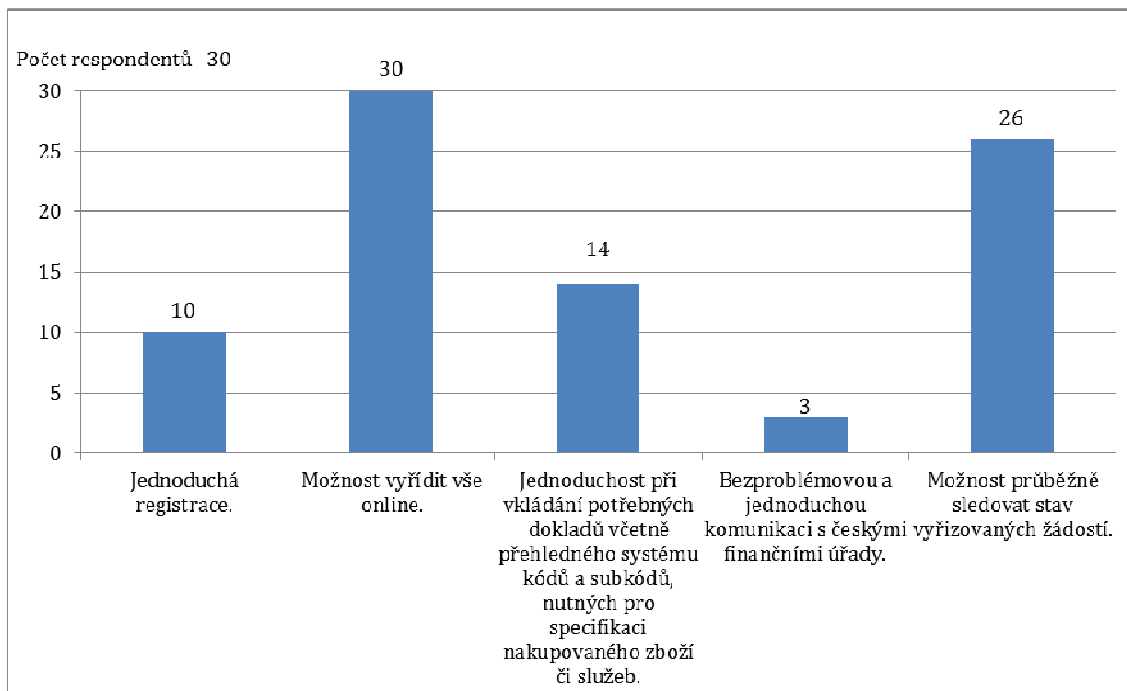
V otázce č. 8 byli respondenti tázáni na důvody, proč si vybrali formu refundace daní prostřednictvím právě České daňové správy. Cílem bylo zjistit, co hraje hlavní roli v prvotním rozhodování pro volbu právě tohoto způsobu. Nikdo nevybral ani jednu z odpovědí „*O možnosti navrácení daní prostřednictvím externí firmy nevím*“, nebo „*Celý proces navrácení prostřednictvím externí firmy je zbytečně komplikovaný*“. Rozhodujícím faktorem pro volbu České daňové správy tedy není neznalost služeb externích specializovaných firem ani případná komplikovanost při tomto způsobu podání žádosti. Je tedy zřejmé, že dopravci jsou velmi dobře informováni o obou možných způsobech refundace a také o samotném průběhu vrácení prostřednictvím externí firmy.

Rozhodujícími pro volbu České daňové správy jsou jednoznačně ekonomické důvody, což vyplývá z grafu 7. Jedná se buď o vysoké ceny externích firem, případně o fakt, že vrácení daní je součástí práce pověřené osoby, která je placena paušálně a tudíž tuto činnost vykonává v rámci své pracovní pozice.

Graf 7 Počet odpovědí na otázku „Pokud o vrácení žádáte vlastní cestou přes Českou daňovou správu, proč?“

Graf 8 Počet odpovědí na otázku „Co považujete za výhodu při podání žádosti přes Českou daňovou správu?“

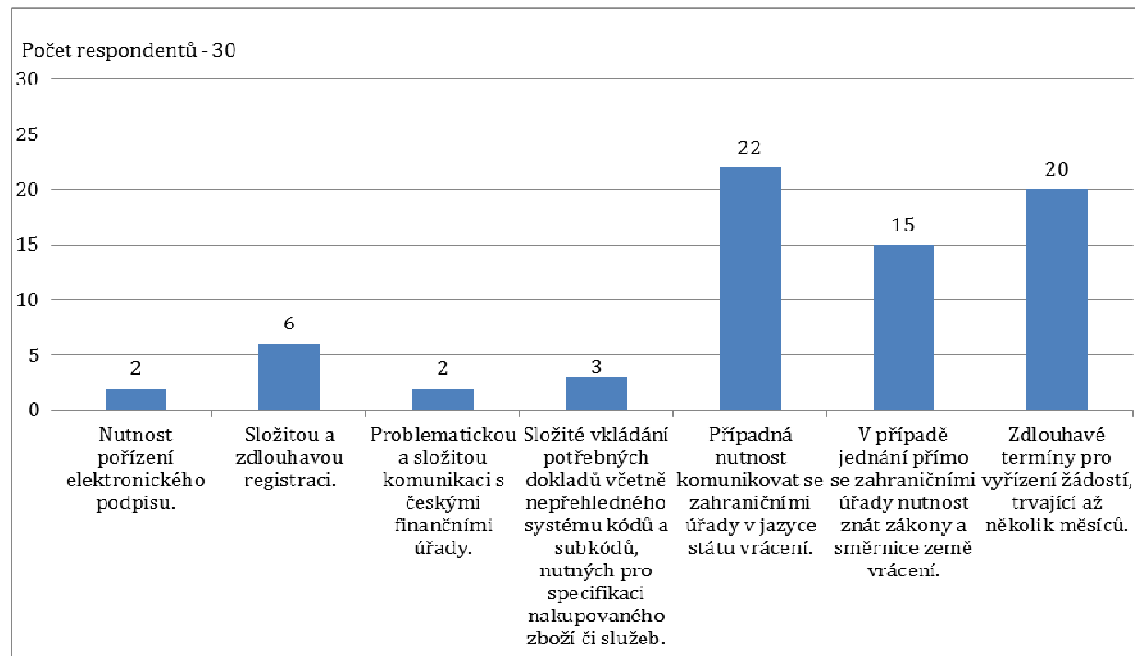

V grafu 8 je vidět zastoupení jednotlivých faktorů, které jsou považovány firmami za výhodu při podání přes Českou daňovou správu. Na tuto otázku logicky

odpovídali pouze ti respondenti, kteří tuto možnost využívají. Skutečnost, že je v současné době možnost vyřídit vše online je jednoznačně považovaná za největší výhodu, když tato možnost byla vybrána ve všech 30 případech. Také možnost průběžného sledování průběhu žádosti ocenilo téměř 90% dotázaných. Již v menší míře byly vybrány další nabídnuté možnosti, související se samotným postupem při registraci či vyplňování žádosti. Možnost „Bezproblémová a jednoduchá komunikace s českými úřady“ byla vybrána dokonce pouze v 10% případech.

Naopak jako nevýhoda při podání přes Českou daňovou správu je nejčastěji zmiňováno jednání se zahraničními úřady a to nejen díky jazykové bariéře, ale také nutnosti znát v tomto případě zákony a směrnice dané země vrácení, což je znázorněno v grafu 9. Dvě třetiny respondentů jako nevýhodu zmiňují i samotnou délku celého procesu navrácení daní od podání žádosti až po připsání částek na účet, trávající až několik měsíců (viz kapitoly 3.5.1 a 3.5.2). Pouze 2 respondenti uvedli jako nevýhodu „Problematickou a složitou komunikaci s českými finančními úřady“, což by mohlo vyvolat dojem rozporu v souvislosti s pouhými 3 odpověďmi „Bezproblémová a jednoduchá komunikace s českými finančními úřady“ z předchozího dotazu, který se naopak zabývá výhodami podání žádosti přes Českou daňovou správu. Z toho lze soudit, že činnost českých finančních úřadů není překážkou při podání žádosti o vrácení daní, ale zároveň také není možné hovořit o naprosto bezproblémové komunikaci s těmito úřady.

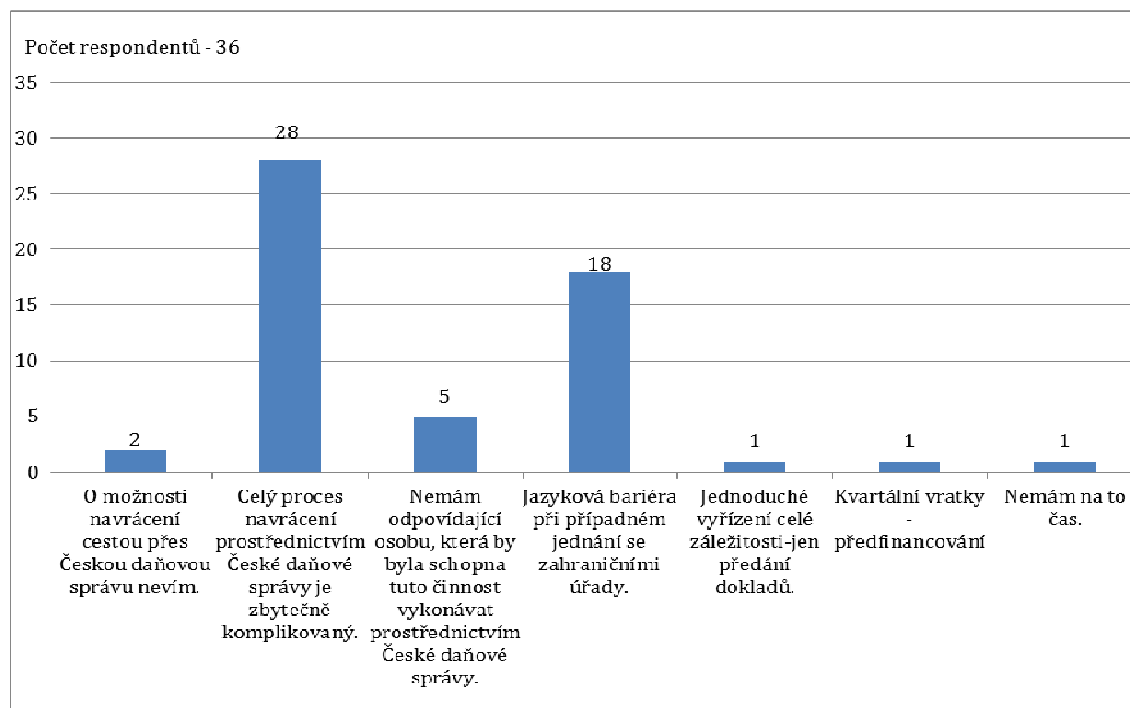
Graf 9 Počet odpovědí na otázku „Co považujete za nevýhodu při podání žádosti přes Českou daňovou správu?“

Při výčtu důvodů (viz graf 10), díky kterým si dopravní firmy při prvotním rozhodování vybraly pro refundaci daní externí specializovanou firmu, převládají dva, přičemž oba souvisejí s určitým komfortem ve srovnání s podáním přes

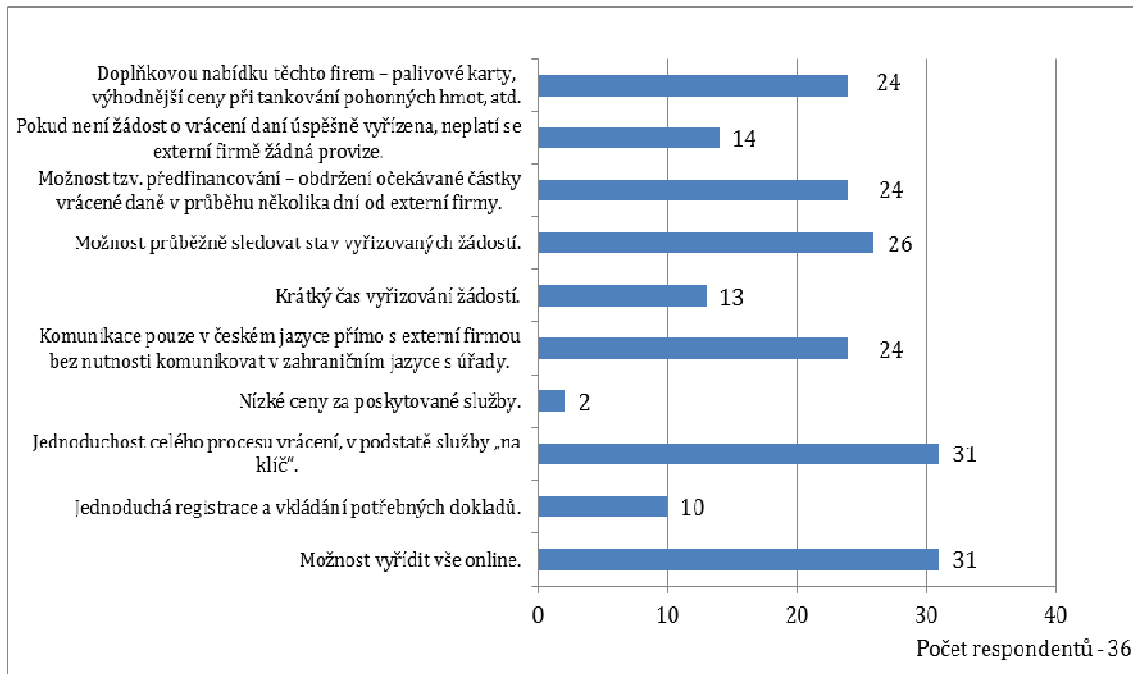
Českou daňovou správu. Prvním – a nejčastěji zvoleným důvodem – je komplikovanost celého procesu podání přes Českou daňovou správu, druhým pak jazyková bariéra při případném jednání se zahraničními úřady. Ostatní možnosti již byly zmiňovány v minimálním počtu, poměrně dosti překvapivé byly i odpovědi 2 respondentů, kteří uvedli, že o vrácení přes Českou daňovou správu nevědí.

Graf 10 Počet odpovědí na otázku „Pokud o vrácení žádáte prostřednictvím externí firmy, proč?“

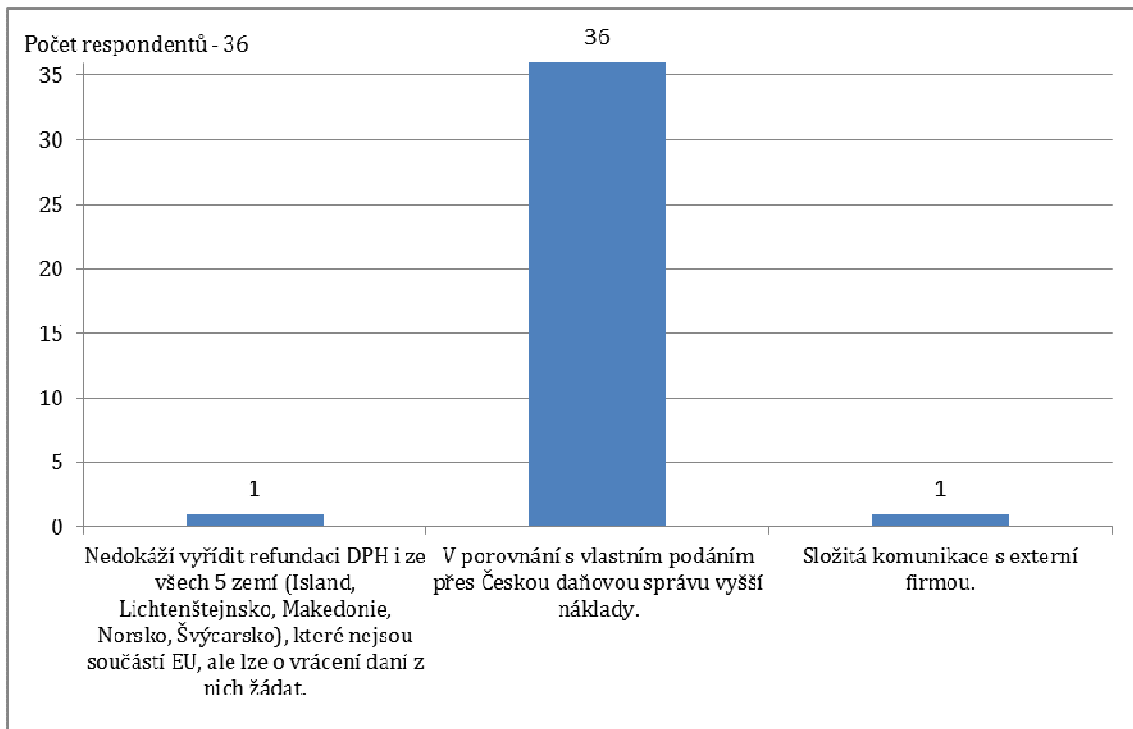

V dotazu na výhody podání přes externí firmu (viz graf 11) bylo považováno 6 různých faktorů u minimálně dvou třetin respondentů jako výhoda. Opět se jednalo o online možnost nejen vyřízení, ale i průběžného sledování žádosti a stejně tak samotný proces vyřízení tzv. *na klíč* a to i bez nutnosti případně komunikovat se zahraničními úřady v jazyce vrácení. Vysoce byly kvitovány i další služby, které externí firmy společně s refundací nabízejí. Jednou z nich je možnost tzv. *předfinancování*, kdy tyto firmy umožňují převedení požadované částky refundované daně na účty žadatelů (dopravců) již několik dní po zaslání potřebných dokladů, ačkoliv samotná žádost ještě zdaleka nebyla vyřízena a vratka daně ještě nebyla zaslána ze zahraničního úřadu. U refinancování je pravděpodobné, že tato odpověď nebyla některou z dotazovaných firem vybrána z důvodu, že tuto službu prostě nevyužívá. Stejně tak byly ceněny i další produkty, které externí firmy nabízejí – jako například palivové karty, slevy na mýtném, atd. (více v kapitole 4.2).

Graf 11 Počet odpovědí na otázku „Co považujete za výhodu při podání žádosti přes externí firmu?“

Graf 12 Počet odpovědí na otázku „Co považujete za nevýhodu při podání žádosti přes externí firmu?“

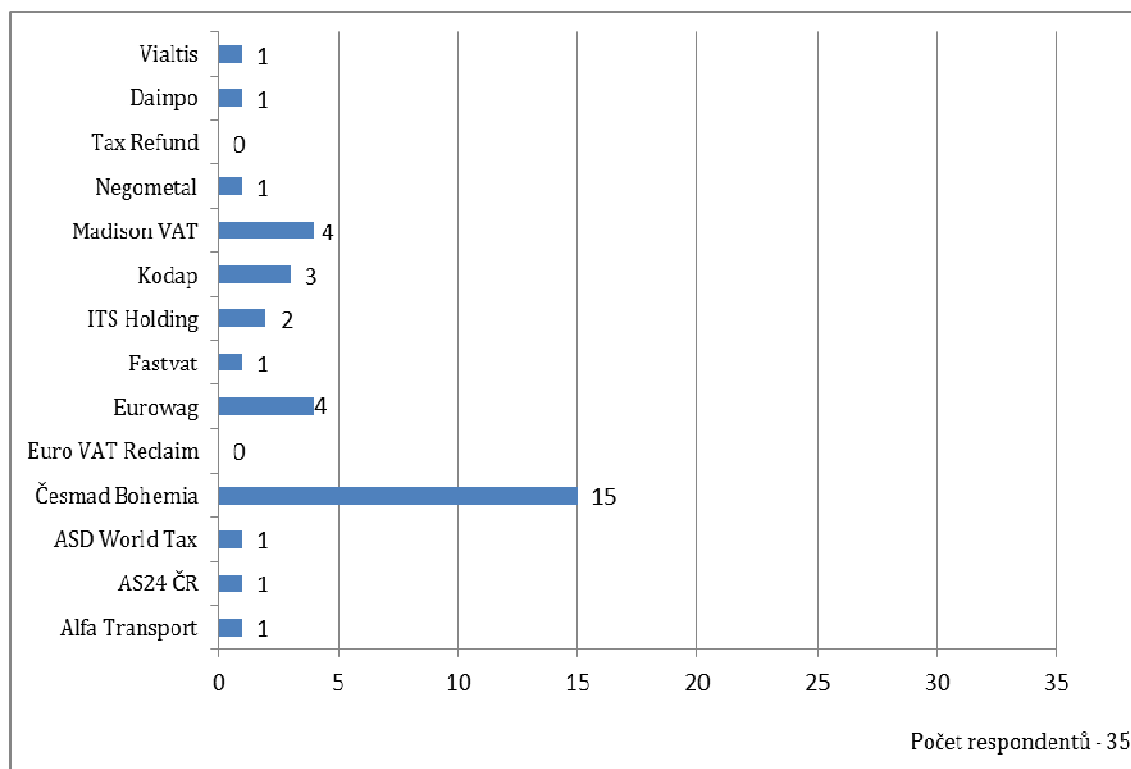

Naopak v dotazu na nevýhody podání přes externí firmu byla vybrána jednoznačně nejčastěji jedna možnost. Z grafu 12 je patrné, že se jedná o vyšší nákladovost celého procesu refundace ve srovnání s podáním přes Českou daňovou správu. Tuto možnost vybralo všech 36 respondentů. Ostatní důvody nejsou zmiňovány, protože byly vybrány maximálně jediným respondentem.

V dotazu na konkrétní externí firmu, kterou dopravci pro refundaci používají, zvítězila jednoznačně společnost Česmad Bohemia, kterou vybrala téměř polovina respondentů. Již pouze další 2 společnosti – Eurowag a Madison VAT - byly zmiňovány v přibližně 10% odpovědí. Svoji roli zajisté sehrála i nabízená služba vrácení spotřební daně, jelikož nejčastěji byly uváděny právě ty firmy, které tuto službu nabízejí. Jeden z respondentů nechtěl daný dotaz zodpovědět, proto s ním nebylo počítáno a počet respondentů byl v tomto případě ponížěn na 35.

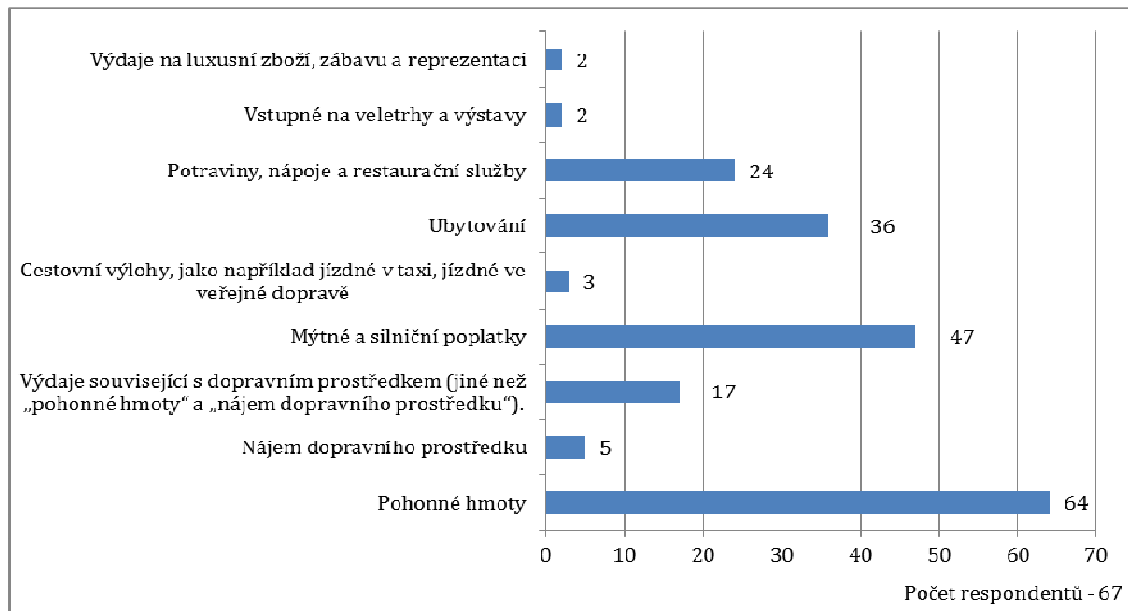
Nejčastěji zvolená firma – Česmad Bohemia – je známá též jako *Sdružení automobilových dopravců* a kromě refundace daní poskytuje autodopravcům komplexní služby umožňující podnikání v tomto oboru. Vedle široké nabídky služeb a poskytování dopravních informací se také nepřímo podílí na návrzích legislativy v oblasti dopravy a jejím cílem je i podporovat rozvoj a prosperitu silniční dopravy a prosazovat zájmy dopravců. Sdružení se zasazuje o dobré podmínky pro silniční dopravu a hájí zájmy svých členů v České republice i ve světě (Česmad Bohemia, 2015b). Je pravděpodobné, že i díky těmto skutečnostem je Česmad tak často využívanou firmou a to i v kombinaci s nízkými cenami za refundaci daní (více v kapitole 4.2)

Graf 13 Počet odpovědí na otázku „Kterou z externích firem využíváte pro vrácení daní?“

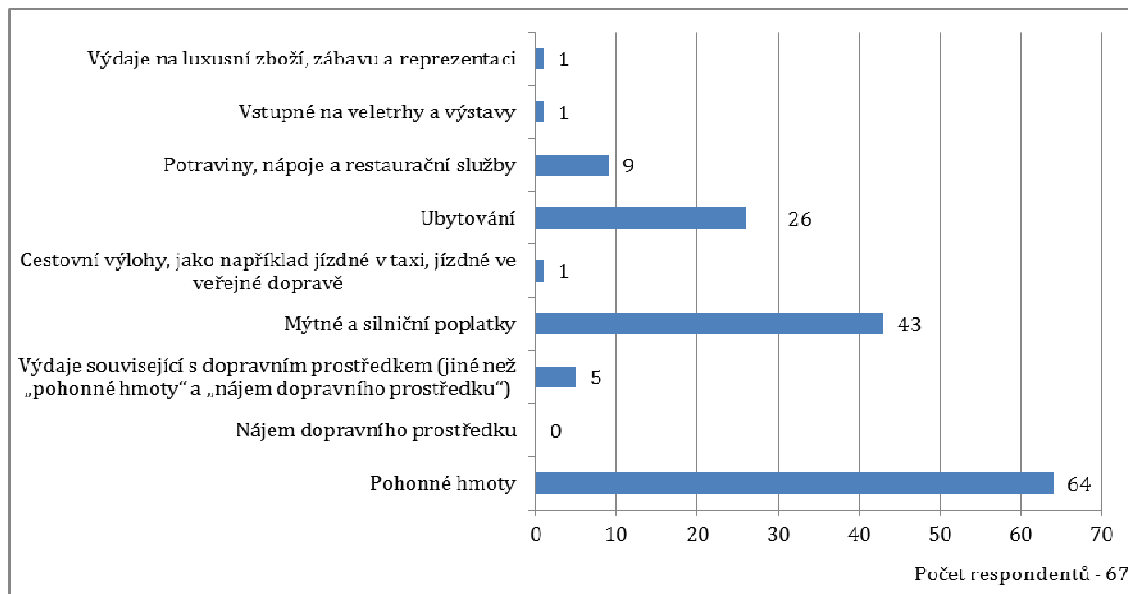
Z grafu 14 je zřejmé, že nejčastěji jsou vratky daní žádány za pohonné hmoty (96%), mýtné (70%) a ubytování (54%). Ostatní položky uvedla již méně jak polovina dotazovaných.

Graf 14 Počet odpovědí na otázku „Za která plnění žádáte navrácení daní?“

V následující otázce měli respondenti možnost vybrat maximálně 3 různá plnění, za která inkasují nejvyšší částky vratek daní. Stejně jako v předchozí otázce byly nejčastěji vybírány položky pohonné hmoty (96%), mýtné (64%) a ubytování (39%), což je znázorněno v grafu 15.

Graf 15 Počet odpovědí na otázku „Z kterých plnění máte největší částky vratek daní?“

Z tabulky 12 je zřejmé, že výše refundovaných daní z nákupu pohonných hmot tvoří významnou část z celkové částky těchto daní. Dle vzorce - uvedeného v kapitole 2.2.3 – byl vypočten medián, který značí hodnotu, která dělí statistický soubor na dvě stejně početné množiny. V tomto případě tedy hodnota 67,5% značí, že vrátka daní za pohonné hmoty tvoří běžně více jak dvě třetiny celkové částky navracených daní. Jeden z respondentů vybral možnost „Nedokážu určit“, celkový počet odpovědí byl tedy ponížěn na 66.

Tab. 12 Počet odpovědí na otázku „Jak velkou procentuální část z celkově navracené částky za všechna plnění mimo ČR tvoří částky za vrácení pohonných hmot?“

Jak velkou procentuální část z celkově navracené částky za všechna plnění mimo ČR tvoří částky za vrácení daní z pohonných hmot?					Medián ($x_{0,5}$)
1-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%	67,5%
6	4	14	24	18	

V následující tabulce 13 je zobrazeno, jak velké procento z celkových nákladů firmy tvoří pohonné hmoty. Z hodnoty vypočteného mediánu je zřejmé, že pohonné hmoty tvoří běžně více jak dvě pětiny celkových nákladů dopravních firem. Dva z respondentů vybrali možnost „Nedokážu určit“, celkový počet odpovědí byl tedy ponížěn na 65.

Tab. 13 Počet odpovědí na otázku „Jak velkou procentuální část z celkových nákladů firmy pro Vás představují pohonné hmoty?“

Jak velkou procentuální část z celkových nákladů firmy pro Vás představují pohonné hmoty (v tomto případě není myšlena výše vratek daní, ale výše celkových nákladů)?					Medián ($x_{0,5}$)
1-20%	20-40%	40-60%	60-80%	80-100%	42,2%
10	37	14	4	0	

V závěrečné otázce měli respondenti možnost se volně vyjádřit k tématu refundace daní. Tuto možnost nikdo nevyužil.

4.2 Dotazníkové šetření – externí specializované firmy

Jednotlivým firmám, zabývajícím se problematikou vrácení daní, byl zaslán dotazník, čítající 16 otázek (viz příloha B). Celkem bylo osloveno 12 firem, z nichž odpovědělo pouze šest, čili přesně polovina. Na druhou stranu je třeba říct, že pracovníci těchto firem byli velice ochotní, co se samotného vyplnění dotazníku týče a to zejména při výběru možnosti „Něco jiného – doplňte“, kdy se často poměrně obsáhle vyjadřovali ke zmíněné problematice dané otázky. Stejně tak někteří z nich ochotně a rozsáhle odpovídali na případné dodatečné dotazy autora

pro upřesnění jejich odpovědí. Kombinací těchto odpovědí a částečně i informací z webových stránek těchto firem bylo možné získat poměrně přesnou představu o samotném průběhu refundace a dalších službách a produktech, které jsou dopravním firmám nabízeny.

Prvotní kontakt se specializovanou externí firmou (dále již jen *externí firma*), zabývající se refundacemi daní, probíhá telefonicky, emailem, často pak i pomocí kontaktního formuláře, který je k dispozici na webových stránkách některých z těchto společností. V případě, že se obě strany (dopravce a externí firma) dohodnou na spolupráci, podepíše smlouvu a zároveň je třeba dodat některé dokumenty, zejména pak dohodu o zplnomocnění externí firmy pro zastupování žadatele ve věcech vyřizování žádostí o refundace daní při jednáních se zahraničními úřady. Tyto plné moci se liší dle požadavků jednotlivých zemí a jsou občas vyžádány až po přijetí daňových dokladů ke zpracování.

Vzájemné komunikace poté probíhá telefonicky či emailem. Samotný proces předávání dokumentů je u všech externích firem podobný, probíhá opět elektronickou formou, kdy stačí dané daňové doklady naskenovat a zaslat emailem. Někdy jsou dokumenty předávány osobním doručením přímo na kontaktní místo pobočky externí firmy nebo zasílány poštou a to zejména v případech, kdy si zahraniční finanční úřad vyžádá originály daňových dokladů. 8 z celkem 12 firem nabízí svým klientům i možnost přihlášení se do *zákaznické sekce*, ale pouze 3 z nich nabízejí variantu přes tuto sekci také sledovat aktuální stav jednotlivých žádostí, respektive v jaké fázi vyřizování se žádosti nacházejí a kdy přibližně je možné částku za vrácenou daň očekávat. Pro zjištění stavu žádosti je možné kdykoliv externí firmu kontaktovat i emailem či telefonicky.

V průběhu vyřizování žádosti dochází často k dodatečným dotazům zahraničních finančních úřadů, případně nutnosti dodat některé další dokumenty k dané žádosti. Tyto požadavky je nutné v dané lhůtě vyřídit, v opačném případě hrozí – a často se tak i děje – zamítnutí celé žádosti a tudíž nemožnosti požadovanou vratku daně obdržet. Se zahraničními úřady je nutné komunikovat v jejich rodném jazyce, pouze v některých případech je možné psát těmto úřadům v jednom ze tří jazyků – angličtině, němčině, nebo francouzštině. Nicméně sdělení a rozhodnutí zasílají úřady vždy ve svém jazyce. Zároveň je třeba dbát na to, aby bylo žádáno vrácení daně pouze u těch služeb a komodit, na které má dopravce v rámci své činnosti nárok. V opačném případě se žadatel vystavuje riziku, že daná žádost bude zamítnuta a navíc ho úřad příslušného státu může vyzvat k registraci plátce DPH ve své zemi, což by mimo jiné znamenalo využít služeb daňového poradce v daném státě. Z těchto důvodů je nutné, aby zodpovědná osoba dostatečně přesně vyselektovala doklady, z kterých lze vrácení daně žádat.

Externí firmy nabízejí řadu doplňkových služeb, jednu z nich je vhodné samostatně zmínit, konkrétně se jedná o možnost *předfinancování*. Jde o službu, kdy je danému dopravci zaslána očekávaná částka za refundaci daně⁹ v určitém

---

⁹ Tato služba je nabízena pouze v případě refundace DPH, ne spotřební daně. V případě DPH je pak předfinancování možné pouze z řádných faktur, ne ze zjednodušených daňových dokladů.

časovém intervalu od dodání veškerých potřebných dokladů, ačkoliv samotná žádost nebyla ještě podána a její proplacení lze očekávat až za několik týdnů či měsíců. Jednotlivé externí firmy nabízejí různé typy tohoto předfinancování, lišících se v délce doby od dodání dokladů až po poskytnutí očekávané částky za vratku daní dopravci. V případě nejrychlejší varianty – která je často nazývána *net invoicing* – se toto časové rozmezí pohybuje v rozmezí 2–21 dní v závislosti na jednotlivých společnostech. Je tedy zřejmé, že v některých případech lze obdržet očekávanou částku vratky daně již v průběhu několika dní od realizace zdanitelného plnění, za které je následně refundace žádána. Jinými slovy řečeno, externí firma proplatí vratku daně „ze svého“ nezávisle na stavu žádosti a dopravce má tak možnost tyto finance použít pro svoji činnost a vylepšit svoje cash flow. U firem, které variantu předfinancování nabízejí, je tato služba účtována buď samostatně, nebo v jednom případě už jako součást ceny za refundaci.

Vedle předfinancování nabízejí externí firmy i řadu dalších služeb k refundaci daní. Jedná se o veškerá pojištění související s dopravou, tankování za výhodné ceny, úhradu mýtného včetně registrace do mýtných systémů celé Evropy, rezervaci tankerů, atd. Tato zvýhodnění jsou v současnosti vázána na používání karet, jejichž vydavateli jsou buď externí firmy samotné (například Eurowag, Česmad, AS24, atd.), nebo jejich partneři (Esso, DKV, Shell, OMV, Benzina, ENI, Tradisa, IDS, Trans Sese, Geodis, Cepsa, atd.). Tyto karty lze použít pro bezhotovostní platby nejen za již zmíněné položky, ale i pro úhradu služeb spojených s provozem vozidla – kupříkladu servisní opravy, použití automyčky, nákupu zboží na čerpací stanici nebo ostatního servisu spojeného se služebním cestováním (ubytování, restaurační služby a podobně). Karty jsou akceptovány v mnoha zemích v partnerských místech, která ve většině případů hustě pokrývají celou Evropu. Velkou výhodou těchto karet je i skutečnost, že uživatelé těchto karet dostávají od vydavatelů (vystavovatelů) karet detailní souhrnné vyúčtování, které splňuje požadavky zahraničních finančních úřadů, jelikož se jedná o řádný daňový doklad se všemi nezbytnými náležitostmi. Zároveň všech 12 externích firem tyto daňové doklady akceptuje a jsou schopny z nich refundaci daní zařídit. Některé z externích firem nabízejí i službu registrace k DPH mimo ČR a následné vyřízení daňových povinností v dané cizí zemi a to v okamžiku, kdy se z jakéhokoliv důvodu podnikatelský subjekt k DPH mimo ČR registruje. Stejně tak jsou firmy, nabízející vrácení spotřební daně, schopny zajistit i registraci žadatele v jiné zemi v souvislosti s touto spotřební daní.

V dotazu na ceny za refundaci daní byly dotazované firmy poměrně skoupé na informace s neochotou sdělovat svůj ceník, respektive konkrétní částky. Již v textu této otázky v dotazníku bylo autorem uvedeno, že nebudou nikde uváděny konkrétní částky pro danou firmu, ale že se jedná pouze o snahu stanovit průměr trhu. I přesto některé firmy poskytly alespoň kusé informace o ceně až po opakovaném ujištění autora, že mu jde pouze o cíl, zmíněný v předchozí větě. Z poskytnutých informací k tomuto tématu lze konstatovat, že ceny za refundaci se pohybují v rozmezí 1-10% z nárokované částky vratky daně, přičemž průměr trhu je dle tvrzení 5 respondentů přibližně 4% a to v případě, kdy není využíváno

předfinancování. Cenu ovlivňuje několik faktorů a to zejména množství a typ dokladů¹⁰, celková částka, která je konkrétním dopravcem nárokována (používá se tzv. *množstevní sleva*) a také fakt, zda a jaký typ předfinancování dopravce využívá. Vliv na cenu má i skutečnost, v jak velké míře využívá žadatel i dalších služeb, které externí firmy nabízejí. Například u Sdružení českých dopravců Česmad Bohemia záleží i na tom, zda je daný dopravce členem tohoto sdružení a v jaké míře a jakou kombinaci služeb nabízených Česmadem využívá. Všechny externí firmy si v okamžiku, kdy k proplacení vratky daně nedojde, nenárokují žádnou odměnu, ať už je důvod neproplacení jakýkoliv.

V dotazu, ve kterém měli respondenti uvést, co považují za největší komplikaci při samotném procesu vyřizování refundace daní, byla vždy uváděna problematika komunikace se zahraničními finančními úřady a to konkrétně v těchto bodech:

- jazyková bariéra – nutnost jednat s finančním úřadem dané země převážně v jazyce tohoto státu,
- řešení případných nesrovnalostí, kdy je třeba dodat další údaje či dokumenty k již vyřizované žádosti,
- dodání správných dokladů a to nejen z pohledu formálních požadavků na doklad samotný, ale i z pohledu jejich správné selekce, neboli žádání o vratky daní pouze z těch plnění, na které má žadatel ve vztahu k náplni své podnikatelské činnosti nárok.

V souvislosti s posledním bodem je několikrát zmíněna i situace, kdy žadatel dodá daňový doklad, na kterém jsou uvedeny nesprávné údaje, nebo povinné údaje chybí. Pak je třeba, aby opravu provedl vystavitel, od kterého dopravce doklad obdržel. Což v praxi může znamenat dost často problém, jelikož je v tomto okamžiku možnost nápravy situace vázána na ochotu nečeského vystavitele doklad opravit. Další problém může nastat i v okamžiku, kdy je placeno v hotovosti, nebo je k placení použita běžná platební karta¹¹. Pokud je překročen limit (ITS Holding, 2015b) daného státu pro zjednodušený daňový doklad, je nutné, aby na dokladu byl název a adresa odběratele a zároveň toto bylo doplněno razítkem a podpisem dodavatele. V případě například tankování na čerpací stanici je nutné o tyto náležitosti (razítko a podpis) požádat obsluhu. Tématu správných náležitostí daňových dokladů je na webových stránkách externích firem věnováno poměrně dost pozornosti, zřejmě nejvydařenější popis možných úskalí a předcházení jim je dostupný na stránkách firmy ITS Holding (ITS Holding, 2015c).

Speciálním případem je pak navrácení DPH pro subjekty, podnikající v autobusové dopravě a to konkrétně ve 4 zemích EU (Belgie, Dánsko, Německo, Rakousko). Dle současných pravidel jsou v těchto zemích tyto subjekty povinny dodržovat platný systém DPH v EU u autobusových výkonů. V praxi to znamená

---

¹⁰ Rozlišuje se mezi fakturou a zjednodušeným daňovým dokladem, přičemž cena za fakturu je vždy nižší.

¹¹ Běžnou platební kartou jsou myšleny karty typu Visa, Master Card, atd.

nutnost zaregistrovat se u příslušných finančních úřadů k DPH a podávat řádná daňová hlášení na speciálních formulářích pro autobusovou dopravu. Někteří autobusoví dopravci, kteří nejsou v uvedených zemích k DPH registrováni, vystavují daňové doklady bez DPH s poznámkou, že příjemce služby je daňovým dlužníkem. Následně nic netušící zákazník je vyzván příslušným zahraničním finančním úřadem k odvedení DPH. Odvedení DPH subjektem, který není v daném státě registrován, není zcela jednoduché. Pokud zahraniční finanční úřad zjistí, že není odvedena DPH za výkony autobusové dopravy, může dojít ke značnému finančnímu postihu subjektu, který DPH neodvedl. Při objednávce dopravy je nutné si vymínit, že objednatel se nestane daňovým dlužníkem, předejde se tak zbytečným problémům. Z tohoto důvodu je bezpečné využívat služeb autobusových společností, které jsou ve výše uvedených zemích k DPH registrovány. V ostatních zemích EU (mimo výše uvedených čtyř zemí), je zatím možnost žádat o vratky DPH z nákupů nafty a výdajů spojených s provozem autobusu prostřednictvím zvláštní žádosti o vrátnou DPH a nemusí se zatím v těchto zemích registrovat k DPH (ITS Holding, 2015c).

V odpovědích bylo jako vyloženě nejproblematictější zmiňováno vrácení spotřební daně, kdy žadatel podává žádost a také vše projednává přímo s celní správou státu, ve kterém nákup proběhl. Respondenti uváděli, že konkrétně u spotřební daně je požadováno naprosto striktní dodržování pravidel pro refundaci platných v dané zemi. Zároveň dochází velice často k nutnosti dodat další informace k žádosti a navíc ne vždy postupují celní správy daných zemí pokaždé naprosto stejně, ačkoliv se jedná o stejného žadatele a stejný typ daňového dokladu, lišícího se jen v datu a částce. Určitým problémem je i skutečnost, že každá země si v této oblasti uplatňuje vlastní postupy a formuláře, které se zároveň občas mění. Z výše uvedeného je patrné, že pro vrácení spotřební daně je zapotřebí, aby tuto žádost vyřizovala zodpovědná osoba, mající odpovídající jazykové znalosti a zejména pak detailní přehled o požadavcích a pravidlech daného státu, kde nákup pohonných hmot proběhl. Z dotazníkového šetření, zasláného dopravním firmám vyplynulo – díky použití kontingenční tabulky – že dopravci, kteří žádají o vrátnou spotřební daně, používají k tomuto účelu převážně služby externích firem, které refundaci za žadatele vyřídí. Z tabulky 14 vyplývá, že z 38 dopravních firem, které žádají o vrácení spotřební daně, celých 32 využívá externí firmu, což značí téměř 85%. Toto vysoké číslo potvrzuje předpoklad, že pouze malá část dopravních firem si navrácení spotřební daně nárokuje sama přímo u celní správy dané země a to pravděpodobně z důvodu již uvedené myšlenky komplikovanosti celého procesu refundace. Silnou vzájemnou souvislost mezi využitím externí firmy a zároveň navrácením obou daní potvrzuje i Pearsonův korelační koeficient, jehož hodnota 0,95 značí velmi silnou závislost.

Tab. 14 Vzájemná souvislost mezi způsobem refundace daní a typem daně, ze které je vratka žádána

Využíváte možnost navrácení DPH i spotřební daně?		Jakým způsobem žádáte o vrácení daní?		
		Česká daňová správa	Externí firma	Vrácení daní ze zahraničí si nárokují sám.
DPH i spotřební daň	38	6	32	0
Pouze DPH, o možnosti vrácení spotřební daně nevím.	8	8	0	0
Pouze DPH, o možnosti vrácení spotřební daně vím, ale v zemích, z kterých je možno vrácení spotřební daně nárokovat, zdanitelná plnění za palivo nemám.	21	16	4	1
Σ	67	30	36	1

V souvislosti s variantou refundace spotřební daně bez spolupráce s externí firmou - tedy v okamžiku, kdy si dopravní firma nárokuje vrácení sama u celního úřadu v zemi nákupu – je třeba říct, že k této problematice existuje minimum informací. Telefonickým dotazováním na zástupce Celní správy Jihomoravského kraje bylo zjištěno, že ačkoliv Celní správa spravuje spotřební daně, tak v procesu zmíněného vrácení spotřební daně dopravním firmám absolutně nijak nefiguruje. Samotná registrace u celního úřadu mimo ČR a následné vyřízení veškerých náležitostí je tedy pouze na dopravní firmě bez jakékoliv pomoci státních orgánů ČR. Konkrétní úskalí vrácení spotřební daně jsou popsána v předcházejícím odstavci, když bylo čerpáno zejména z odpovědí externích firem v dotazníkovém šetření.

4.3 Vlastní návrhy řešení

Daňová harmonizace v Evropské unii je bezesporu poměrně složitý proces, který se v současnosti nachází v určitém stadiu vývoje a to včetně všech kladů i záporů z něj vyplývajících. V této části práce jsou popsány nedokonalosti celého systému týkající se konkrétně oblasti navrácení daní a to včetně návrhů postupů, které by danou problematiku zjednodušily a zefektivnily.

V oblasti samotného sjednocení pravidel v celé EU lze hovořit o nejednotných podmínkách pro vrácení daní v jednotlivých zemích a to ze dvou různých pohledů. Prvním je výše procentuální částky, kterou lze ze zaplacené DPH nárokovat – zatímco některá plnění lze nárokovat v plné výši, další jen částečně a některá dokonce vůbec a to výhradně podle pravidel, která si stanovuje každá země individuálně. Druhým je pak možnost nárokovat vrácení spotřební daně pouze z 6 zemí, což samo o sobě jde také proti principu vytváření rovných podmínek pro

všechny podnikatelské subjekty napříč celou EU. Navíc i v těchto zemích jsou pravidla poměrně rozdílná a to ať už ve výši nárokovatelných částek stejně jako v případě DPH, nebo i při samotném postupu při žádosti o refundaci spotřební daně. Oba tyto pohledy na danou problematiku jednoznačně ukazují na skutečnosti, které nekorespondují se snahou o vytvoření rovných podmínek v rámci celé EU a jdou tedy i proti principu neutrality. Řešením je sjednocení pravidel, postupů a formulářů pro vrácení obou daní včetně možnosti nárokovat jejich vrácení ve všech zemích EU. Tento cíl je jednoznačně úkolem pro zodpovědné orgány EU¹². V praxi to znamená implementaci závazných nařízení a směrnic EU do právních řádů jednotlivých členských států a to bez možnosti je v dané zemi individuálně měnit. Změna by byla možná pouze se souhlasem orgánů EU a všech členských států a to pouze ve výjimečných případech. V otázce vrácení spotřební daně by přínosem pro žadatele byla zajisté i aspoň částečná součinnost domácích státních orgánů a to minimálně na stejné úrovni jako v případě DPH.

V souvislosti s nerovnými podmínkami, uvedenými v předchozím odstavci, je třeba zmínit i stejnou problematiku v oblasti autobusové dopravy, respektive nutnosti dopravců registrovat se ve 4 zemích EU automaticky k DPH a podávat řádná daňová hlášení na speciálních formulářích pro autobusovou dopravu (viz kapitola 4.2). Řešením by opět bylo sjednocení pravidel a postupů v jednotlivých zemích.

Další nedokonalosti jsou spíše „technického“ charakteru a souvisí již se samotným procesem podání a vyřízení žádosti. Jako problematická je často uváděna jazyková bariéra, neboli nutnost komunikovat se zahraničními úřady v jejich jazyce, což může některým žadatelům způsobovat poměrně velké problémy. Řešení se nabízí dvě. V prvním případě by žadatel komunikoval pouze a jenom s úřady své vlastní země, čímž by se zajisté urychlilo celé vyřízení žádosti. Tuzemský úřad (z pohledu žadatele) by pak fungoval jako určitý „filtr“ pro komunikaci mezi zahraničním úřadem a žadatelem. Druhým a zřejmě dosti ambiciózním řešením je vytvoření celoevropského portálu, který by v maximální možné míře zautomatizoval celý proces podání a vyřízení žádosti a snížil by tím pádem administrativní zátěž samotných žadatelů i úřadů. Princip podání by byl stejný jako při současném podání žádosti přes Českou daňovou správu, kdy by žadatel elektronickou cestou zadal veškeré údaje z daňového dokladu a přiložil i doklad samotný v elektronické formě. Zároveň by portál obsahoval seznam všech možných nedostatků¹³, které doklady mívají. Tento seznam by byl vytvořen na základě zkušeností všech úřadů, které se touto problematikou zabývají a řeší ji. V okamžiku, kdy by zahraniční úřad potřeboval nějaké upřesnění či dodatečnou informaci, tak by na portálu pouze označil v seznamu nedostatků ten konkrétní k danému daňovému dokladu (žádosti). Následně by se žadatel vygeneroval tento požadavek v jeho zákaznické sekci a to s tím, že by již byl automaticky přeložen

---

¹² Jedná se o Evropskou komisi, předkládající dané předpisy a odpovídající za kontrolu jejich provádění a také o Evropský parlament a Radu EU, které navržené předpisy schvalují.

¹³ Tento seznam by se zobrazoval pouze úřadům, ne žadatelům.

do jeho rodného jazyka. Stejně tak by se danému úřadu zobrazovaly veškeré informace pouze v jeho rodném jazyce. Tím pádem by všichni zúčastnění používali na tomto portálu pouze svůj rodný jazyk. Předpokladem takto fungujícího portálu by byl naprosto detailní a precizní seznam všech nedostatků, které doklady mívají a samozřejmě také naprosto přesná specifikace těchto nedostatků tak, aby bylo žadateli jasné, co přesně je nutné dodatečně k žádosti doplnit. Stejně tak by bylo nutné, aby žádosti zahraničních úřadů byly automaticky překládány do rodného jazyka žadatele, což by bylo možné právě díky funkci již přednastavených nedostatků, které by již byly tím pádem dopředu srozumitelně přeloženy a nebylo by nutné je nějakým jiným způsobem překládat. Znamenalo by to, že portál by v podstatě sloužil jako komunikační brána mezi oběma stranami (žadatelem a úřadem) se schopností veškerou komunikaci překládat do všech jazyků, běžně používaných v EU. Pokud by portál takto fungoval, výrazně by se omezila veškerá administrativa s refundací daní související a zkrátily by se pravděpodobně i dlouhé, několikaměsíční lhůty pro vrácení.

V otázce získávání řádných daňových dokladů, obsahujících všechny náležitosti, vznikají určité problémy při překročení limitu daného státu pro zjednodušený daňový doklad a to tehdy, když platba probíhá v hotovosti, nebo běžnou platební kartou. Nejméně „elegantní“ možností je opakované tankování vždy jen do limitu dané země pro zjednodušený daňový doklad a to buď na jedné čerpací stanici, nebo třeba i na několika místech. Další možností je požádat prodávajícího o doplnění potřebných údajů (název a adresa kupujícího, datum, podpis a razítko prodávajícího) na doklad, což samozřejmě může narážet na ochotu například obsluhy na čerpací stanici. Snazší a jednodušší jsou jiné dvě varianty. U první z nich je třeba požádat prodávajícího, aby vložil do svého pokladního systému údaje daného dopravce, a na dokladu se pak automaticky tyto údaje objeví. Pokud by tuto možnost prodávající neměl, bylo by třeba ho požádat o vystavení řádné faktury. Druhou a nejpřívětivější variantou je používání tankovacích karet od různých společností, kdy doklad obsahuje veškeré požadované náležitosti a v případě některých poskytovatelů karet jsou tyto doklady dokonce automaticky zasílány v elektronické podobě na emailové adresy kupujícího, v tomto případě tedy dopravce.

5 Diskuze

Okamžikem vstupu České republiky do Evropské unie se Česká Republika zavázala nejen plnit různé závazky z tohoto členství vyplývající, ale zároveň z tohoto spojení plynulo pro podnikatele v ČR i množství výhod, pramenících z jednotných pravidel uvnitř EU. Díky těmto pravidlům vznikají rovné podmínky pro podnikatelské subjekty napříč celou EU a zároveň tato možnost potvrzuje snahu členských zemí o společné vytvoření jednotného celoevropského trhu. Jednou z mnoha společných politik je i oblast daňových pravidel, z nichž mimo jiné vyplývá i možnost navrácení DPH a spotřební daně z nárokovatelných plnění a poplatků při nákupu mimo ČR.

V teoretické části práce jsou vedle základních pojmů z oblasti daní a jejich rozdělení podrobněji popsány nepřímé daně a to i z pohledu vývoje jejich harmonizace v EU. Právě díky této harmonizaci vznikla možnost žádat o refundaci obou daní při nákupech v EU mimo ČR. Zatímco o vrácení DPH lze žádat ze všech členských zemí EU a zároveň i z dalších 5 zemí Evropy, vrácení spotřební daně z pohonných hmot je možné pouze z 6 zemí EU. V závěrečné pasáži teoretické části jsou popsány obecné podmínky pro vrácení daní a podrobněji pak i popsán postup při procesu refundace oběma možnými způsoby. Mezi oběma způsoby existují poměrně výrazné rozdíly. Zatímco při podání žádosti přes Českou daňovou správu si veškeré náležitosti vyřizuje žadatel sám včetně případné komunikace se zahraničními úřady, při volbě podání přes externí firmu stačí pouze předávat veškeré doklady, z nichž jsou vratky nárokovány, a externí firma vše již zařídí sama. Při podání přes externí firmu je ale nutné samozřejmě počítat s určitou provizí za zprostředkování. Zpoplatnění této služby je i jednoznačně rozhodujícím faktorem pro případnou volbu podání přes Českou daňovou správu.

Praktická část je založena na dvou dotazníkových šetřeních. Díky výstupům z těchto šetření jsou pak - v kombinaci s informacemi získanými v teoretické části - vyvozovány už konkrétní dílčí závěry pro jednotlivé body, týkající se hlavního tématu a cílů práce.

První dotazníkové šetření bylo směřováno na 500 dopravních firem, 87 pak na dotazník odpovědělo. 83 z těchto respondentů podniká v oboru mezinárodní dopravy, 67 pak možnosti refundace využívá, což značí více jak 80%. Zbylá necelá pětina pak tuto možnost nevyužívá nikoliv kvůli neexistenci nárokovatelných plnění, ale údajně z důvodu nízkých částek, utracených mimo ČR a také díky předpokládané „složitosti“ samotného procesu vrácení. Tito respondenti spadali výhradně do kategorie mikro a malých podniků. Vzhledem k velkému procentu těchto odpovědí se nabízí myšlenka, že někteří z těchto dopravců nejsou plně informováni o možné výši refundovaných částek a o průběhu samotného procesu navrácení. Skutečnost, zda dopravní firma nárokuje vrácení obou daní nebo pouze DPH, přímo úměrně souvisí s velikostí firmy dle ročního obrátu. S narůstajícím ročním obrátem roste i v dané kategorii procentuálně počet firem, jenž žádají o vrácení obou daní. Tento fakt je zajisté způsoben územním rozsahem činností těchto velkých firem, které někdy pokrývají výraznou část Evropy. Téměř třetina

společností žádá i o vrácení DPH z dalších 5 zemí Evropy, které nejsou členy Evropské unie.

Poměr firem, které využívají k refundaci buď Českou daňovou správu, nebo externí firmu je téměř vyrovnaný. Z šetření vyplynulo, že dopravci s ročním obratem do 50 mil. Kč využívají spíše Českou daňovou správu, naopak firmy spadající do kategorií středních a velkých podniků refundují častěji přes externí firmu. Jedním z rozhodujících faktorů této volby je i výše provize za zprostředkování. U velkých dopravních firem, u kterých lze očekávat velké množství dokladů a stejně tak i celkově vyšší refundované částky, se totiž provize pohybuje kolem 1-2% z celkově nárokované částky, což je velmi nízká hodnota i v souvislosti s komfortem, který z použití externí firmy vyplývá (již zmiňované vyřízení *na klíč*, spočívající pouze v předání dokladů). V okamžiku využití tzv. *předfinancování* se pak tato částka navýší o další 2%. I tak je v tomto případě - dle osobního mínění autora - celková procentuální výše provize (3-4%) u velkých dopravních firem poměrně nízká a navíc využití možnosti předfinancování umožňuje dopravci vylepšit své cash flow. S trochou nadsázky lze konstatovat, že při využití nejrychlejší (ale také nejdražší) varianty předfinancování platí dopravce své faktury již bez DPH, jelikož v určitých případech jsou některé externí firmy schopné požadovanou refundovanou částku poslat na účty dopravní firmy již za 2 dny po dodání všech dokladů. Stejně tak pro variantu externí firmy hovoří případná nutnost komunikace (při podání přes Českou daňovou správu) se zahraničními finančními úřady v jejich jazyce a to zejména pak při doplnění, či upřesnění informací k dané žádosti. Jak již bylo naznačeno, firmy z kategorie mikro a malých podniků využívají více Českou daňovou správu. Opět jsou při volbě této varianty rozhodující ekonomické důvody - zatímco firmy, které nárokují velké částky, platí externí firmě již zmiňovanou provizi přibližně 1-2%, u menších žadatelů je třeba počítat s až 10%, což už značí poměrně výraznou částku z jejich rozpočtu. Navíc některé externí firmy mají stanovenou i minimální paušální částku provize za určité období, což by v okamžiku nárokování nízkých částek mohlo znamenat výrazný nárůst této provize v procentuálním vyjádření.

Od 1. 1. 2010 je možné žádosti o vrácení daní podávat pouze elektronicky, což bylo vysoce ceněno všemi respondenty. V praxi to znamená předávání všech dokumentů a následnou komunikaci pouze elektronickou cestou, což přináší žadateli poměrně vysoký komfort. Pouze v některých případech je nutné zasílat originály dokladů a to většinou cestou poštovních služeb. Při refundaci přes externí firmu dochází někdy i k telefonické komunikaci, ale preferována je elektronická cesta. V této souvislosti je pro žadatele také oceňovanou výhodou možnost průběžného sledování stavu vyřizování žádosti. V otázce vkládání údajů do systému České daňové správy byla v některých zdrojích citována jako nejproblematictější správná volba kódů a subkódů, které slouží k velice detailní specifikaci plnění. Téměř polovina dotázaných - kteří tuto variantu využívají - ale naopak uvedla, že tento systém je přehledný a to i díky skutečnosti, že systém sám dokáže dle zvoleného kódu nabídnout typy subkódů, které tomuto kódu odpovídají. Obecně lze říci, že dopravní firmy, které využívají k refundaci Českou

daňovou správu, nepovažují administrativu spojenou s celým procesem vrácení a stejně tak případnou součinnost České daňové správy za překážku.

Druhé dotazníkové šetření bylo směřováno na externí firmy, které službu navracení daní nabízejí. Osloveno bylo celkem 12 firem, z nichž odpovědělo 6. Většina výhod či nevýhod podání touto cestou jsou již zmíněny v předešlém textu této kapitoly. Lze tedy doplnit, že dalším z důvodů, který může být rozhodující pro tuto volbu, jsou doplňkové služby těchto firem a také výhody, které z jejich využívání plynou. Jedná se především o možnost využívat palivové karty, které v současnosti slouží k bezhotovostní úhradě prakticky jakýchkoliv služeb a zboží po celé Evropě, včetně úhrady poplatků – například mýtného a trajektů. Stejně tak díky jejich využívání mohou dopravci získávat i další výhody, respektive slevy.

Tento dotazník měl velký přínos zejména v souvislosti se spotřební daní, jelikož informace k této otázce jsou z veřejných zdrojů dostupné jen v minimální míře. Vrácení této daně lze nárokovat pouze z 6 zemí EU a to za podmínek, které jsou z pohledu žadatele mnohem méně přívětivé než při navracení DPH. Žadatel se v okamžiku vrácení spotřební daně totiž musí zaregistrovat u zahraničního celního úřadu a následně veškerou agendu s tím spojenou řešit pouze sám, bez jakékoliv součinnosti či pomoci státních orgánů ČR. Což pro žadatele opět znamená odpovídající jazykovou vybavenost a také znalost příslušných předpisů dané země. I z tohoto důvodu využívá většina firem k této refundaci externí firmy a to přibližně 85% žadatelů o vratku spotřební daně. I tento fakt může být jednoznačně důvodem pro upřednostnění externí firmy před Českou daňovou správou. Samotné vrácení spotřební daně totiž nepodléhá – na rozdíl od DPH – zavedeným obecným pravidlům, ale řídí se pravidly, která stanovují odpovědné úřady dané země, kde plnění proběhla. Z odpovědí externích firem je zřejmé, že problematickým faktorem je někdy i fakt, že tyto zahraniční úřady nepostupují vždy stejným způsobem. Vzhledem k tomu, že vratku spotřební daně více nárokují větší dopravní firmy a stejně tak lze u nich předpokládat vyšší vratky a tím pádem i nižší provize zaplacené externím firmám – pak i tyto skutečnosti potvrzují již v předešlém textu uvedené tvrzení o častějším využití externích firem spíše většími dopravci.

Vrácení daní je nejčastěji požadováno za pohonné hmoty a mýtné, přičemž i nejvyšší vrácené částky v absolutní hodnotě jsou vypláceny právě za tato dvě plnění, když palivo představuje suverénně nejvyšší položku. Pohonné hmoty tvoří běžně více jak 40% nákladů dopravních firem, takže pokud tyto firmy často a ve velké míře nakupují palivo mimo ČR, mohou vratky těchto daní znamenat skutečně vysoké částky ve vztahu k celkovému obratu firmy. Svoji roli v celkové výši těchto vrátek za palivo - v poměru k celkovému obratu - samozřejmě hrají i další skutečnosti a to poměr množství, v jakém nakupují dopravci pohonné hmoty v tuzemsku a mimo ČR, cena nakupovaných pohonných hmot a samozřejmě také výše daní v daném státě nákupu.

V současnosti existují v procesu refundace daní jisté nedostatky, jejichž zkrácený výčet je následující:

- jazyková bariéra při jednání se zahraničními úřady v jejich jazyce a to při podání přes portál České daňové správy. Tato skutečnost může být poměrně vážnou překážkou pro zdárné dokončení refundace, zejména pak pro menší dopravce, kteří tuto cestu podání často používají,
- výše vrácení DPH není ve všech zemích sjednocena – některá plnění nelze v některých zemích nárokovat vůbec, jiná jen částečně,
- nárokovat vrácení spotřební daně lze žádat z pouze 6 zemí a to v různé výši, přičemž postupy a formuláře pro toto vrácení nejsou ve všech zemích jednotné,
- nerovnost pro podnikatele v autobusové dopravě, respektive jejich nutnost registrovat se ve 4 zemích EU automaticky k DPH a podávání řádných daňových hlášení na speciálních formulářích pro autobusovou dopravu,
- problémy při získávání všechny náležitosti splňujících dokladů a to při překročení limitu dané země pro zjednodušený daňový doklad a zároveň platbě v hotovosti či běžnou platební kartou,
- dlouhé doby pro vrácení, které se mohou protáhnout až na 8 měsíců. Tato skutečnost je zřejmě způsobena vytížeností zahraničních finančních úřadů, které vrácení daně vyřizují a schvalují.

Podrobněji jsou tyto nedostatky popsány v kapitole 4.3 včetně návrhů na jejich zlepšení.

V okamžiku, kdy žadatel považuje jednání zahraničních úřadů za chybné a neoprávněné, má možnost se obrátit na úřad s názvem Solvit, který se těmito stížnostmi zabývá. Ze zjištěných údajů lze soudit na opodstatněnost existence instituce typu Solvit jako takové, navíc podpořené vysokými hodnotami v ukazatelích úspěšného procentuálního vyřešení jednotlivých stížností. Je zajisté dobře, že se může obyvatel či osoba, podnikající na území EU, v případě problémového jednání se zahraničními úřady na takovouto instituci obrátit a to s velkou pravděpodobností vyřešení daného případu.

6 Závěr

V oboru dopravy panuje v současnosti velká konkurence především díky neustálému tlaku zákazníků na snižování cen za přepravu. Možnost refundace daní z různých plnění a poplatků a tím pádem existence takto vysokých potenciálních příjmů jsou pro dopravní společnosti důležité. Proto tyto firmy refundace daní velice často využívají a díky těmto vratkám výrazně vylepšují vlastní výsledky hospodaření.

Dosažení hlavního cíle práce – zhodnocení současného stavu v oblasti refundace daní a poplatků, včetně návrhů na jeho zlepšení – bylo možné díky postupnému splnění dílčích cílů. Informace k danému tématu byly získány nejen z knižních zdrojů a webových stránek České daňové správy a externích firem, které refundaci nabízejí, ale ve velké míře i díky dvěma dotazníkovým šetřením, směřovaným na české dopravce a tyto externí firmy. Data, získaná díky těmto dotazníkům, byla následně uspořádána, vyhodnocena a použita pro naplnění dalších cílů.

Možnosti navrácení daní využívá celé portfolio - ve vztahu k ročnímu obratu - dopravních firem. Se vzrůstajícím obratem narůstá (v procentuálním vyjádření) počet firem ve zvolené kategorii, které tuto možnost využívají, přičemž v kategoriích středních a velkých podniků to jsou dokonce všichni respondenti z dotazníkového šetření. Lze tedy konstatovat, že refundace daní je běžnou součástí dopravních společností, které nakupují v zahraničí a to zejména těch větších. Nejčastěji je vrácení daní požadováno za pohonné hmoty, v již menší míře pak za mýtné a ubytování.

Refundaci lze vyřídit dvěma možnými způsoby – přes Českou daňovou správu, nebo přes externí firmy, které službu refundace poskytují *na klíč*. Rozdíl mezi těmito dvěma variantami je zejména v nákladovosti a také v množství administrativy a s ní související časové náročnosti zvolené varianty. Pro variantu podání přes Českou daňovou správu jednoznačně hovoří ekonomické důvody a to díky vysokým cenám externích firem, případně i díky skutečnosti, že proces vrácení je součástí pracovní činnosti účetnictvím pověřené osoby, takže dopravci nevznikají žádné další náklady. Tuto variantu mnohem častěji volí firmy, spadající do kategorie mikro a malých podniků. Naopak větší dopravní společnosti využívají spíše externí firmy a to zásluhou celkového komfortu, které tato varianta nabízí, včetně administrativní a tím pádem časové úspory. Tato výhoda spočívá v pouhém předávání dokladů, z kterých jsou vratky nárokovány, a veškerá další agenda je již plně v kompetenci externí firmy. Pro variantu externích firem hovoří i jejich nabídka vrácení spotřební daně, možnost předfinancování a také množstevní slevy z provize, vztahující se k výši nárokováných částek. Z pohledu nejdůležitějšího faktoru – nákladovosti – je pak volba jedné ze dvou variant vyloženě individuální záležitostí každého žadatele, kdy je složité tuto otázku nějak paušalizovat a to díky mnoha faktorům, které nákladovost tohoto procesu ovlivňují.

Je zřejmé, že v současnosti existuje v Evropské unii snaha o vytvoření jednotného systému správy a refundace daní z nárokovatelných plnění a poplatků

a to zejména v oblasti DPH – důkazem budiž Zelená kniha s názvem *Budoucnost DPH – Pro jednodušší, stabilnější a účinnější systém DPH*, přijatá Evropskou komisí dne 1. 12. 2010. Na případných připomínkách k původnímu textu se podílely různé subjekty – během následujících 6 měsíců obdržela Komise 1 700 příspěvků od podniků, akademiků, občanů i daňových orgánů (European Commission, 2011). I přesto tento úkol ještě není zdaleka dokončen a to ať už z pohledu jednoduchosti celého procesu pro žadatele a samotné správce daní (státní úřady), tak z hlediska rovných podmínek pro všechny podnikatelské subjekty v EU. Řešením je vytvoření jednotných pravidel na základě návrhů zodpovědných orgánů EU ve spolupráci se všemi členskými zeměmi a jejich implementací do práva jednotlivých zemí. Otázkou zůstává, do jaké míry snaha o vytvoření jednotných pravidel zasahuje do suverenity jednotlivých členských zemí a také fakt, jak moc jsou tyto země ochotny se na tomto procesu podílet. Vytvoření jednotného a co možná nejjednoduššího systému je tedy dlouhodobým úkolem, pro jehož dosažení je nutná spolupráce a součinnost všech členských zemí a také orgánů EU.

7 Literatura

- ALFA TRANSPORT SERVICE. *Vrácení DPH a spotřební daně* [online]. 2015 [cit. 20-01-2015]. Dostupné z:
<http://www.alfatransportservice.com/index.php/cz/>
- AS 24 ČR. *Vrácení DPH* [online]. 2015 [cit. 20-01-2015]. Dostupné z:
<http://www.as24.com/cs/vraceni-dph>
- ASD WORLD TAX. *Refundace/Vratka DPH* [online]. 2015 [cit. 20-01-2015]. Dostupné z:
<http://www.asd-int.cz/refundace-nebo-vratka-dph.html>
- BÁRTA, J. *Zákon o dani z přidané hodnoty s komentářem*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 468 s. ISBN 978-80-7380-435-0.
- BERGER, W. *Směrnice ES o dani z přidané hodnoty: praktický komentář*. 1. vyd. Praha: 1. VOX, 2010, 736 s. ISBN 978-80-86324-83-8
- ČESMAD BOHEMIA. *Navrácení daní* [online]. 2015a [cit. 20-01-2015]. Dostupné z:
<http://www.vseprodopravce.cz/vraceni-dani>
- ČESMAD BOHEMIA. *Česmad Bohemia – o nás*. [online]. 2015b [cit. 06-05-2015]. Dostupné z:
<http://www.dopravci.cz/>
- DELOITTE. *European VAT refund guide 2014*. [online]. 2014 [cit. 10-02-2015]. Dostupné z:
<http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dt-tl-tax-vat-refund-guide-gtce-2014.pdf>
- EUROPA. *DPH – základní pravidla*. [online]. 2014 [cit. 27-01-2015]. Dostupné z:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/traders/vat_community/vat_in_ec_annexi.pdf
- EUROPA. *Nová definice malých a středních podniků*. [online]. 26. 4. 2006 [cit. 04-05-2015]. Dostupné z:
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_cs.pdf
- EUROPA. *Přehledy právních předpisů, daně* [online]. 2015 [cit. 21-01-2015]. Dostupné z:
http://europa.eu/legislation_summaries/taxation/l27019_cs.htm
- EUROPEAN COMMISSION. *Budoucí systém DPH* [online]. 6. 12. 2011 [cit. 08-05-2015]. Dostupné z:
http://europa.eu/rapid/press-release_IP-11-1508_cs.htm?locale=en
- EUROPEAN COMMISSION. *VAT Rates Applied in the Member States of the European Union* [online]. 2015a [cit. 20-01-2015]. Dostupné z:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/vat/how_vat_works/rates/vat_rates_en.pdf

- EUROPEAN COMMISSION. *Excise duty tables. Energy products and Electricity* [online]. 2015b [cit. 20-01-2015]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/excise_duties/energy_products/rates/excise_duties-part_ii_energy_products_en.pdf
- EUROPEAN COMMISSION. *Solvit, performance* [online]. 2015c [cit. 23-01-2015]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/internal_market/scoreboard/performance_by_governance_tool/solvit/index_en.htm
- EUROPEAN ENERGY PORTAL. *Fuel prices* [online]. 24. 1. 2015 [cit. 25-01-2015]. Dostupné z: <https://www.energy.eu/fuelprices/>
- EUROVAT RECLAIM. *Služby – vrácení DPH* [online]. 2015 [cit. 20-01-2015]. Dostupné z: <http://www.euro-vat-reclaim.cz/sluzby>
- EUROWAG. *Vrácení daní* [online]. 2015 [cit. 20-01-2015]. Dostupné z: <http://www.eurowag.com/produkty/vraceni-dani>
- EVROPSKÁ KOMISE. *Solvit* [online]. 2015a [cit. 23-01-2015]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/solvit/index_cs.htm
- EVROPSKÁ KOMISE. *Jak Solvit funguje* [online]. 2015b [cit. 23-01-2015]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/solvit/how-solvit-works/index_cs.htm
- FASTVAT. *Vrácení DPH z Evropské unie* [online]. 2015 [cit. 20-01-2015]. Dostupné z: <http://www.fastvat.com/cs/vraceni-dph-z-eu>
- FINANČNÍ SPRÁVA. *Mezinárodní spolupráce a DPH*. [online]. 1. 12. 2009 [cit. 27-01-2015]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/ms-mezinarodni-spoluprace-a-dph/32009R1174CZ.pdf>
- FINANČNÍ SPRÁVA. *Kontaktní místa členských států*. [online]. 29. 3. 2011 [cit. 28-01-2015]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-pridane-hodnoty/vraceni-dph/kontaktni-mista-clenskych-statu-979>
- FINANČNÍ SPRÁVA. *Vzory plné moci v případě zastoupení daňového subjektu jinou osobou....* [online]. 18. 10. 2011 [cit. 28-01-2015]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-pridane-hodnoty/vraceni-dph/vzory-plne-moci-v-pripade-zastoupeni-986#priloha1>
- FINANČNÍ SPRÁVA. *Přehled požadavků na náležitosti žádosti a procesu vrácení DPH....* [online]. 2015 [cit. 27-02-2015]. Dostupné z: http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/ms-prime-dane/Preference_MS.xls
- FINANČNÍ SPRÁVA. *Krok č. 1 - Obecné informace a získání přístupu do aplikace pro vrácení DPH z EU* [online]. 2015a [cit. 28-01-2015]. Dostupné z:

- <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-pridane-hodnoty/vraceni-dph/krok-1-obecne-informace-a-ziskani-pristupu-do-aplikace-pro-vraceni-dph-5556>
- FINANČNÍ SPRÁVA. *Krok č. 2 – Přihlášení do aplikace pro vrácení DPH na daňovém portále a podání žádosti* [online]. 18. 12. 2014a [cit. 28-01-2015]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-pridane-hodnoty/vraceni-dph/krok-2-prihlaseni-do-aplikace-pro-vraceni-dph-na-danovem-portale-a-podani-zadosti-5570>
- FINANČNÍ SPRÁVA. *Krok č. 3 – Sledování stavu žádosti, doručování rozhodnutí, odvolání* [online]. 18. 12. 2014b [cit. 28-01-2015]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/dane/dan-z-pridane-hodnoty/vraceni-dph/krok-3-sledovani-stavu-zadosti-dorucovani-rozhodnuti-odvolani-5562>
- FINANČNÍ SPRÁVA. *Uznávaný elektronický podpis* [online]. 13. 12. 2012 [cit. 28-01-2015]. Dostupné z: <http://www.financnisprava.cz/cs/dane-elektronicky/danovy-portal/uznavany-elektronicky-podpis>
- CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2007, 272 s. ISBN 978-80-247-136940.
- ITS HOLDING. *Nárokování a vrácení DPH ze zahraničí* [online]. 2015a [cit. 20-01-2015]. Dostupné z: <http://www.zahranicni-dph.cz/>
- ITS HOLDING. *Vratka DPH – jednotlivé země*. [online]. 2015b [cit. 05-05-2015]. Dostupné z: <http://www.zahranicni-dph.cz/vratka-dph/seznam-zemi-dph/>
- ITS HOLDING. *DPH z pohonných hmot – poznámka k naftě*. [online]. 2015c [cit. 19-04-2015]. Dostupné z: <http://www.zahranicni-dph.cz/vratka-dph/dph-z-pohonnych-hmot/>
- KARVÁNKOVÁ, D. Vrácení daně českým plátcům v jiných členských státech EU a vrácení daně osobám registrovaným k dani v jiném členském státě. *Daňáři online* [online]. 1. 8. 2010 [cit. 21-01-2015]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d26077v34440-vraceni-dane-ceskym-platcum-v-jinych-clenskych-statech-eu-a-vraceni/>
- KODAP GROUP. *Sazby DPH v Evropě* [online]. 13. 1. 2015a [cit. 21-01-2015]. Dostupné z: <http://www.kodap.cz/cz/prehledy/sazby-dph-v-evrope.html>
- KODAP GROUP. *Vrácení DPH* [online]. 2015b [cit. 20-01-2015]. Dostupné z: <http://www.kodap.cz/cz/sluzby/vraceni-dph.html>
- KUBÁTOVÁ, K. *Daňová teorie a politika*. 5. vyd. Praha: WoltersKluwer Česká republika, 2010. 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
- MADISON. *Kalkulačka na spotřební daň* [online]. 2015a [cit. 24-01-2015]. Dostupné z:

- <http://www.madison-vat.com/cz/>
- MADISON. *Refundace DPH a spotřební daně* [online]. 2015b [cit. 12-01-2014]. Dostupné z:
<http://www.madison-vat.com/cz/?gclid=COvF4I6RqLsCFUFd3godWU4ADQ>
- MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2015, úplná znění platná k 1. 1. 2015*. 24. vyd. Praha: Grada Publishing, 2015. 272 s. ISBN 978-80-247-5507-6.
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Plnění státního rozpočtu ČR 2014* [online]. 2015 [cit. 10-02-2015]. Dostupné z:
<http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2015/pokladni-plneni-statniho-rozpocet-cr-20131>
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Vrácení DPH ze zahraničí* [online]. 2015a [cit. 22-01-2015]. Dostupné z:
http://adisspr.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_pub/vatref/vseobecne_inf.faces
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Žádost o přidělení přístupu do aplikace pro vrácení DPH plátcům v jiných členských státech*. [online]. 2015 [cit. 25-01-2015]. Dostupné z:
https://adisepo.mfcr.cz/adistc/adis/idpr_epo/epo2/form/form_uvod.faces?CPodani=359710746
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Jak Solvit funguje* [online]. 16. 1. 2009 [cit. 23-01-2015]. Dostupné z:
<http://www.mpo.cz/dokument43828.html>
- MRKÝVKA, P., PAŘÍZKOVÁ, I., RADVAN, M. *Základy finančního práva*. 4. vyd. Praha: Armex, 2010. 107 s. ISBN 978-80-86795-91-1.
- NEGOMETAL. *Vrácení DPH* [online]. 2015 [cit. 20-01-2015]. Dostupné z:
<http://www.negometal.com/cz/vraceni-dph/>
- NERUDOVA, D. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 3. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011. 319 s. ISBN 978-80-7357-695-0.
- PLOSE SISTEM SERVICE. *Spotřební daň* [online]. 2015 [cit. 24-01-2015]. Dostupné z:
<http://www.plose.it/cs/service/225>
- RADVAN, M. A KOL. *Finanční právo a finanční správa - berní právo*. 1. vyd. Brno: Doplněk a Právnická fakulta Masarykovy univerzity, 2008. 509 s. ISBN 978-80-7239-230-8, 978-80-210-4732-7
- Směrnice Rady č. 67/227/EEC ze dne 11. dubna 1967 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu (První směrnice Rady).
- Směrnice Rady č. 67/228/EEC ze dne 11. dubna 1967 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu, struktury a postupů pro uplatňování společného systému daně z přidané hodnoty (Druhá směrnice Rady).
- Směrnice Rady č. 69/463/EEC ze dne 9. prosince 1969 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – zavedení daně z přidané hodnoty v Itálii (Třetí směrnice Rady).

- Směrnice Rady č. 71/401/EEC ze dne 20. prosince 1971 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – zavedení daně z přidané hodnoty v Itálii (Čtvrtá směrnice Rady).
- Směrnice Rady č. 72/250/EEC ze dne 4. července 1972 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – prodloužení termínu pro zavedení daně z přidané hodnoty v Itálii (Pátá směrnice Rady).
- Směrnice Rady č. 77/388/EEC ze dne 19. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – společný systém daně z přidané hodnoty (Šestá směrnice Rady).
- Směrnice Rady č. 92/12/EEC ze dne 25. února 1992 o obecné úpravě, držení, pohybu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani.
- Směrnice Rady č. 92/77/EEC ze dne 19. října 1992, kterou se doplňuje společný systém daně z přidané hodnoty a mění směrnice 77/388/EEC (sblížení sazeb DPH).
- Směrnice Rady č. 92/81/EEC ze dne 19. října 1992 o harmonizaci struktury spotřebních daní z minerálních olejů.
- Směrnice Rady č. 2003/96/EC ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny.
- Směrnice Rady č. 2006/112/EC ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty.
- Směrnice Rady č. 2008/8/EC ze dne 12. února 2008, kterou se mění směrnice 2006/112/EC, pokud jde o místo poskytnutí služby.
- Směrnice Rady č. 2008/9/EC ze dne 12. února 2008, kterou se stanoví prováděcí pravidla pro vrácení daně z přidané hodnoty stanovené směrnicí 2006/112/EC osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném členském státě.
- Směrnice Rady č. 2008/118/EC ze dne 16. prosince 2008 o obecné úpravě spotřebních daní a o zrušení směrnice 92/12/EEC.
- STRÁDALOVÁ, J., KUBÁTOVÁ, K. *Vybrané kapitoly ze statistiky I. 1. vyd.* Praha: Karolinum, 1997. 250 s. ISBN 80-7184-493-4.
- ŠEVČÍK, M., ROD, A. *Spotřební daň z pohonných hmot v České republice: když více znamená méně.* 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2013. 80 s. ISBN 978-80-245-1739-1.
- ŠIROKÝ, J. *Daňové teorie s praktickou aplikací.* 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, XVI, 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.
- ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 27 členských států EU a Chorvatska: legislativní základy daňové harmonizace včetně judikátů SD: odraz ekonomické krize v daňové politice EU.* 5. vyd. Praha: Linde, 2012. 400 s. ISBN 978-80-7201-881-9.

TAX REFUND. *Poskytované služby – vrácení DPH*. [online]. 2015 [cit. 20-01-2015].

Dostupné z:

<http://www.taxrefund.cz/index.php/poskytovane-sluzby>

TERRA, B. J. M., KAJUS, J. *A guide to the european VAT directives. : Introduction to european VAT 2011*. Volume 1. Amsterdam: IBFD, 2011. 1294 s. ISBN 978-90-8722-091-4.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 489/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

8 Přílohy

A Dotazníkové šetření - průvodní dopis dopravním firmám a jednotlivé otázky a odpovědi

Průvodní dopis:

Dobrý den,

jmenuji se Miloš Kreps a rád bych Vás tímto požádal o vyplnění dotazníku, jehož výsledky budou použity pro bakalářskou práci v rámci mého studia na vysoké škole s ekonomickým zaměřením. Bakalářská práce se zabývá problematikou vrácení daní (DPH + spotřební daň) ze zemí EU (kromě ČR) z pohledu českého dopravce. Samotné vyplnění dotazníku by Vám nemělo zabrat více jak 10 minut. Tuto žádost jsem poslal povětšinou na kontaktní emaily společností, poprosím Vás o případné přeposlání na osobu, která se daňovou problematikou ve Vaší firmě zabývá (účetárna, externí účetní, atd.). V případě, že sami žádná zahraniční plnění nemáte a Vámi nabízené služby jsou realizovány pomocí smluvních dodavatelů (dopravců), poprosil bych Vás o přeposlání tohoto emailu na tyto konkrétní dodavatele. Dotazník není veřejně přístupný - stejně jako jeho výsledky - a je naprosto anonymní, takže nikdo z případných respondentů není spojovaný s jakoukoliv konkrétní odpovědí. Dotazník je k dispozici na níže uvedeném odkazu a bude pro vyplnění otevřen do 19. 3. 2015.

Zde je odkaz, který Vás přesměruje na daný dotazník:

<http://refundace-dani.vyplnto.cz/>

Děkuji,

s pozdravem a přáním úspěšného podnikání

Miloš Kreps

Dotazník – otázky a odpovědi:

1) Podnikáte v oboru mezinárodní dopravy (přepravy) v rámci EU?
(Vyberte jednu možnost.)

- Ano
- Ne

2) Jak velký roční obrat máte z dopravní činnosti - pokud podnikáte i v jiných oborech, uveďte obrat pouze z dopravní činnosti.

(Vyberte jednu možnost.)

- 0 – 10 mil. korun
- 10 – 50 mil. korun
- 50 – 200 mil. korun
- Více než 200 mil. korun

3) Využíváte možnost navrácení daní při nákupu (pohonné hmoty, mýtné, cestovní výlohy, ubytování, atd.) v Evropské unii (není myšlena ČR, pouze ostatní země EU)?

(Vyberte jednu možnost.)

- Ano
- Ne

4) Proč ani jednu z možností vrácení (DPH, spotřební daň) nevyužíváte?

(Vyberte jednu nebo více možností.)

- O možnosti vrácení těchto daní nevím.
- Nakupuji v EU mimo ČR v tak malé míře, že se mně to z pohledu finanční stránky věci nevyplatí.
- Proces vrácení daní mi přijde složitý, nechce se mně projít celou složitou administrativou spojenou s tímto vrácením.
- Jazyková bariéra při jednáních se zahraničními úřady.
- Nemám představu, jak vysoké částky mohu získat zpět, zřejmě to za to nestojí.
- Něco jiného – doplňte.

5) Využíváte možnosti navrácení DPH i spotřební daně ze zemí EU?

(Vyberte jednu možnost.)

- DPH i spotřební daň.
- Pouze DPH, o možnosti vrácení spotřební daně nevím.
- Pouze spotřební daň, o možnosti vrácení DPH nevím.
- Pouze DPH, o možnosti vrácení spotřební daně vím, ale v zemích, z kterých je možno vrácení spotřební daně za pohonné hmoty žádat (Belgie, Francie, Itálie, Maďarsko, Slovinsko, Španělsko) zdanitelná plnění za palivo nemám (pohonné hmoty nenakupuji).
- Něco jiného – doplňte.

6) Vrácení DPH je možné požadovat i z dalších 5 zemí, které nejsou členy EU (Island, Lichtenštejnsko, Makedonie, Norsko, Švýcarsko). Využíváte tuto možnost?

(Vyberte jednu možnost.)

- Ano
- Ne, v těchto zemích nenakupuji.
- Ne, o této možnosti nevím, ačkoliv v těchto zemích nakupuji.
- Něco jiného – doplňte.

7) Jakým způsobem žádáte o vrácení daní?

(Vyberte jednu možnost.)

- Vlastní cestou přes Českou daňovou správu (tuto činnost pro Vás většinou zajišťuje firemní účetní oddělení, nebo nějaká jiná osoba pověřená vrácením daní).
- Prostřednictvím externí firmy, která se specializuje na navrácení daní z EU.
- Něco jiného – doplňte.

8) Pokud o vrácení žádáte vlastní cestou přes Českou daňovou správu, proč?

(Vyberte jednu nebo více možností.)

- O možnosti navrácení daní prostřednictvím externí firmy nevím.
- Z důvodů nižších nákladů – ceny externích firem jsou příliš vysoké.
- Z důvodů nižších nákladů – proces vrácení daní je součástí činnosti (náplně práce) účetnictvím pověřené osoby, která je i tak placena paušálně.
- Celý proces navrácení prostřednictvím externí firmy je zbytečně komplikovaný.
- Něco jiného – doplňte.

9) Co považujete za největší výhodu při podání žádosti přes Českou daňovou správu?

(Vyberte jednu nebo více možností.)

- Možnost vyřídit vše online.
- Jednoduchá registrace
- Jednoduchost při vkládání potřebných dokladů včetně přehledného systému kódů a subkódů, nutných pro specifikaci nakupovaného zboží či služeb.
- Bezproblémovou a jednoduchou komunikaci s českými finančními úřady.
- Možnost průběžně sledovat stav vyřizovaných žádostí.
- Něco jiného – doplňte.

10) Co považujete za největší nevýhodu při podání žádosti přes Českou daňovou správu? Poté pokračujte otázkou č. 15.

(Vyberte jednu nebo více možností.)

- Nutnost pořízení elektronického podpisu.
- Složitou a zdlouhavou registraci.
- Problematickou a složitou komunikaci s českými finančními úřady.
- Složitě vkládání potřebných dokladů včetně nepřehledného systému kódů a subkódů, nutných pro specifikaci nakupovaného zboží či služeb.
- Případná nutnost komunikovat se zahraničními úřady v jazyce státu vrácení.
- V případě jednání přímo se zahraničními úřady nutnost znát zákony a směrnice země vrácení.
- Zdlouhavé termíny pro vyřízení žádostí, trvající až několik měsíců.
- Něco jiného – doplňte.

11) Pokud o vrácení žádáte prostřednictvím externí firmy, proč?

(Vyberte jednu nebo více možností.)

- O možnosti navrácení cestou přes Českou daňovou správu nevím.
- Celý proces navrácení prostřednictvím České daňové správy je zbytečně komplikovaný.
- Nemám odpovídající osobu, která by byla schopna tuto činnost vykonávat prostřednictvím České daňové správy.
- Jazyková bariéra při případném jednání se zahraničními úřady.
- Něco jiného – doplňte.

12) Kterou z externích firem využíváte pro vrácení daní?

(Vyberte jednu nebo více možností.)

- Alfa Transport
- AS24 ČR
- ASD World Tax
- Česmad Bohemia
- Euro VAT Reclaim
- Eurowag
- Fastvat
- ITS Holding
- Kodap
- Madison VAT
- Negometal
- Tax Refund
- Nechci odpovědět.

- Někdo jiný – uveďte.

13) Co považujete za největší výhodu při podání žádosti přes externí firmu?
(Vyberte jednu nebo více možností.)

- Možnost vyřídit vše online.
- Jednoduchá registrace a vkládání potřebných dokladů.
- Jednoduchost celého procesu vrácení, v podstatě služby „na klíč“ – po počáteční registraci pouze zasílání požadovaných dokumentů.
- Nízké ceny za poskytované služby.
- Komunikace pouze v českém jazyce přímo s externí firmou bez nutnosti komunikovat v zahraničním jazyce se zahraničními úřady při případných nesrovnalostech.
- Možnost zajištění vrácení DPH i spotřební daně.
- Krátký čas vyřizování žádostí.
- Možnost průběžně sledovat stav vyřizovaných žádostí.
- Možnost tzv. předfinancování – obdržení očekávané částky vrácené daně v některých případech i v průběhu několika dní od externí firmy, ačkoliv žádost ještě nebyla vyřízena (nebyla uznána a proplacena).
- Pokud není žádost o vrácení daní úspěšně vyřízena, neplatí se externí firmě žádná provize (zaplacení provize až po úspěšném vrácení daně).
- Doplnkovou nabídku těchto firem – palivové karty, výhodnější ceny při tankování pohonných hmot, slevy na mýtném, atd.
- Něco jiného – doplňte.

14) Co považujete za největší nevýhodu při podání žádosti přes externí firmu?

(Vyberte jednu nebo více možností.)

- V porovnání s vlastním podáním přes Českou daňovou správu vyšší náklady.
- Nedokáží vyřídit refundaci DPH i ze všech 5 zemí (Island, Lichtenštejnsko, Makedonie, Norsko, Švýcarsko), které nejsou součástí EU, ale lze o vrácení daní z nich žádat.
- Složitá komunikace s externí firmou.
- Něco jiného – doplňte.

15) Za která plnění žádáte navrácení daní?

(Vyberte jednu nebo více možností.)

- Pohonné hmoty.
- Nájem dopravního prostředku.

- Výdaje související s dopravním prostředkem (jiné než „pohonné hmoty“ a „nájem dopravního prostředku“).
- Mýtné a silniční poplatky.
- Cestovní výlohy, jako například jízdné v taxi, jízdné ve veřejné dopravě.
- Ubytování.
- Potraviny, nápoje a restaurační služby.
- Vstupné na veletrhy a výstavy.
- Výdaje na luxusní zboží, zábavu a reprezentaci.
- Něco jiného – doplňte.

16) Z kterých plnění máte největší částky vratek daní?

(Vyberte maximálně 3 položky, za které inkasujete největší vratky daní.)

- Pohonné hmoty.
- Nájem dopravního prostředku.
- Výdaje související s dopravním prostředkem (jiné než „pohonné hmoty“ a „nájem dopravního prostředku“).
- Mýtné a silniční poplatky.
- Cestovní výlohy, jako například jízdné v taxi, jízdné ve veřejné dopravě.
- Ubytování.
- Potraviny, nápoje a restaurační služby.
- Vstupné na veletrhy a výstavy.
- Výdaje na luxusní zboží, zábavu a reprezentaci.
- Něco jiného – doplňte.

17) Jak velkou procentuální část z celkově navrácené částky za všechna plnění mimo ČR tvoří částky za vrácení daní z pohonných hmot?

(Vyberte jednu možnost.)

- 1-20%.
- 21-40%.
- 41-60%.
- 61-80%.
- 81-100%.
- Nedokážu určit.

18) Jak velkou procentuální část z celkových nákladů firmy pro Vás představují pohonné hmoty (v tomto případě není myšlena výše vratek daní, ale výše skutečných nákladů)?

(Vyberte jednu možnost.)

- 1-20%.
- 21-40%.
- 41-60%.
- 61-80%.
- 81-100%.
- Nedokážu určit.

19) Zde se můžete - v případě zájmu - volně vyjádřit k tématice vrácení daní z EU.

B Dotazníkové šetření - průvodní dopis externím specializovaným firmám a jednotlivé otázky a odpovědi

Průvodní dopis:

Dobrý den,

jmenuji se Miloš Kreps a rád bych Vás požádal o spolupráci v souvislosti s problematikou refundací daní, respektive nabídkou Vašich služeb v této oblasti. Studuji na fakultě s ekonomickým zaměřením a v současnosti píši bakalářskou práci, zabývající se právě vrácením daní z EU z pohledu českého dopravce. Byl bych Vám velice vděčen za zodpovězení několika dotazů, které by Vám neměly zabrat více než několik minut. Vybranou odpověď označte buď barevně, nebo tučným písmem. Je možné vybrat i více možností, pokud se vzájemně nevylučují. Otázky posílám jak přímo v textu emailu, tak i v příloze ve formátu Word (určitě je pohodlnější psát odpovědi v něm), jelikož vím, že v současnosti panuje obava z otvírání neznámých příloh.

Děkuji Vám za případnou spolupráci,

s pozdravem a přáním úspěšného podnikání

Miloš Kreps.

Dotazník - otázky a odpovědi:

1) Spolupráce probíhá tak, že po prvotním kontaktu (telefon, mail, kontaktní formulář) a případném podepsání smlouvy (včetně zplnomocnění pro zastupování při jednáních s úřady) následuje registrace do firemní webové aplikace - získání přístupu do „zákaznické sekce“:

- Ano
- Ne
- Takovouto aplikaci nemáme.
- Něco jiného – doplňte:

2) Předávání požadovaných dokumentů probíhá jakým způsobem?

- Přes zákaznickou sekci elektronickou formou

- Mailem elektronickou formou
- Originály dokladů doručováním přímo na kontaktní místo Vaší pobočky
- Něco jiného – doplňte:

3) Je možné ve Vaší elektronické aplikaci (zákaznické sekci) sledovat stav vyřízených žádostí?

- Ano
- Ne
- Takovouto aplikaci nemáme, pro zjištění stavu žádosti je nutné kontaktovat naši firmu telefonicky, nebo mailem.
- Něco jiného – doplňte:

4) Pokud žadatel odevzdá všechny náležitosti v pořádku, je pak řešení veškerých případných problémů (například se zahraničním úřadem) v ceně a pouze na Vás?

- Ano
- Ne
- Něco jiného – doplňte:

5) Pokud nabízíte i tzv. „předfinancování“, je i toto navíc nějak zpoplatněno (účtováno) navíc ke standardní ceně za zprostředkování?

- Ano, je to bráno jako samostatná služba, účtuje se samostatně.
- Ne, tato služba je zahrnuta již v ceně za refundaci.
- Tuto službu nenabízíme.
- Něco jiného – doplňte:

6) V souvislosti s vrácením spotřební daně – registraci u zahraničního celního úřadu zařídíte sami?

- Ano
- Ne, je nutná spolupráce s žadatelem.
- Ne, žadatel se musí registrovat sám.
- Službu vrácení spotřební daně nenabízíme.
- Něco jiného – doplňte:

7) V současnosti lze žádat o vrácení DPH ze všech 27 zemí EU a také z Islandu, Lichtenštejnska, Makedonie, Norska a Švýcarska. Pokud refundaci ze všech zmíněných nenabízíte, můžete uvést proč? (volně se vyjádřete)

8) Pokud nabízíte i refundaci spotřební daně (kterou je možné získat z Belgie, Francie, Itálie, Maďarska, Slovinska a Španělska), můžete případně uvést, proč ji nenabízíte ze všech 6 uvedených zemí? (volně se vyjádřete)

9) Je cena za zprostředkování vázána i na typ dokladu – je cenový rozdíl mezi zpracováním například zjednodušeného daňového dokladu a faktury?

- Ano, cena se liší dle typu dokladu (uved'te doklady, u nichž je cena jiná).
- Ne, cena je pro všechny doklady stejná.
- Něco jiného – doplňte:

10) Dle čeho se odvíjí Váš ceník, respektive odměna?

- Je dána procentem z celkově vrácené částky.
- Je dána paušální částkou za daňový doklad.
- Cena se odvíjí i od množství dokladů od jednoho žadatele – nabízíme tzv. „množstevní slevu“.
- Nezáleží na množství dokladů od daného žadatele, nenabízíme tzv. „množstevní slevu“.
- Něco jiného – doplňte:

11) Rád bych Vás poprosil o zaslání Vašeho ceníku. Pokud nebudete ochotni ho sdělovat, můžete aspoň uvést nějakou základní sazbu – ať už v procentuálním vyjádření z celkové částky vrácené daně, nebo v případě poplatku za doklad pak základní poplatek? Tyto konkrétní informace nebudou nikde v souvislosti s Vaší firmou zveřejněny, jedná se mně jen o stanovení přibližné průměrné ceny všech firem Vašeho zaměření (celkem jsem oslovil 12 společností).

12) Případně uvedené ceny jsou včetně DPH?

- Ano
- Ne
- Něco jiného – doplňte:

13) Mohli byste volným textem uvést nabídku vašich doplňkových služeb (palivové karty, slevy na mýtném, pojištění, rezervace trajektů, atd.)? Uved'te, v čem spatřujete konkurenční výhodu Vaší firmy?

14) Nabízíte i službu zprostředkování registrace k DPH v zahraničí, případně pak i celé vyřízení samotného vrácení daně i v těchto případech?

- Ano
- Ne
- Něco jiného – doplňte:

15) Co považujete za největší problém při samotném procesu vyřizování refundace daní?

16) Zde se můžete - v případě zájmu - volně vyjádřit k tématice vrácení daní z EU:

C Formuláře plných mocí pro zastupování při žádosti o přidělení přístupu do aplikace pro vracení DPH plátcům v jiných členských státech

Formulář pro zplnomocnění fyzické osoby:

PLNÁ MOC*)

Zplnomocňuji tímto

.....,

IČ.....,

adresa.....,

aby zastupoval(a) společnost/subjekt:.....,

v plném rozsahu v daňovém řízení ve věci vracení daně podle ust. § 82 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Zplnomocněná osoba je oprávněna k přístupu na elektronický portál Generálního finančního ředitelství, na kterém lze podávat žádosti o vrácení daně do jiných členských států EU, a ke všem úkonům, ke kterým v řízení o vrácení daně podle ust. § 82 zákona č. 235/2004 Sb., dochází.

V ..... dne .....

.....

podpis oprávněné osoby

název daňového subjektu

DIČ, adresa

*) Na základě této plné moci jedná fyzická osoba jako smluvní zástupce daňového subjektu.

Formulář pro zplnomocnění právnické osoby:**PLNÁ MOC*)**

Zplnomocňuji tímto

.....,
r.č. / IČ / číslo přidělené profesní komorou .....,
adresa.....,
aby zastupoval(a) společnost/subjekt:.....,

v plném rozsahu v daňovém řízení ve věci vrácení daně podle ust. § 82 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Zmocněnec jedná prostřednictvím oprávněné / pověřené fyzické osoby, která je oprávněna k přístupu na elektronický portál Generálního finančního ředitelství, na kterém lze podávat žádosti o vrácení daně do jiných členských států EU, a ke všem úkonům, ke kterým v řízení o vrácení daně podle ust. § 82 zákona č. 235/2004 Sb., dochází.

Za zmocněnce bude ve věci jednat: .....,
.....

V ..... dne .....

.....
podpis oprávněné osoby
název daňového subjektu
DIČ, adresa

*) Na základě této plné moci jedná právnická osoba jako smluvní zástupce daňového subjektu.

